

VII kadencja

KANCELARIA SEJMU

Biuro Komisji Sejmowych

PEŁNY ZAPIS PRZEBIEGU POSIEDZENIA

■ KOMISJI NADZWYCZAJNEJ

DO SPRAW ZMIAN W KODYFIKACJACH

(NR 45)

z dnia 11 lipca 2013 r.

Pełny zapis przebiegu posiedzenia

Komisji Nadzwyczajnej do spraw zmian w kodyfikacjach (nr 45)

11 lipca 2013 r.

Komisja Nadzwyczajna do spraw zmian w kodyfikacjach, obradująca pod przewodnictwem posła **Krzysztofa Kwiatkowskiego (PO)**, przewodniczącego Komisji, rozpatrzyła:

– sprawozdanie podkomisji stałej o rządowym projekcie ustawy o zmianie ustawy – Kodeks postępowania karnego, ustawy – Kodeks karny i niektórych innych ustaw (druk nr 870), poselskim projekcie ustawy o zmianie ustawy – Kodeks postępowania karnego oraz ustawy – Prawo o ustroju sądów powszechnych (druk nr 945) oraz poselskim projekcie ustawy o zmianie ustawy – Kodeks karny (druk nr 378) – kontynuacja.

W posiedzeniu udział wzięli: **Michał Królikowski** podsekretarz stanu w Ministerstwie Sprawiedliwości, **Wojciech Rybacki** specjalista w Ministerstwie Spraw Wewnętrznych, **Tomasz Szafrński** i **Marek Woźniak** prokuratorzy Prokuratury Generalnej, **Wiesław Żelaźnicki** ekspert Komendy Głównej Policji wraz ze współpracownikami, **Joanna Bulira** starszy specjalista w Komendzie Głównej Żandarmerii Wojskowej, **Sławomir Posmyk** wiceprzewodniczący Krajowej Rady Prokuratury, **Dariusz Sałajewski** wiceprezes Krajowej Rady Radców Prawnych wraz ze współpracownikami, **Jacek Trela** wiceprezes Naczelnej Rady Adwokackiej, **Andrzej Martusiewicz** ekspert Krajowej Rady Kuratorów wraz ze współpracownikami, **Grzegorz Kiec** prezes Stowarzyszenia Prokuratorów Rzeczypospolitej Polskiej, **Łukasz Kluska** przedstawiciel Stowarzyszenia Sędziów Polskich „Iustitia”, dr **Łukasz Chojniak** ekspert Forum Obywatelskiego Rozwoju, **Barbara Grabowska** prawnik Helsińskiej Fundacji Praw Człowieka oraz prof. **Piotr Kruszyński** doradca Klubu Poselskiego Ruch Palikota.

W posiedzeniu udział wzięli lobbysta **Jerzy Marcin Majewski** – Naczelna Rady Adwokacka.

W posiedzeniu udział wzięli pracownicy Kancelarii Sejmu: **Agnieszka Grybska** i **Sylwia Chojcka** – z sekretariatu Komisji w Biurze Komisji Sejmowych, **Tomasz Czech** i **Piotr Podczaski** – legislatorzy z Biura Legislacyjnego oraz **Andrzej Sakowicz** – specjalista z Biura Analiz Sejmowych.

Przewodniczący poseł Krzysztof Kwiatkowski (PO):

Proszę państwa, w związku z pytaniami informuję, że posiedzenie zakończymy za pięć jedenastą, bo o godzinie jedenastej mamy głosowanie na sesji plenarnej. Przed zakończeniem ustalimy oczywiście, jak będziemy dalej pracować.

Witam państwa bardzo serdecznie, otwieram posiedzenie Komisji Nadzwyczajnej do spraw zmian w kodyfikacjach, kontynuując posiedzenie związane z rozpatrzeniem sprawozdania podkomisji stałej o rządowym projekcie ustawy o zmianie ustawy – Kodeks postępowania karnego, ustawy – Kodeks karny i niektórych innych ustaw (druk nr 870), poselskim projekcie ustawy o zmianie ustawy – Kodeks postępowania karnego oraz ustawy – Prawo o ustroju sądów powszechnych (druk nr 945) oraz poselskim projekcie ustawy o zmianie ustawy – Kodeks karny (druk nr 378).

Przypomnę państwu, że prace zakończyliśmy na jednostce redakcyjnej nr 27 ze sprawozdania. Jeżeli byłaby zgoda, to proponuję żebyśmy na razie, tak jak poprzednio robiliśmy co do innej jednostki redakcyjnej... Przepraszam, przechodzimy do jednostki redakcyjnej nr 28. Przypomnę, że jest to art. 82. Czy w sprawie tej jednostki redakcyjnej ktoś chce zabrać głos? Proszę, pan poseł Kownacki.

Posel Bartosz Kownacki (PiS):

Panie przewodniczący, w pierwszej kolejności jako dalej idącą chciałbym złożyć poprawkę o odrzuceniu zmiany i pozostawienie dotychczasowego brzmienia. Natomiast, ponieważ wiemy, że dyskusja w tej sprawie wywołuje ogromne emocje, proponowaliśmy żeby w ogóle wyłączyć kwestię do odrębnego procedowania – nie dotyczy to wprost nowelizacji procedury karnej – aby zastanowić się i przygotować dobre przepisy. Jak na razie Komisja nie wyraziła zgody. W związku z tym mamy poprawkę, która w naszej ocenie formalnie powinna znaleźć się w przepisach przejściowych, ale łączyłaby ona stanowiska Wysokiej Komisji, adwokatury i mam nadzieję również radców prawnych.

Mianowicie, cała nasza dyskusja zaczęła się wtedy, gdy pan poseł Kozdroń powiedział, że przez dwie kadencje nie udało się połączyć zawodów prawniczych, a to byłoby najlepszym rozwiązaniem. W związku z tym, po konsultacjach – przyznam – z przedstawicielami adwokatury, chciałbym zaproponować poprawkę, która rozwiązałaby, po pierwsze, wszelkie wątpliwości natury konstytucyjnej podnoszone na poprzednim posiedzeniu Komisji, tzn. usytuowania radców prawnych i wątpliwości co do ich niezależności. Poza tym rozwiązywałaby problem nierówności obydwu zawodów. Ponieważ podkreślałem, że radcowie mają, z jednej strony, szereg przywilejów, których nie mają adwokaci, ale również ograniczeń, bo nie mogą występować w postępowaniu karnym. Adwokaci są zobowiązani do innej formy zorganizowania swojej działalności niż muszą robić to radcowie prawni.

W związku z tym zaproponowałbym, i byłby to de facto pierwszy krok do połączenia zawodów prawniczych, ażeby wszyscy radcowie, którzy nie wykonują, jak to jest w poprawce, swojego zawodu na podstawie umowy o pracę w dniu wejścia w życie ustawy, zostali po prostu włączeni do korporacji adwokackiej. Osiągnięty zostanie również wtedy cel, panie przewodniczący, aby dostępność do obrońcy była dużo szersza, ponieważ kilka tysięcy radców prawnych automatycznie stałoby się adwokatami. Zrobilibyśmy przynajmniej pierwszy krok do połączenia tych zawodów. Wydaje się, że jest to poprawka najbardziej koncyliacyjna, wychodząca naprzeciw oczekiwaniom pana posła Kozdronia, który domagał się wręcz połączenia zawodów prawniczych.

Przewodniczący poseł Krzysztof Kwiatkowski (PO):

Był głos wnioskodawcy. Drugi głos przy poprawce, a później poproszę jeszcze o stanowisko rządowe.

Posel Józef Zych (PSL):

Oczywiście, poprawka jest logiczna, poza jedną rzeczą. Od razu mamy zarzut niekonstytucyjności, bo jest nierówność. Jednych można z mocy ustawy, a drugich nie i tu jest problem.

Przewodniczący poseł Krzysztof Kwiatkowski (PO):

Dziękuję bardzo. Poproszę o stanowisko...

Posel Bartosz Kownacki (PiS):

Ad vocem, nie bardzo rozumiem tę niekonstytucyjność. Wszyscy, którzy spełniają przesłanki zostają adwokatami.

Posel Józef Zych (PSL):

Jeżeli pan nie rozumie, to zaraz powiem o co chodzi. Panie pośle, proponuje pan, żeby część radców prawnych, którzy nie wykonują zawodu na podstawie umowy o pracę, z mocy prawa automatycznie wpisać do adwokatury. A tych, którzy wykonują na podstawie umowy o pracę – nie. Ja to rozumiem, ale to już jest nierówność, bo albo przyjmujemy, że wszyscy mają prawa, albo nie.

Posel Bartosz Kownacki (PiS):

Przepraszam, panie marszałku.

Przewodniczący poseł Krzysztof Kwiatkowski (PO):

Proszę, panowie. Bardzo cenię obu panów posłów...

Posel Bartosz Kownacki (PiS):

Vacatio legis jest długie, można zrezygnować z umowy o pracę. Jeżeli osoby są w różnych stanach faktycznych, to mają różne prawa i różne obowiązki. Ta sytuacja dotyczy określonego stanu faktycznego. Co więcej, radca prawny, który nie chce zostać adwokatem, może złożyć oświadczenie i nim nie zostać.

Przewodniczący poseł Krzysztof Kwiatkowski (PO):

Bardzo cenię obu panów posłów, a szczególnie cenię kompetencje przypisane przewodniczącemu związane z prowadzeniem posiedzenia. Proszę o stanowisko rządu.

Podsekretarz stanu w Ministerstwie Sprawiedliwości Michał Królikowski:

Bardzo dziękuję. Panie przewodniczący, Wysoka Komisjo. Po pierwsze, rząd nie podziela opinii mówiących o niezgodności z konstytucją rozwiązań, które zostały zaproponowane w projekcie rządowym. Jak wskazywałem na spotkaniu roboczym, które zorganizowało prezydium Komisji z udziałem przedstawicieli zawodów, nie istnieje realny wzorzec konstytucyjny, który mógłby być przesłanką oceny wskazującej zasadność takiego zarzutu. W związku z tym wydaję mi się, że eskalowanie tego rodzaju ryzyk jest działaniem pozbawionym racji merytorycznych.

Po drugie, zmiana w zakresie ustawy o radcach prawnych zaproponowana w projekcie rządowym jest konsekwencją zmiany zakresu dostępu do obrony z urzędu. Ze względu na rozszerzenie tego uprawnienia rząd zdecydował się na zaproponowanie Wysokiej Izbie takiego rozstrzygnięcia, które przenosi po prostu na część radców prawnych uprawnienia w zakresie możliwości świadczenia obrony, plus wprowadzając zarówno w stosunku do adwokatów, jak i do radców prawnych zmieniony sposób wyznaczania listy obrońców, którzy mogą być wykorzystywani w obronie z urzędu.

To, co jest zaproponowane w poprawce, w ocenie ministra sprawiedliwości, wykracza poza zakres dopuszczalnej poprawki, dlatego że jest rozwiązaniem ingerującym w kształt ustroju korporacji zmieniający status w zakresie przynależności do korporacji pewnej grupy radców prawnych. Trudno uznać, że tego rodzaju rozwiązanie jest elementem koniecznym dla zagwarantowania zakresu dostępności do obrony z urzędu. W tym zakresie stanowisko rządu w stosunku do poprawki, która zakłada przeniesienie pewnej grupy radców prawnych do innej korporacji i innego zawodu zaufania publicznego jest negatywne.

Pan poseł Pahl złożył na poprzednim posiedzeniu Komisji poprawkę dotyczącą nowelizacji ustawy o radcach prawnych, gdzie wprowadza bezwzględną zasadę zakazu zatrudnienia radcy prawnego, który ma świadczyć usługę w postaci wejścia w stosunek obrończy, poza zatrudnieniem na stanowiskach naukowych i naukowo-dydaktycznych. Ta poprawka zyskuje aprobatę rządu. Jeżeli mówimy o pewnych ryzykach związanych z jakością świadczenia usług obrońcy w postępowaniu karnym, to poprawka rzeczywiście znosi podstawowe zastrzeżenie, które podnoszone jest przez krytyków tego rozwiązania, a mianowicie możliwość świadczenia obrony przez osobę, która pozostaje w stosunku pracy, a więc nie wykonuje zawodu ochrony prawnej w formie wolnego zawodu. Porównując te dwie poprawki, jak powiedziałem, minister sprawiedliwości opowiada się za poprawką złożoną przez pana posła Pahla. Bardzo dziękuję.

Przewodniczący poseł Krzysztof Kwiatkowski (PO):

Dziękuję. Proszę państwa, muszę jedną rzecz przypomnieć. Zgodnie z regulaminem, normalnie przed głosowaniem poprawek jest głos „za” i głos „przeciw”. W sposób absolutnie świadomy umożliwiłem dwukrotne, nazwijmy to, quasi-wysłuchania publiczne odnośnie do projektu i zorganizowałem dodatkowe spotkanie z dwoma samorządami prawniczymi. Po tym spotkaniu mieliśmy teraz jeszcze dwa dni, żeby zastanowić się wszyscy nad poprawkami, które w międzyczasie się pojawiły. Cenię także i szanuję stanowisko Naczelnej Rady Adwokackiej, które otrzymałem 30 sekund przed rozpoczęciem posiedzenia. Ono jest oczywiście do wglądu przez wszystkich członków Komisji, ale też uczciwie mówię państwu, że nie dopuszczę do zablokowania prac Komisji. Były dwa głosy za, poddaję pod głosowanie jednostkę redakcyjną nr 28. Proszę bardzo, jeszcze Biuro Legislacyjne.

Legislator Piotr Podczaski:

Mieliśmy tylko jeszcze zwrócić uwagę, bo rozumiem, że rozmawiamy o poprawce dotyczącej skreślenia pkt 28, że nie zawiera ona konsekwencji. Konsekwencje skreślenia tego punktu przenoszą się na całą ustawę. Tak na szybko wylapaliśmy ich ok. 20, żebyście z tą świadomością mogli państwo podjąć decyzję.

Przewodniczący poseł Krzysztof Kwiatkowski (PO):

Zaczynamy głosować od poprawki najdalej idącej. Pan poseł Kownacki złożył poprawkę o wykreślenie z projektu sprawozdania jednostki redakcyjnej nr 28, czyli art. 82. Kto z pań i panów, członków Komisji, jest za poparciem tego wniosku? Proszę o podniesienie ręki. (3) Kto jest przeciwny? (10) Kto się wstrzymał? (1)

Stwierdzam, że wniosek nie uzyskał wymaganej większości.

Przechodzimy do głosowania drugiego wniosku złożonego przez pana posła. Rozumiem, że poprawka, którą teraz otrzymaliśmy, otrzymali również członkowie Komisji, bo widziałem chyba, że była powielana. To jest propozycja, żeby jednostka redakcyjna otrzymała nowe brzmienie – oddaję głos posłowi wnioskodawcy. Proszę bardzo, pan poseł Kownacki.

Poseł Bartosz Kownacki (PiS):

Myślałem, że głosujemy.

Przewodniczący poseł Krzysztof Kwiatkowski (PO):

Słucham? Nie, może pan uzasadnić. Oczywiście, wszyscy ją mają. Czy pan poseł chce jeszcze coś do tego dodać?

Poseł Bartosz Kownacki (PiS):

Nic nie dodam, poza zwróceniem uwagi Wysokiej Komisji, że albo jest Wysoka Komisja za połączeniem zawodów prawniczych i poprawka do tego zmierza, jest naprawdę daleko idąca. Jeżeli nie można tego przeprowadzić w zakresie tej legislacji, to w takim razie proponuję, żeby zastanowić się raz jeszcze nad wyłączeniem przepisu do odrębnego procedowania. Albo jest tak, że jedna z korporacji chce po prostu mieć uprzywilejowaną rolę, większe uprawnienia i większe możliwości działania, a drugą się ogranicza. To państwo zdecydujecie, jak sytuacja ma zostać rozwiązana, ale mam nadzieję na to, że jednak rzetelnie poprzecie tę poprawkę.

Przewodniczący poseł Krzysztof Kwiatkowski (PO):

Biuro Legislacyjne.

Legislator Piotr Podczaski:

Panie przewodniczący, chciałem tylko zwrócić uwagę, że mówimy chyba o przepisie przejściowym. Nie wiemy, gdzie ma on być umieszczony, a poprawka ma sens tylko w przypadku odrzucenia pkt 28. Jeżeli przyjęliśmy już pkt 28, to nie ma ona już sensu.

Przewodniczący poseł Krzysztof Kwiatkowski (PO):

Czy poseł wnioskodawca zgadza się z tym stanowiskiem?

Legislator Piotr Podczaski:

Pkt 28 zakłada, że radcy prawni będą mogli występować jako obrońcy, więc nie ma potrzeby, żeby wpisywali się na listę adwokatów, skoro mogą występować jako obrońcy. Ta poprawka miałaby sens jako złagodzenie niejako wymowy odrzucenia tego punktu. Jeżeli go nie odrzuciliśmy, to już teraz...

Przewodniczący poseł Krzysztof Kwiatkowski (PO):

Zgadzam się ze stanowiskiem Biura.

Poseł Bartosz Kownacki (PiS):

Przepraszam, panie przewodniczący, to być może zła procedura głosowania, bo jednak dalej idącą była ta poprawka.

Przewodniczący poseł Krzysztof Kwiatkowski (PO):

Proszę państwa, żeby nie było żadnej wątpliwości, poddaję pod głosowanie poprawkę zgłoszoną przez pana posła Kownackiego. Kto jest za jej przyjęciem? Proszę o podniesienie ręki. (3) Kto jest przeciwny? (11) Kto się wstrzymał? (0)

Stwierdzam, że poprawka została odrzucona i tym samym przyjęliśmy jednostkę redakcyjną nr 28.

Przechodzimy do jednostki nr 29, czyli nowego brzmienia art. 84 § 2. Czy do tej jednostki redakcyjnej ktoś ma jakieś uwagi? Nie słyszę.

W takim razie stwierdzam, że została ona przyjęta.

Przechodzimy do jednostki redakcyjnej nr 30, czyli do dodania po art. 87 art. 87a w nowym brzmieniu, w którym mamy cztery paragrafy. Czy do tej jednostki redakcyjnej ktoś ma jakieś uwagi? Proszę bardzo, Biuro Legislacyjne.

Legislator Tomasz Czech:

Mamy tylko drobną uwagę do § 1. Chcielibyśmy tutaj dostosować kolejność występowania poszczególnych organów i podejmowania określonych decyzji. Zamiast wymieniać tutaj „sąd, prezes sądu lub referendarz sądowy” proponujemy „prezes sądu, sąd lub referendarz sądowy”, tak jak jest w innych przepisach k.p.k. To jest w naszej poprawce, którą państwo otrzymali.

Przewodniczący poseł Krzysztof Kwiatkowski (PO):

Przegłosujemy tę poprawkę. Mamy już procedurę głosowania jednostek redakcyjnych, głos zabierają parlamentarzyści. Kto jest za przyjęciem poprawki, która została zgłoszona? Proszę o podniesienie ręki? (14) Kto jest przeciwny? (0) Kto się wstrzymał? (0)

Stwierdzam, że przyjęliśmy jednostkę redakcyjną nr 30 ze zmianami, które przedstawiło Biuro Legislacyjne.

Przechodzimy do jednostki redakcyjnej nr 31, czyli żeby po art. 93 dodać art. 93a. Zgłasza się z poprawką pan poseł Pahl.

Poseł Witold Pahl (PO):

Dziękuję, panie przewodniczący, już na poprzednim posiedzeniu państwo posłowie otrzymaliście pakiet poprawek. Został on zmieniony, a właściwie ograniczony. Jest to konsekwencją wycofania się z procedowania w części dotyczącej dochodzenia, a więc być może wyodrębnienia tej materii ustawowej do odrębnego procedowania. Aktualność zachowuje poprawka dotycząca pkt 31, czyli zmiany art. 93a § 3. Jest to poprawka o charakterze doprecyzowującym. Chodzi o określenie kręgu podmiotów uprawnionych do wniesienia sprzeciwu i tylko tyle. Dziękuję.

Przewodniczący poseł Krzysztof Kwiatkowski (PO):

Pan poseł przedstawił poprawkę. Przystępujemy do procedury jej głosowania. Kto z pań i panów, członków Komisji, jest za przyjęciem tej poprawki? (13) Kto jest przeciw? (0) Kto się wstrzymał? (0)

Stwierdzam, że przyjęliśmy tę jednostkę redakcyjną ze zmianą zaproponowaną przez pana posła.

Przechodzimy do jednostki redakcyjnej nr 32, czyli nowego brzmienia art. 95 § 1 i 2. Czy do tej jednostki redakcyjnej ktoś ma jakieś poprawki? Nie słyszę.

Stwierdzam, że została ona przyjęta.

Przechodzimy do jednostki redakcyjnej nr 33, żeby po art. 95 dodać art. 95a w brzmieniu zaproponowanym. Czy do tej jednostki redakcyjnej? Biuro Legislacyjne, proszę bardzo.

Legislator Tomasz Czech:

To też jest w zestawieniu naszych poprawek. Wydaje nam się, że można wykreślić w § 1 wyraz „sądu”. To jasne, że chodzi o posiedzenie sądu.

Przewodniczący poseł Krzysztof Kwiatkowski (PO):

Dziękuję bardzo. Wydaje się, że musimy chyba głosować. W takim razie, czy do tej jednostki redakcyjnej są uwagi? Dobrze, żeby nie było wątpliwości – kto jest za skreśleniem

słowa „sądu”? Proszę o podniesienie ręki. (13) Kto jest przeciwny? (0) Kto się wstrzymał? (0)

Przyjęliśmy jednostkę redakcyjną z poprawką.

Przechodzimy do jednostki redakcyjnej nr 34, żeby art. 97 otrzymał nowe zaproponowane brzmienie. Czy do tej jednostki redakcyjnej są jakieś uwagi? Nie słyszę.

Stwierdzam, że została ona przyjęta.

Przechodzimy do jednostki redakcyjnej nr 35 i pan poseł Pahl zgłasza poprawkę.

Poseł Witold Pahl (PO):

Wysoka Komisjo, panie przewodniczący, podobne uzasadnienie –poprawka doprecyzowująca. Chodzi o dookreślenie również podmiotów uprawnionych. Dziękuję.

Poseł Jerzy Kozdroń (PO):

Właśnie, tu jest problem, że sala jest za duża. Serdecznie zapraszam wszystkich państwa bliżej i będzie nam lepiej słyszeć. Serdecznie też proszę posłów, żeby nie chowali się tam z tyłu. Łatwiej będzie nam liczyć głosy, jak podejda bliżej.

Poseł Witold Pahl (PO):

Jeszcze raz, Wysoka Komisjo, panie profesorze, panie przewodniczący. Poprawka o podobnym charakterze do poprzednio zgłoszonej. Chodzi o doprecyzowanie kręgu osób, które są uprawnione do otrzymania wyroku.

Przewodniczący poseł Krzysztof Kwiatkowski (PO):

W takim razie poddaję pod procedurę głosowania poprawkę zgłoszoną przez pana posła Pahla. Kto z pań i panów posłów, członków Komisji, jest za jej przyjęciem? Proszę o podniesienie ręki. (15) Kto jest przeciwny? (0) Kto się wstrzymał? (0)

Stwierdzam, że przyjęliśmy jednostkę redakcyjną nr 35 z poprawką zgłoszoną przez pana posła Pahla.

Przechodzimy do jednostki redakcyjnej nr 36, czyli do nowego brzmienia art. 107. Czy do tej jednostki redakcyjnej ktoś ma jakieś uwagi? Nie słyszę.

W takim razie stwierdzam, że została ona przyjęta.

Przechodzimy do jednostki redakcyjnej nr 37, czyli do nowego brzmienia art. 117a § 2. Czy do tej jednostki redakcyjnej ktoś ma jakieś uwagi? Nie słyszę.

Stwierdzam, że została ona przyjęta.

Przechodzimy do jednostki redakcyjnej nr 38, czyli do nowego brzmienia § 3 w art. 120. Czy do tej jednostki redakcyjnej ktoś ma jakieś uwagi? Nie słyszę.

Stwierdzam, że została ona przyjęta.

Przechodzimy do jednostki redakcyjnej nr 39, czyli do nowego brzmienia art. 124. Czy do tej jednostki redakcyjnej ktoś ma jakieś uwagi? Nie słyszę.

Stwierdzam, że została ona przyjęta.

Przechodzimy do jednostki redakcyjnej nr 40, czyli żeby po art. 127 dodać art. 127a w brzmieniu zaproponowanym. Czy do tej jednostki redakcyjnej ktoś ma jakieś uwagi? Nie słyszę.

Stwierdzam, że została ona przyjęta.

Przechodzimy do jednostki redakcyjnej nr 41, czyli żeby w art. 132 nowe brzmienie otrzymał § 2 i dodać § 4 w brzmieniu zaproponowanym. Czy do tej jednostki redakcyjnej? Widzę, że Biuro Legislacyjne ma uwagi. Proszę bardzo.

Legislator Tomasz Czech:

Nasi językoznawcy proponowali, aby w § 2 w pierwszym wierszu wykreślić przecinek przed wyrazem „pismo”, jeżeli państwo nie wyrażają sprzeciwu.

Przewodniczący poseł Krzysztof Kwiatkowski (PO):

Żeby skreślić przecinek? Dziękuję bardzo. Czy ktoś ma jakieś uwagi? W takim razie stwierdzam, że przyjęliśmy jednostkę redakcyjną ze skreślonym przecinkiem.

Przechodzimy do jednostki redakcyjnej nr 42, żeby art. 133 § 2 otrzymał nowe brzmienie zaproponowane w sprawozdaniu. Czy ktoś z członków Komisji ma tu jakieś uwagi? Nie słyszę.

Stwierdzam, że jednostka redakcyjna została przyjęta.

Przechodzimy do jednostki redakcyjnej nr 43, żeby art. 139 § 1 otrzymał nowe brzmienie. Czy do tej jednostki redakcyjnej ktoś ma jakieś uwagi? Nie słyszę.

Stwierdzam, że została ona przyjęta.

Przechodzimy do jednostki redakcyjnej nr 44, żeby w art. 143 w § 1 pkt 8 otrzymał nowe brzmienie. Czy do tej jednostki redakcyjnej ktoś ma jakieś uwagi? Nie słyszę.

Stwierdzam, że została ona przyjęta.

Przechodzimy do jednostki redakcyjnej nr 45, żeby art. 144 § 1 otrzymał nowe brzmienie. Czy do tej jednostki redakcyjnej ktoś ma jakieś uwagi? Nie słyszę.

Stwierdzam, że została ona przyjęta.

Przechodzimy do jednostki redakcyjnej nr 46, żeby art. 156 § 1 otrzymał nowe brzmienie. W sprawozdaniu mamy też propozycję dodania § 1a i nowe brzmienie § 2-6. Czy do tej jednostki redakcyjnej ktoś ma jakieś uwagi? Nie słyszę.

Stwierdzam, że została ona przyjęta.

Przechodzimy do jednostki redakcyjnej nr 47, żeby art. 157 § 1 i 2 otrzymały nowe brzmienie zaproponowane w sprawozdaniu podkomisji. Czy ktoś ma jakieś uwagi do tej jednostki redakcyjnej? Nie słyszę.

Stwierdzam, że została ona przyjęta.

Przechodzimy do jednostki redakcyjnej nr 48, żeby art. 159 otrzymał nowe brzmienie zaproponowane w sprawozdaniu. Czy do tej jednostki redakcyjnej ktoś ma jakieś uwagi? Nie słyszę.

Stwierdzam, że została ona przyjęta.

Przechodzimy do jednostki redakcyjnej nr 49, czyli do nowego brzmienia art. 162. Czy do tego artykułu ktoś ma jakieś uwagi? Nie słyszę.

Stwierdzam, że została ona przyjęta.

Przechodzimy do jednostki redakcyjnej nr 50, żeby art. 163 § 1 otrzymał nowe brzmienie. Czy do tej propozycji są jakieś uwagi? Nie słyszę.

Stwierdzam, że jednostka redakcyjna została przyjęta.

Przechodzimy do jednostki redakcyjnej nr 51, czyli do nowego brzmienia art. 164. Czy do tej jednostki redakcyjnej ktoś ma jakieś uwagi? Nie słyszę.

Stwierdzam, że została ona przyjęta.

Przechodzimy do jednostki redakcyjnej nr 52, czyli do nowego brzmienia art. 167. Czy do tej jednostki redakcyjnej? Legislatorzy mają uwagę, proszę bardzo.

Legislator Tomasz Czech:

To też drobna uwaga, jeżeli chodzi o § 1 i 2. W § 1 także proponujemy wykreślić w ostatnim zdaniu po wyrazach „szczególnie uzasadnionych przypadkach” przecinek, a w § 2 po wyrazach „oraz w postępowaniu przygotowawczym”.

Przewodniczący poseł Krzysztof Kwiatkowski (PO):

Jest propozycja wykreślenia dwóch przecinków. Nie słyszę sprzeciwu.

Stwierdzam, że jednostka redakcyjna została przyjęta z usunięciem dwóch przecinków.

Przechodzę do jednostki redakcyjnej nr 53, czyli do propozycji dodania po art. 168 art. 168a w zaproponowanym brzmieniu. Czy do tej jednostki redakcyjnej ktoś ma jakieś uwagi? Nie słyszę.

Stwierdzam, że została ona przyjęta.

Przechodzimy do jednostki redakcyjnej nr 54, żeby art. 171 § 2 otrzymał nowe brzmienie. Czy do tej jednostki redakcyjnej ktoś ma jakieś uwagi? Nie słyszę.

Stwierdzam, że została ona przyjęta.

Przechodzimy do jednostki redakcyjnej nr 55, żeby art. 178 pkt 1 otrzymał nowe brzmienie.

Czy do tej jednostki redakcyjnej ktoś ma jakieś uwagi? Nie słyszę.

Stwierdzam, że została ona przyjęta.

Przechodzimy do jednostki redakcyjnej nr 56, w której proponuje się, żeby po art. 178 dodać nowy art. 178a. Czy do tej jednostki redakcyjnej ktoś ma jakieś uwagi? Nie słyszę.

Stwierdzam, że została ona przyjęta.

Przechodzimy do jednostki redakcyjnej nr 57, żeby art. 180 § 1 otrzymał nowe brzmienie. Czy do tej jednostki redakcyjnej ktoś ma jakieś uwagi? Nie słyszę.

Stwierdzam, że została ona przyjęta.

Przechodzimy do jednostki redakcyjnej nr 58, w której art. 202 § 5 otrzymuje nowe brzmienie. Czy do tej jednostki redakcyjnej ktoś ma jakieś uwagi? Nie słyszę.

Stwierdzam, że została ona przyjęta.

Przechodzimy do jednostki redakcyjnej nr 59, żeby art. 203 § 2 otrzymał brzmienie zaproponowane w sprawozdaniu. Czy do tej jednostki redakcyjnej ktoś ma jakieś uwagi? Nie słyszę.

Stwierdzam, że została ona przyjęta.

Przechodzimy do jednostki redakcyjnej nr 60, żeby art. 204 § 2 otrzymał brzmienie zaproponowane w sprawozdaniu. Czy do tej jednostki redakcyjnej? Musi pani namówić ewentualnie jakiegoś posła do przedstawienia swoich uwag. Czy któryś z członków Komisji ma jakieś propozycje?

Posel Jerzy Kozdroń (PO):

Do którego punktu?

Przewodniczący poseł Krzysztof Kwiatkowski (PO):

Do tej propozycji uwagi ma Helsińska Fundacja Praw Człowieka. Informuję państwa, że w sposobie procedowania, który przyjęliśmy, jeżeli państwo mają jakieś uwagi to proszę o zgłaszanie ich przez posłów. Czy do tej jednostki redakcyjnej ktoś ma jakieś uwagi? Nie słyszę.

Stwierdzam, że została ona przyjęta.

Przechodzimy do jednostki redakcyjnej nr 61, czyli nowego brzmienia § 4 w art. 209. Czy do tej jednostki redakcyjnej ktoś ma jakieś uwagi? Nie słyszę.

Stwierdzam, że została ona przyjęta.

Przechodzimy do jednostki redakcyjnej nr 62, żeby art. 231 § 1 otrzymał nowe brzmienie. Czy do tej jednostki redakcyjnej ktoś ma jakieś uwagi? Nie słyszę.

Stwierdzam, że została ona przyjęta.

Przechodzimy do jednostki redakcyjnej nr 63, czyli żeby art. 232 § 1 otrzymał brzmienie zaproponowane w sprawozdaniu. Czy do tej jednostki redakcyjnej ktoś ma jakieś uwagi? Nie słyszę.

Stwierdzam, że została ona przyjęta.

Przechodzimy do jednostki redakcyjnej nr 64 – w art. 232a § 1-3 otrzymują brzmienie zaproponowane w sprawozdaniu. Czy do tej jednostki redakcyjnej ktoś ma jakieś uwagi? Nie słyszę.

Stwierdzam, że została ona przyjęta.

Przechodzimy do jednostki redakcyjnej nr 65 i propozycji, żeby art. 235 i 236 otrzymały brzmienie zaproponowane w sprawozdaniu. Czy do tej jednostki redakcyjnej ktoś ma jakieś uwagi? Nie słyszę.

Stwierdzam, że została ona przyjęta.

Przechodzimy do jednostki redakcyjnej nr 66, żeby art. 244 § 2 otrzymał brzmienie zaproponowane w sprawozdaniu, a następnie żeby dodać w artykule § 5 w brzmieniu zaproponowanym. Czy do tej jednostki redakcyjnej ktoś ma jakieś uwagi? Nie słyszę.

Stwierdzam, że została ona przyjęta.

Przechodzimy do jednostki redakcyjnej nr 67, żeby w art. 245 § 1 i 2 otrzymały brzmienie zaproponowane w sprawozdaniu. Czy do tej jednostki redakcyjnej ktoś ma jakieś uwagi? Nie słyszę.

Stwierdzam, że została ona przyjęta.

Przechodzimy do jednostki redakcyjnej nr 68, czyli żeby art. 247 otrzymał brzmienie w niej zaproponowane. Czy ktoś z członków Komisji ma jakieś propozycje do tej jednostki redakcyjnej? Nie słyszę.

Stwierdzam, że została ona przyjęta.

Przechodzimy do jednostki redakcyjnej nr 69 i tutaj była propozycja odnośnie do nowego brzmienia § 5, ale formalnie jej nie zgłaszam, chociaż taką otrzymałem. Nie słyszę też innych wniosków.

Jeżeli ich nie ma, to stwierdzam, że jednostka redakcyjna została przyjęta.

Przechodzimy do jednostki redakcyjnej nr 70, żeby po art. 249 dodać art. 249a w brzmieniu zaproponowanym. Czy do tej jednostki redakcyjnej są jakieś uwagi? Nie słyszę.

Stwierdzam, że została ona przyjęta.

Przechodzimy do jednostki redakcyjnej nr 71, żeby w art. 250 po § 2 dodać § 2a w brzmieniu zaproponowanym. Czy do tej jednostki redakcyjnej są jakieś uwagi? Nie słyszę.

Stwierdzam, że została ona przyjęta.

Przechodzimy do jednostki redakcyjnej nr 72, żeby w art. 251 § 3 otrzymał nowe brzmienie. Czy do zaproponowanej jednostki redakcyjnej są jakieś uwagi? Nie słyszę.

Stwierdzam, że została ona przyjęta.

Przechodzimy do jednostki redakcyjnej nr 73, żeby art. 252 § 1 i 3 otrzymał nowe brzmienie. Czy do tej jednostki redakcyjnej są jakieś uwagi? Nie słyszę.

Stwierdzam, że została ona przyjęta.

Przechodzimy do jednostki redakcyjnej nr 74, żeby art. 254 § 2 otrzymał nowe brzmienie. Czy do tej jednostki redakcyjnej są jakieś uwagi? Nie słyszę.

Stwierdzam, że została ona przyjęta.

Przechodzimy do jednostki redakcyjnej nr 75. Widzę, że zgłasza poprawkę pan poseł Pahl.

Poseł Witold Pahl (PO):

Wysoka Komisjo, panie przewodniczący, zgodnie z treścią, którą macie państwo w poprawkach, chodzi o doprecyzowanie terminu do złożenia wniosku przedłużenie terminu do złożenia poręczenia majątkowego.

Przewodniczący poseł Krzysztof Kwiatkowski (PO):

Dziękuję bardzo, poddaję poprawkę pana posła pod głosowanie. Kto z członków Komisji jest za jej przyjęciem? Proszę o podniesienie ręki. (14) Kto jest przeciwny? (0) Kto się wstrzymał? (0)

Stwierdzam, że poprawka została przyjęta i tym samym jednostka redakcyjna z poprawką, którą zaproponował pan poseł.

Czy do jednostki redakcyjnej nr 76, czyli nowego brzmienia art. 258 są jakieś uwagi? Nie słyszę.

Stwierdzam, że jednostka redakcyjna została przyjęta.

Czy do jednostki redakcyjnej nr 77, czyli nowego brzmienia art. 259 § 3, są jakieś uwagi? Nie słyszę.

Stwierdzam, że została ona przyjęta.

Czy do jednostki redakcyjnej nr 78, czyli nowego brzmienia art. 260, ktoś ma jakieś uwagi? Nie słyszę.

Stwierdzam, że została ona przyjęta.

Teraz będę chciał zgłosić poprawkę do jednostki redakcyjnej nr 79. W art. 261 po § 2 dodać § 2a w brzmieniu: „§ 2. O zastosowaniu tymczasowego aresztowania sąd zawiadamia organ prowadzący przeciwko oskarżonemu postępowanie w innej sprawie, o ile powziął informację o tym postępowaniu. Sąd poucza oskarżonego o treści art. 75 § 1.”. Czy do tej propozycji strona rządowa ma jakieś uwagi?

Podsekretarz stanu w MS Michał Królikowski:

Brak uwag, panie przewodniczący.

Przewodniczący poseł Krzysztof Kwiatkowski (PO):

Słucham? Brak uwag. Czy ktoś jeszcze w tym punkcie? Poddaję pod głosowanie poprawkę, którą zgłosiłem. Kto z pań i panów, członków Komisji, jest za jej przyjęciem? (15) Kto jest przeciwny? (0) Kto się wstrzymał? (0)

Stwierdzam, że jednostka redakcyjna została przyjęta z propozycją zmiany, którą przedstawiłem.

Przechodzimy do jednostki redakcyjnej nr 80, czyli dodania w art. 263 nowego § 4b i § 8. Czy do tej jednostki redakcyjnej są jakieś uwagi? Nie słyszę.

Stwierdzam, że została ona przyjęta.

Przechodzimy do jednostki redakcyjnej nr 81, żeby art. 264 § 3 otrzymał nowe brzmienie. Czy do tej jednostki redakcyjnej są jakieś uwagi? Proszę bardzo.

Posel Jerzy Kozdroń (PO):

Mam pytanie. Panie mecenasie, czy pkt 80 nie był przedmiotem senackiego projektu nowelizacyjnego?

Legislator Tomasz Czech:

Projekt senacki proponował dodanie zmiany § 7 w art. 263. W projekcie senackim wykreśliliśmy zmianę i nie dodaliśmy § 4b, także musimy zrobić to tutaj.

Przewodniczący poseł Krzysztof Kwiatkowski (PO):

Nie słyszę uwag.

Stwierdzam, że jednostka redakcyjna została przyjęta. To był nr 81.

Przechodzimy do jednostki redakcyjnej nr 82. Czy do tej jednostki redakcyjnej są jakieś uwagi? Nie słyszę.

Stwierdzam, że została ona przyjęta.

Przechodzimy do jednostki redakcyjnej nr 83. Czy do tej jednostki redakcyjnej są jakieś uwagi? Nie słyszę.

Stwierdzam, że została ona przyjęta.

Przechodzimy do jednostki redakcyjnej nr 84, czyli nowego brzmienia art. 285 § 2. Czy do tej jednostki redakcyjnej są jakieś uwagi? Nie słyszę.

Stwierdzam, że została ona przyjęta.

Przechodzimy do jednostki redakcyjnej nr 85. Zgłasza się pan poseł Pahl.

Posel Witold Pahl (PO):

To również poprawka doręczona wraz z uzasadnieniem członkom Wysokiej Komisji. Ma ona charakter redakcyjno-językowy. Dziękuję bardzo.

Przewodniczący poseł Krzysztof Kwiatkowski (PO):

Dobrze. W takim razie, z uwagi na charakter redakcyjny, czy do tej propozycji jest sprzeciw? Nie ma.

Stwierdzam, że jednostka redakcyjna z poprawką została przyjęta.

Przechodzimy do jednostki redakcyjnej nr 86, czyli do nowego brzmienia art. 292 §

1. Czy do tej jednostki redakcyjnej ktoś ma jakieś uwagi? Nie słyszę.

Stwierdzam, że została ona przyjęta.

Przechodzimy do jednostki redakcyjnej nr 87, czyli nowego brzmienia art. 293. Czy do tej jednostki redakcyjnej są jakieś uwagi? Nie słyszę.

Stwierdzam, że została ona przyjęta.

Przechodzimy do jednostki redakcyjnej nr 88, czyli żeby w art. 297 w §1 pkt 5 otrzymał nowe brzmienie. Czy do tej jednostki redakcyjnej ktoś ma jakieś uwagi? Nie słyszę.

Stwierdzam, że została ona przyjęta.

Przechodzimy do jednostki redakcyjnej nr 89. Zgłasza się pan poseł Pahl.

Posel Witold Pahl (PO):

Tak jak wspominałem, część poprawek doręczonych Wysokiej Komisji będzie przedmiotem odrębnej inicjatywy poselskiej. Dlatego też jest propozycja, aby uchylić pkt 89. Jest to konsekwencja zmiany proponowanej w art. 311, czyli zmiany polegającej na powierzeniu prokuratorowi wyłącznej kompetencji do wszczęcia śledztwa.

Przewodniczący poseł Krzysztof Kwiatkowski (PO):

Nie słyszę zgłoszeń. Kto z pań i panów, członków Komisji, jest za przyjęciem poprawki zgłoszonej przez pana posła Pahla? Proszę o podniesienie ręki. (12) Kto jest przeciwny?

(0) Kto się wstrzymał? (1)

Stwierdzam, że przyjęliśmy jednostkę redakcyjną ze zmianą zaproponowaną przez pana posła Pahla.

Przechodzimy do jednostki redakcyjnej nr 90, czyli nowego brzmienia art. 300. Czy ktoś ma jakieś uwagi do tej jednostki redakcyjnej? Nie słyszę.

Stwierdzam, że została ona przyjęta.

Przechodzimy do jednostki redakcyjnej nr 91, żeby w art. 304 § 3 otrzymał nowe brzmienie. Czy do tej jednostki redakcyjnej są jakieś uwagi? Nie słyszę.

Stwierdzam, że została ona przyjęta.

Przechodzimy do jednostki redakcyjnej nr 92. Zgłasza się pan poseł Pahl.

Poseł Witold Pahl (PO):

Również taka sama propozycja, skreślenie tegoż punktu, z tym samym uzasadnieniem.

Przewodniczący poseł Krzysztof Kwiatkowski (PO):

Nie słyszę więcej zgłoszeń w tym punkcie. Kto z członków Komisji jest za przyjęciem poprawki pana posła Pahl? Proszę o podniesienie ręki. (12) Kto jest przeciwny? (0) Kto się wstrzymał? (1)

Stwierdzam, że ta jednostka redakcyjna została przyjęta z poprawką zaproponowaną przez pana posła Pahl.

Przechodzimy do jednostki redakcyjnej nr 93. Proszę bardzo, pan poseł Pahl.

Poseł Witold Pahl (PO):

Taki sam wniosek o uchylenie punktu z tym samym uzasadnieniem, co poprzednio.

Przewodniczący poseł Krzysztof Kwiatkowski (PO):

Nie słyszę zgłoszeń. Poddaję pod procedurę głosowania wniosek zgłoszony przez pana posła. Kto jest za przyjęciem tego wniosku? Proszę o podniesienie ręki. (11) Kto jest przeciwny? (0) Kto się wstrzymał? (1)

Tym samym po przegłosowaniu poprawki wiemy, jak wygląda ta jednostka redakcyjna.

Przechodzimy do kolejnej, czy do nr 94, i oddaję głos panu posłowi Pahlowi.

Poseł Witold Pahl (PO):

Jak uprzedzałem wcześniej nowe brzmienie art. 311, a więc wyłączna kompetencja do wszczęcia postępowania przez prokuratora w wersji doręczonej członkom Komisji i wszystkim państwu obecnym na posiedzeniu w brzmieniu określonym w pakiecie poprawek.

Przewodniczący poseł Krzysztof Kwiatkowski (PO):

Dziękuję bardzo. Pan poseł Kabaciński.

Poseł Michał Kabaciński (RP):

Dziękuję bardzo, chciałbym jeszcze zwrócić uwagę na § 5. Na samym końcu możliwe jest dodanie w miejsce „ograniczony” słów „o którym mowa w § 2”. Chodzi o sformułowanie „protokół ograniczony”, żeby odnieść się do § 2 dla przejrzystości. Poprawka bardziej językowa.

Przewodniczący poseł Krzysztof Kwiatkowski (PO):

Poproszę Biuro Legislacyjne o opinię.

Legislator Piotr Podczaski:

Chyba tak. To, co pan poseł teraz dodał, rzeczywiście precyzuje.

Przewodniczący poseł Krzysztof Kwiatkowski (PO):

Dobrze, czyli poddam pod głosowanie.

Legislator Piotr Podczaski:

Mamy jeszcze jedną uwagę.

Przewodniczący poseł Krzysztof Kwiatkowski (PO):

Czyli mamy poprawkę pana posła Pahl i poprawkę pana posła Kabacińskiego. Jeszcze pan poseł Kownacki. To będziemy głosować jako pierwsze, tak. Oddaję jeszcze raz głos panu posłowi Pahlowi, a później Biuro Legislacyjne.

Poseł Bartosz Kownacki (PiS):

Czy Biuro Legislacyjne nie widzi problemu w tym, że § 2 z § 3 powinny być zamienione? Kolejność byłaby sensowniejsza, jeżeli już.

Przewodniczący poseł Krzysztof Kwiatkowski (PO):

Prosimy o stanowisko Biura Legislacyjnego.

Legislator Piotr Podczaski:

Panie przewodniczący, rzeczywiście. Ale teraz mówimy o poprawce, tak? Tak, rzeczywiście, tutaj chyba logika...

Przewodniczący poseł Krzysztof Kwiatkowski (PO):

O kolejności głosowania poprawek.

Legislator Piotr Podczaski:

...wskazywałaby, że najpierw prokurator powinien powierzać określone czynności policji, czyli to co jest w § 3, a później dopiero powinien być przepis stanowiący, jak policja to wykonuje. Rzeczywiście, można by zmienić kolejność tych paragrafów.

Poseł Witold Pahl (PO):

Panie przewodniczący, uważam, że uwaga pana posła Kownackiego jest słuszna.

Przewodniczący poseł Krzysztof Kwiatkowski (PO):

Czyli de facto to jest zamiana kolejności § 2 z § 3. Żeby nie było wątpliwości, ona nie jest najdalej idąca, ale najprostsza w głosowaniu. Kto jest za przyjęciem tej poprawki? Biuro Legislacyjne do tego jeszcze?

Legislator Tomasz Czech:

Tak.

Poseł Jerzy Kozdroń (PO):

Najdalej idąca była o odrzucenie.

Przewodniczący poseł Krzysztof Kwiatkowski (PO):

Przepraszam, już przegłosujemy. Mój błąd, że nie najdalej idącą jako pierwszą. Głosujemy poprawkę o zamianie kolejności paragrafów. Kto z członków Komisji jest za przyjęciem tej poprawki? (12)

Poseł Bartosz Kownacki (PiS):

Przepraszam, przecież to może wnioskodawca po prostu sam zamienić.

Przewodniczący poseł Krzysztof Kwiatkowski (PO):

Przegłosowaliśmy. Kto jest przeciwny? (0) Kto się wstrzymał? (0)

Teraz głosujemy poprawkę pana posła Kownackiego, którą sam przedstawi. Proszę bardzo.

Poseł Bartosz Kownacki (PiS):

Wnoszę o odrzucenie i tylko tyle.

Poseł Witold Pahl (PO):

Ale pan poseł głosował wcześniej za zamianą...

Przewodniczący poseł Krzysztof Kwiatkowski (PO):

Ale to przeoczenie...

Poseł Bartosz Kownacki (PiS):

To było zwrócenie uwagi, tak naprawdę wnioskodawca powinien sam to poprawić.

Przewodniczący poseł Krzysztof Kwiatkowski (PO):

I słusznie zwracał uwagę. Głosujemy poprawkę pana posła Kownackiego o odrzucenie. Proszę bardzo, kto jest za? (1)

Poseł Witold Pahl (PO):

Nie, przepraszam.

Przewodniczący poseł Krzysztof Kwiatkowski (PO):

Pan poseł Pahl się pomylił.

Poseł Jerzy Kozdroń (PO):

Czy można poprosić o kawę dla posła Pahla?

Posel Witold Pahl (PO):

Ja prosiłem o kawę.

Przewodniczący poseł Krzysztof Kwiatkowski (PO):

Kto jest przeciwny? (9) Kto się wstrzymał? (0) Pan poseł Kabaciński jest przeciwny?

Posel Jerzy Kozdroń (PO):

Nie tylko pan poseł Kabaciński.

Przewodniczący poseł Krzysztof Kwiatkowski (PO):

Kto jest przeciwny? (9) Tak, ta kawa by się wszystkim przydała. Kto się wstrzymał? (0)

Dziękuję bardzo, stwierdzam, że poprawka została odrzucona.

Mamy jeszcze głos Biura Legislacyjnego, proszę bardzo.

Legislator Tomasz Czech:

Prosimy tylko o skorygowanie poprawki w § 3, ponieważ nie powinno tam być: „Prokurator może powierzyć policji jego przeprowadzenie”, tylko powinno być: „Prokurator może powierzyć policji przeprowadzenie śledztwa”. Nie wiadomo, do czego się odnosimy, jeśli napiszemy „jego przeprowadzenie”.

Przewodniczący poseł Krzysztof Kwiatkowski (PO):

To jest redakcyjna, to tej nie musimy głosować. Dobrze, przegłosujemy poprawkę zaproponowaną przez Biuro Legislacyjne. (12) Kto jest przeciwny? (0) Kto się wstrzymał? (0)

Stwierdzam, że ta poprawka została przyjęta.

Jeżeli dobrze pamiętam, bo mieliśmy troszkę zamieszania, jeszcze poprawka pana posła Kabacińskiego. Proszę o jej przedstawienie.

Posel Michał Kabaciński (RP):

Tak jak na samym początku wspomniałem, w § 5 skreślić słowo „ograniczony” i dodać „o którym mowa w § 2”. Tylko, że teraz zamieniliśmy kolejność, czyli w § 3.

Przewodniczący poseł Krzysztof Kwiatkowski (PO):

Biuro Legislacyjne? Kto jest za przyjęciem poprawki zgłoszonej przez pana posła Kabacińskiego? Proszę o podniesienie ręki. (12) kto jest przeciwny? (0) Kto się wstrzymał? (1)

Stwierdzam, że poprawka została przyjęta, a jednostka redakcyjna z poprawkami, które wcześniej przegłosowaliśmy.

Przechodzimy do jednostki redakcyjnej nr 95. Czy do tej jednostki redakcyjnej ktoś ma jakieś uwagi? Nie słyszę.

Stwierdzam, że została ona przyjęta.

Przechodzimy do jednostki redakcyjnej nr 96. Czy do tej jednostki redakcyjnej ktoś ma jakieś uwagi? Nie słyszę.

Stwierdzam, że została ona przyjęta.

Przechodzimy do jednostki redakcyjnej nr 97, czyli do nowego brzmienia art. 321. Zgłasza się pan poseł Pahl.

Posel Witold Pahl (PO):

Wysoka Komisjo, panie przewodniczący. Ta poprawka jest również uwidoczniiona w doręczonym Wysokiej Komisji pakiecie poprawek z uzasadnieniem, co do potrzeby wyeliminowania przesłanki interesu procesowego stron jako uzasadnienia do żądania dołączenia materiałów do aktu oskarżenia. Dziękuję bardzo.

Przewodniczący poseł Krzysztof Kwiatkowski (PO):

Czy Biuro Legislacyjne albo strona rządowa ma uwagi do tej poprawki? Proszę bardzo. Nie słyszę. W takim razie przystępujemy do procedury głosowania poprawki, którą zgłosił pan poseł. Kto z członków Komisji jest za? Proszę o podniesienie ręki. (14) Kto jest przeciwny? (0) Kto się wstrzymał? (0)

Stwierdzam, że poprawka została jednogłośnie przyjęta i cała jednostka redakcyjna wraz z tą poprawką.

Przechodzimy do jednostki redakcyjnej nr 98. Zgłasza się pan poseł Pahl.

Posel Witold Pahl (PO):

Podobnie, jak w przypadku poprzedniej poprawki, Wysoka Komisja ma jej treść w pakiecie. Uzasadnienie jest również zawarte w tym dokumencie, a więc przede wszystkim eliminacja odesłania do art. 331 § 2 k.p.k. Chodzi o to, aby zachować wyłączną kompetencję prokuratora do złożenia wniosku o umorzenie postępowania i zastosowania środków zabezpieczających.

Przewodniczący poseł Krzysztof Kwiatkowski (PO):

Czy do tej poprawki są jakieś uwagi? Biuro Legislacyjne.

Legislator Tomasz Czech:

Też drobna rzecz. Wydaje nam się, że wyrażenie „a przekazując wniosek do sądu” jest zdaniem wtrąconym, dlatego powinien być przecinek przed wyrazem „prokurator”.

Przewodniczący poseł Krzysztof Kwiatkowski (PO):

Czyli wtrącenie. Dobrze, uznajemy, że jest to poprawka redakcyjna. A czy do poprawki pana posła Pahl'a są jakieś uwagi? Nie słyszę.

W takim razie przystępujemy do procedury jej głosowania. Kto z członków Komisji jest za jej przyjęciem? Proszę o podniesienie ręki. (14) Kto jest przeciwny? (0) Kto się wstrzymał? (0)

Stwierdzam, że jednostka redakcyjna została przyjęta z poprawką zgłoszoną przez pana posła.

Przechodzimy do jednostki redakcyjnej nr 99, czyli żeby art. 325a § 1 otrzymał brzmienie zaproponowane w sprawozdaniu. Czy do tej jednostki redakcyjnej ktoś ma jakieś uwagi? Nie słyszę.

Stwierdzam, że została ona przyjęta.

Przechodzimy do jednostki redakcyjnej nr 100, żeby w art. 325b w § 1 pkt 1 i 3 oraz § 2 otrzymały nowe brzmienie. Czy do tej jednostki redakcyjnej ktoś ma jakieś uwagi? Nie słyszę.

Stwierdzam, że jednostka redakcyjna została przyjęta.

Przechodzimy do jednostki redakcyjnej nr 101, która proponuje uchylenie art. 325c. Czy do tej jednostki redakcyjnej ktoś ma jakieś uwagi? Nie słyszę.

Stwierdzam, że została ona przyjęta.

Przechodzimy do jednostki redakcyjnej nr 102, czyli nowego brzmienia art. 325d. Czy do tej jednostki redakcyjnej ktoś ma jakieś uwagi? Nie słyszę.

Stwierdzam, że została ona przyjęta.

Przechodzimy w takim razie do jednostki redakcyjnej nr 103, czyli żeby w art. 325e po § 1a dodać § 1b w brzmieniu zaproponowanym, § 2 otrzymuje nowe brzmienie, uchyla się § 3 i § 4 otrzymuje nowe brzmienie. Czy do tej jednostki redakcyjnej ktoś ma jakieś uwagi? Nie słyszę.

Stwierdzam, że została ona przyjęta.

Przechodzimy do jednostki redakcyjnej nr 104, czyli uchylenia § 4 w art. 325f. Czy do tej jednostki redakcyjnej ktoś ma jakieś uwagi? Nie słyszę.

Stwierdzam, że została ona przyjęta.

Przechodzimy do jednostki redakcyjnej nr 105, czyli żeby w art. 325i § 1 otrzymał nowe brzmienie i uchylić § 2. Czy do tej jednostki redakcyjnej ktoś ma jakieś uwagi? Nie słyszę.

Stwierdzam, że została ona przyjęta.

Przechodzimy do jednostki redakcyjnej nr 106. Czy do tej jednostki redakcyjnej ktoś ma jakieś uwagi? Pan poseł Kownacki.

Posel Bartosz Kownacki (PiS):

Mam następującą uwagę. Zgłaszam poprawkę, która została rozesłana, do § 2 otrzymującego brzmienie: „§ 2. Do aktu oskarżenia dołącza się jego zwięzłe uzasadnienie, w którym przytacza się fakty i dowody, na których oskarżenie się opiera, a w miarę potrzeby wyjaśnia podstawę prawną oskarżenia i omawia okoliczności, na które powołuje się oskarżony w swojej obronie.”.

Wysoka Komisjo, kompletnie nie rozumiem decyzji o całkowitej rezygnacji z uzasadnienia w akcie oskarżenia. Nawet proces cywilny, który jest procesem kontradyktoryjnym, wymaga co do zasady jakiegokolwiek uzasadnienia, nawet bardzo zwięzłego. W procesie karnym to naprawdę zacznie wyglądać jak w „Procesie” Kafki. Ktoś dostaje zarzuty, co prawda, pan minister mówi, że będą dowody i okoliczność, która ma być udowodniona, ale dla przeciętnego obywatela to naprawdę niewiele znaczy. On dzisiaj nie zawsze rozumie uzasadnienia aktu oskarżenia, a państwo chce go tego pozbawić. Moim zdaniem, przynajmniej zwięzłe uzasadnienie, jako zasada, bo można wprowadzić pewne wyjątki, które już dzisiaj istnieją. Naprawdę, odchodzimy od zasad demokratycznego państwa prawnego i szansy, żeby podsądny zrozumiał, o co jest oskarżony.

Druga poprawka, którą składam, będzie konsekwencją naszego sprzeciwu wobec zmienianego art. 59a k.k., czyli wykreślenie pkt 6 w art. 332, który dzisiaj jest proponowany. W zasadzie są to dwie odrębne poprawki dotyczące tego artykułu.

Przewodniczący poseł Krzysztof Kwiatkowski (PO):

Myślę, że będziemy głosować poprawki w tej kolejności, w jakiej przedstawił je pan poseł, z uwagi na ich charakter. Teraz proszę stronę rządową. Pan minister.

Podsekretarz stanu w MS Michał Królikowski:

Bardzo dziękuję. Panie przewodniczący, Wysoka Komisjo, obecny stan prawny nie wprowadza obowiązku uzasadnienia w stosunku do aktów oskarżenia, które kończą postępowania prowadzone w formie dochodzenia. Tak naprawdę, w trybie uproszczonym akt oskarżenia w ogóle pozbawiony jest uzasadnienia i prezentacji tez dowodowych. W związku z tym stan rzeczy wprowadzany w projekcie przedstawionym Sejmowi przez rząd zmienia sytuację na taką, w której do aktu oskarżenia zawsze dołączony będzie spis dowodów i tezy dowodowe, na okoliczność których mają być przeprowadzone. Sens sprowadza się do tego, żeby sąd sprawę i konstrukcję linii dowodowej poznał na rozprawie, jak również, żeby skrócić możliwie postępowanie przygotowawcze i zamiast skłaniać prokuratora do pisania dużego aktu oskarżenia z uzasadnieniem, przenieść tę czynność na rozprawę. Innymi słowy chodzi po pierwsze o efektywność i sprawność postępowania, a po drugie o odpowiednie przygotowanie rozprawy przez oskarżyciela z zachowaniem roli sądu w postępowaniu kontradyktoryjnym. Innymi słowy rząd negatywnie opiniuje poprawkę, którą zgłasza pan poseł Kownacki.

Przewodniczący poseł Krzysztof Kwiatkowski (PO):

Proszę, pan poseł.

Poseł Bartosz Kownacki (PiS):

Panie ministrze, chyba jasno powiedziałem, że znam procedurę i wiem, że dzisiaj też jest możliwość niezałączenia uzasadnienia, ale jeszcze raz pytam, gdzie w tym wszystkim oskarżony? Proszę postawić kogoś pod zarzutami przed sądem i wtedy niech prokurator mu tłumaczy, o co został oskarżony. Naprawdę, rozumiem, że w pewnych sytuacjach ten wyjątek jest zrozumiały, np. chociażby przy dochodzeniach, ale wprowadzanie wprost rozwiązań, w którym nie ma uzasadnienia i przyjęcie go w demokratycznym państwie naprawdę naraża nas na śmieszność.

Przewodniczący poseł Krzysztof Kwiatkowski (PO):

Jeszcze raz pan minister, proszę bardzo.

Podsekretarz stanu w MS Michał Królikowski:

Bardzo dziękuję. Proszę zwrócić uwagę na to, że projekt przewiduje czynność procesową, jaką jest zapoznanie oskarżonego z materiałami śledztwa, i prezentację dowodów, które będą przekazane do sądu. To, po pierwsze. Nie ma zatem takiej sytuacji, w której oskarżony spotka się jedynie z zarzutami i pismem, które uniemożliwi mu odtworzenie treści zarzutu i argumentacji prokuratora na rzecz poparcia skargi.

Po drugie, projekt wprowadza, jak państwo doskonale wiecie, prawo do obrony z urzędu, które właśnie zagwarantować ma odpowiednią informację i odpowiednią reprezentację interesów oskarżonego. Wydaje mi się, że wprowadzany system zabezpiecza osobę oskarżoną w sposób możliwie pełny. Natomiast sam akt oskarżenia – i mówię

to teraz z praktyki – tak jak jest on spisany jeżeli chodzi o uzasadnienie, bardzo często dodatkowo uniemożliwia odtworzenie czystej istoty zarzutu, a skłania sąd do wyrobienia sobie poglądu o sprawie przed rozpoczęciem procesu. Bardzo dziękuję.

Przewodniczący poseł Krzysztof Kwiatkowski (PO):

Dziękuję. Argumenty są znane, bo ta dyskusja toczyła się od dłuższego czasu. Przystępujemy do procedury głosowania poprawek zgłoszonych przez pana posła Bartosza Kownackiego. Wpierw przegłosujemy poprawkę odnośnie art. 332§ 2. Proszę, żeby pan poseł przypomniał ją jeszcze przed głosowaniem.

Poseł Bartosz Kownacki (PiS):

„§ 2. Do aktu oskarżenia dołącza się jego zwięzłe uzasadnienie, w którym przytacza się fakty i dowody, na których oskarżenie się opiera, a w miarę potrzeby wyjaśnia podstawę prawną oskarżenia i omawia okoliczności, na które powołuje się oskarżony w swojej obronie”.

Przewodniczący poseł Krzysztof Kwiatkowski (PO):

Kto z pań i panów, członków Komisji, jest za przyjęciem poprawki zgłoszonej przez pana posła? Proszę o podniesienie ręki. (2) Kto jest przeciwny? (7) Kto się wstrzymał? (2)

Stwierdzam, że poprawka została odrzucona.

Teraz druga poprawka pana posła, która polega na skreśleniu w art. 332 w § 1 pkt 6. Proszę bardzo, Biuro Legislacyjne.

Legislator Piotr Podczaski:

Panie przewodniczący, ponieważ ta poprawka jest konsekwencją rozstrzygnięcia co do art. 59a, to proponowałbym pozostawić ją do momentu kiedy nie rozstrzygniemy. Tak naprawdę zależy to tylko od tego, czy przyjmiemy czy odrzucimy art. 59a.

Przewodniczący poseł Krzysztof Kwiatkowski (PO):

Mam gorącą prośbę. Przyjmuję oczywiście ten wniosek, tylko proszę, żebyśmy wspólnie pamiętali o tym, że musimy do tego wrócić.

Przechodzimy do jednostki redakcyjnej nr 107, czyli do nowego brzmienia § 1 i § 4 w art. 333. Czy do tej jednostki redakcyjnej ktoś ma jakieś uwagi? Nie słyszę.

Stwierdzam, że została ona przyjęta.

Przechodzimy do jednostki redakcyjnej nr 108, czyli do nowego brzmienia art. 334 i 335. Czy do tej jednostki redakcyjnej ktoś ma jakieś uwagi? Biuro Legislacyjne.

Legislator Tomasz Czech:

Też drobna poprawka redakcyjna. Wydaje się nam, że w art. 335 § 3 po wyrażeniu „o tym, że okoliczności popełnienia czynu nie budzą wątpliwości” powinien być przecinek. To też jest zdanie wtrącone.

Przewodniczący poseł Krzysztof Kwiatkowski (PO):

Czyli mamy poprawkę czysto redakcyjną odnośnie do przecinka. Czy do tej jednostki redakcyjnej ktoś ma jakieś uwagi? Nie słyszę.

Stwierdzam, że została ona przyjęta z uwagą Biura Legislacyjnego.

Przechodzimy do jednostki redakcyjnej nr 109, czyli nowego brzmienia § 2 w art. 336. Czy do tej jednostki redakcyjnej ktoś ma jakieś uwagi? Nie słyszę.

Stwierdzam, że została ona przyjęta.

Przechodzimy do jednostki redakcyjnej nr 110. Czy do tej jednostki redakcyjnej ktoś ma jakieś uwagi? Nie słyszę.

Stwierdzam, że została ona przyjęta.

Przechodzimy do jednostki redakcyjnej nr 111. Zgłasza się pan poseł Pahl.

Poseł Witold Pahl (PO):

Wysoka Komisjo, panie przewodniczący, w związku ze zmianą brzmienia art. 291 poprawka ma charakter porządkujący. Uzasadnienie i treść jest doręczona Wysokiej Komisji.

Przewodniczący poseł Krzysztof Kwiatkowski (PO):

Dobrze. Jeszcze Biuro Legislacyjne, proszę bardzo.

Legislator Tomasz Czech:

My mamy do lit. a, bo poprawka jest chyba do lit. b, tak? To też poprawka redakcyjna. Wydaje się nam, że po wyrażeniu „materiałów postępowania przygotowawczego dołączonych do akt oskarżenia” należy wykreślić przecinek.

Przewodniczący poseł Krzysztof Kwiatkowski (PO):

Żeby nie było wątpliwości, poddam pod głosowanie poprawkę pana posła Pahla. Kto z członków Komisji jest za? Proszę o podniesienie ręki. (12) Kto jest przeciwny? (0) Kto się wstrzymał? (0)

Stwierdzam, że jednostka redakcyjna została przyjęta z poprawką pana posła.

Przechodzimy do jednostki redakcyjnej nr 112. Czy do tej jednostki redakcyjnej ktoś ma jakieś uwagi? Nie słyszę.

Stwierdzam, że została ona przyjęta.

Przechodzimy do jednostki redakcyjnej nr 113. Czy do tej jednostki redakcyjnej ktoś ma jakieś uwagi? Nie słyszę.

Stwierdzam, że została ona przyjęta.

Przechodzimy do jednostki redakcyjnej nr 114. Czy do tej jednostki redakcyjnej ktoś ma jakieś uwagi? Nie słyszę.

Stwierdzam, że została ona przyjęta.

Przechodzimy do jednostki redakcyjnej nr 115. Czy ktoś ma do niej jakieś uwagi? Nie słyszę.

Stwierdzam, że została ona przyjęta.

Przechodzimy do jednostki redakcyjnej nr 116. Czy ktoś ma do niej jakieś uwagi? Nie słyszę.

Stwierdzam, że została ona przyjęta.

Przechodzimy do jednostki redakcyjnej nr 117. Czy ktoś ma do niej jakieś uwagi? Nie słyszę.

Stwierdzam, że została ona przyjęta.

Przechodzimy do jednostki redakcyjnej nr 118. Czy ktoś ma do niej jakieś uwagi? Nie słyszę.

Stwierdzam, że została ona przyjęta.

Przechodzimy do jednostki redakcyjnej nr 119. Czy ktoś ma do niej jakieś uwagi? Nie słyszę.

Stwierdzam, że została ona przyjęta.

Przechodzimy do jednostki redakcyjnej nr 120. Czy ktoś ma do niej jakieś uwagi? Nie słyszę.

Stwierdzam, że została ona przyjęta.

Przechodzimy do jednostki redakcyjnej nr 121. Czy ktoś ma do niej jakieś uwagi? Nie słyszę.

Stwierdzam, że została ona przyjęta.

Przechodzimy do jednostki redakcyjnej nr 122. Czy ktoś ma do niej jakieś uwagi? Nie słyszę.

Stwierdzam, że została ona przyjęta.

Przechodzimy do jednostki redakcyjnej nr 123. Pan poseł Kownacki.

Poseł Bartosz Kownacki (PiS):

Wnoszę o jej odrzucenie. Argumentacja już wielokrotnie była powtarzana, bo toczył się w tej sprawie spór. Tylko ostatni raz zwrócę uwagę, że to jest zrobienie z sędziego kompletnie biernego statysty, który nie może zareagować chociażby w sytuacji zadania koniecznego pytania. Wiadomo, jak wygląda przesłuchanie na sali sądowej. Świadek czy podejrzany o czymś mówi, trzeba zadać jedno pytanie dodatkowe, które może wszystko wyjaśnić. Wracanie nawet później do niego byłoby trudne. Moim zdaniem, ogranicza to rolę sędziego i tak jak cały nasz spór toczy się o proces kontradiktoryjny, tak wniosek o odrzucenie jest po prostu konsekwencją tego sporu. Tyle wystarczy.

Przewodniczący poseł Krzysztof Kwiatkowski (PO):

Czy strona rządowa?

Podsekretarz stanu w MS Michał Królikowski:

Strona rządowa negatywnie opiniuje poprawkę, którą przedstawia pan poseł Kownacki.

Przewodniczący poseł Krzysztof Kwiatkowski (PO):

Legislatorzy się nie zgłaszają. Przystępujemy do procedury głosowania poprawki zgłoszonej przez pana posła Kownackiego. Kto jest za jej przyjęciem? Proszę o podniesienie ręki. (1) Kto jest przeciwny? Proszę o podniesienie ręki. (10) Kto się wstrzymał? (1)

Stwierdzam, że poprawka została odrzucona, a jednostka redakcyjna przyjęta w brzmieniu zaproponowanym w sprawozdaniu.

Przechodzimy do jednostki redakcyjnej nr 124. Czy do tej jednostki redakcyjnej ktoś ma jakieś uwagi? Nie słyszę.

Stwierdzam, że została ona przyjęta.

Przechodzimy do jednostki redakcyjnej nr 125. Czy do tej jednostki redakcyjnej ktoś ma jakieś uwagi? Nie słyszę.

Stwierdzam, że została ona przyjęta.

Przechodzimy do jednostki redakcyjnej nr 126. Czy ktoś ma do niej jakieś uwagi? Nie słyszę.

Stwierdzam, że została ona przyjęta.

Przechodzimy do jednostki redakcyjnej nr 127. Zgłasza się pan poseł Pahl.

Posel Witold Pahl (PO):

Została dokonana zmiana, jeśli chodzi o brzmienie art. 321 § 5 k.p.k. W związku z tym poprawka jest konsekwencją dokonanej zmiany. Jej treść i uzasadnienie również jest w posiadaniu Wysokiej Komisji.

Przewodniczący poseł Krzysztof Kwiatkowski (PO):

Ale niech pan poseł szybko przedstawi, to będziemy mogli ją od razu głosować.

Posel Witold Pahl (PO):

„§ 2. Do czasu rozpoczęcia przewodu sądowego strony, obrońcy i pełnomocnicy mogą wnosić o zobowiązanie prokuratora do uzupełnienia materiałów postępowania przygotowawczego dołączonych do aktu oskarżenia o określone dokumenty zawarte w aktach tego postępowania. W przedmiocie tego wniosku sąd rozstrzyga w miarę możliwości jeszcze przed otwarciem przewodu sądowego.”. Usuwamy tutaj przesłankę interesu procesowego stron, jako warunku złożenia wniosku o uzupełnienie materiałów dołączonych do aktu oskarżenia.

Przewodniczący poseł Krzysztof Kwiatkowski (PO):

Dziękuję bardzo. Czy do tej poprawki ktoś ma jakieś uwagi? Proszę bardzo, pan marszałek Zych.

Posel Józef Zych (PSL):

Zastanawiam się nad jedną rzeczną. Co znaczy „w miarę możliwości”? Bo albo przyjmujemy, że sąd będzie zobligowany, albo „w miarę możliwości” i będzie to pojęcie niedookreślone.

Przewodniczący poseł Krzysztof Kwiatkowski (PO):

Proszę o zabranie głosu stronę rządową.

Podsekretarz stanu w MS Michał Królikowski:

Bardzo dziękuję. Po pierwsze, minister sprawiedliwości popiera poprawkę, którą składa pan poseł Pahl, dotyczącą wykreślenia fragmentu stanowiącego o konieczności wykazania legitymacji związanej z interesem procesowym strony do złożenia wniosku.

Po drugie, odpowiadając na wątpliwość pana marszałka Zycha, zwracam uwagę na to, że wniosek może być złożony w każdym czasie, a ponieważ dowód będzie można wnieść także podczas postępowania sądowego niezależnie od tego, co przeprowadził prokurator, to chodzi o rozwiązanie pragmatyczne, żeby nie powstrzymywać przejścia w fazę postępowania sądowego kolejnymi wnioskami, które powodowałyby niemożność wejścia w zaplanowaną rozprawę. Te wnioski dowodowe będzie można dalej przedstawić w trakcie postępowania sądowego, stąd w miarę możliwości robi się to wcześniej, ale gdy

ze względów organizacyjnych czy czasowych nie jest to możliwe, robi się to na rozprawie. Innymi słowy chodzi tutaj o pragmatyzm i ekonomikę postępowania, a nie o ograniczenie uprawnień stron.

Posel Witold Pahl (PO):

Jeśli można, to tylko uzupełnię. Rzeczywiście, jest to konsekwencją aktywności stron. Jest to też, o czym mówił pan minister Królikowski, dyrektywa dla sądu, aby rzeczywiście mógł te kwestie rozstrzygnąć jak najszybciej bez konieczności otwierania rozprawy.

Przewodniczący poseł Krzysztof Kwiatkowski (PO):

Bardzo gorąco dziękuję i za pytania, i za odpowiedź. Wyjątkowo umożliwiam zabranie głosu przedstawicielowi Prokuratora Generalnego.

Prokurator Prokuratury Generalnej Tomasz Szafrąński:

Dziękuję, panie przewodniczący. To bardzo dobrze, że możemy zabrać głos. Tomasz Szafrąński, Prokuratura Generalna. Mamy wątpliwości co do brzmienia tego przepisu, zwłaszcza w wersji postulowanej w poprawce. Mianowicie konstrukcja przepisu nie narzuca jednoznacznego wniosku, że stronie przysługuje uprawnienie do doprowadzenia do wzbogacenia materiału, który został przekazany do sądu o dokumenty przez siebie przekazane – tylko, że może wystąpić do sądu z wnioskiem o zobowiązanie prokuratora. Rozumiemy, że sąd jako organ rozstrzygający w tym zakresie ma pewną władzę decyzyjną, czyli waży racje leżące u podstaw uwzględnienia wniosku, bo przepis stanowi tylko, że można wnosić o zobowiązanie, a nie że na wniosek strony sąd zobowiązuje. Gdyby prawodawca chciał przesądzić, że w każdym wypadku, to napisałby to w ten sposób.

Teraz jest sytuacja następująca. W pierwotnej wersji powiedziane było, iż strona może o to wnosić, gdy ma to znaczenie dla interesów procesowych strony. Jak rozumiemy, była to właśnie merytoryczna płaszczyzna oceny przed sądem, czy wniosek powinien zostać uwzględniony, czy też nie. W tej chwili eliminujemy tę przesłankę, a dalej piszemy w przepisie, iż „sąd rozstrzyga”. Czyli sąd nie działa na zasadzie automatu, że jak jest wniosek, to wniosek zostaje uwzględniony, a prokurator zobowiązany, tylko sąd rozstrzyga, a więc podejmuje decyzję pozytywną, negatywną, bądź pozytywną w określonym zakresie. A jednocześnie jedyna merytoryczna przesłanka została usunięta.

Proszę mi powiedzieć, w oparciu o jaką płaszczyznę merytoryczną, o jakie okoliczności sąd będzie podejmował decyzję o uwzględnieniu wniosku bądź jego nieuwzględnieniu? Chyba, że autorowi poprawki chodzi o jeszcze inne skutki tego unormowania. Dziękuję.

Przewodniczący poseł Krzysztof Kwiatkowski (PO):

Przepraszam gorąco. Proszę bardzo, strona rządowa.

Podsekretarz stanu w MS Michał Królikowski:

Bardzo dziękuję. Rozumiem poprawkę w taki sposób, że w postępowaniu kontradiktoryjnym sąd będzie dokonywał decyzji w oparciu o złożony wniosek i cele oraz funkcje procesu kontradiktoryjnego. W sytuacji, w której, w jego ocenie, rozkład ciężaru dowodu byłby niezasadnie przesunięty na stronę mniej zaradną albo taką, która nie jest w sposób pełny przygotowana do prowadzenia obrony, przesuwa ten obowiązek na prokuratora. Innymi słowy, sąd ma większą dyspozycję niż polegającą na tym, że strona musi wykazać swój ważny interes procesowy. Eliminacja tej przesłanki merytorycznej nie jest ze szkodą dla strony, natomiast daje sądowi większą możliwość wyważenia pozycji stron w procesie kontradiktoryjnym. Dlatego nie widzę niebezpieczeństwa, na które wskazuje pan prokurator Szafrąński, aczkolwiek rozumiem chęć wprowadzenia przesłanki merytorycznej. Zwracam uwagę na to, że ta decyzja jest niezaskarżalna, dlatego jest to rola sądu jako gospodarza procesu i gwarancja prawidłowej linii popierania skargi lub obrony przez stronę w postępowaniu sądowym.

Przewodniczący poseł Krzysztof Kwiatkowski (PO):

Przystępujemy do procedury głosowania. Formalnie zgłoszoną mam jedną poprawkę pana posła Pahla. Kto z pań i panów, członków Komisji jest za przyjęciem tej poprawki? Proszę o podniesienie ręki. (11) Kto jest przeciwny? (0) Kto się wstrzymał? (0)

Stwierdzam, że przyjęliśmy jednostkę redakcyjną nr 127 z poprawką zgłoszoną przez pana posła Pahla.

Przechodzimy do jednostki redakcyjnej nr 128. Czy ktoś ma do niej jakieś uwagi? Nie słyszę.

Stwierdzam, że została przyjęta.

Przechodzimy do jednostki redakcyjnej nr 129. Czy ktoś ma do niej jakieś uwagi? Nie słyszę.

Stwierdzam, że została ona przyjęta.

Przechodzimy do jednostki redakcyjnej nr 130. Czy ktoś ma do niej jakieś uwagi? Nie słyszę.

Stwierdzam, że została ona przyjęta.

Przechodzimy do jednostki redakcyjnej nr 131. Bardzo proszę, pan poseł Kownacki.

Poseł Bartosz Kownacki (PiS):

Skladam wniosek o odrzucenie tej zmiany. Argumentacja też była wielokrotnie podnoszona. Jakkolwiek sama instytucja jest bardzo sensowna i w praktyce często stosowana, przyspiesza ona proces karny, to rozszerzenie jej na wszystkie zbrodnie, na najpoważniejsze przestępstwa budzi mój głęboki sprzeciw. Co więcej, pragnę zwrócić uwagę, że w § 4 jest możliwość nadzwyczajnego złagodzenia kary niezależnie od podstaw, które są wskazane w art. 60 k.k. Możemy przy najcięższych zbrodniach zakończyć bez przeprowadzania procesu, a wiadomo, że tylko umownie jest to dojście do prawdy materialnej. Praktyka wskazuje, że często wygodniej jest tak poprowadzić postępowanie, szybko je zakończyć i zgoda. To nie dosyć, że możemy przy najcięższych zbrodniach nie przeprowadzać procesu, to jeszcze nadzwyczajnie złagodzić karę. To jest pytanie o pewną filozofię postępowania karnego.

Przewodniczący poseł Krzysztof Kwiatkowski (PO):

Pan minister Michał Królikowski.

Podsekretarz stanu w MS Michał Królikowski:

Bardzo dziękuję. Panie przewodniczący, Wysoka Komisjo, celem postępowania karnego jest ukaranie sprawcy przestępstwa. W modelu postępowania kontradyktoryjnego następuje to w momencie, w którym prokurator na rozprawie usunie wątpliwości związane z popełnieniem czynu przez sprawcę. Natomiast musimy zwrócić uwagę na to, że istnieje taka możliwość, w której oskarżona strona rezygnuje z obrony zbijającej argumenty oskarżenia. Robi to ze względów taktycznych nakierowanych na to, żeby szybciej zakończyć postępowanie sądowe i uzyskać taką karę, która będzie dla tej strony, mówiąc krótko, bardziej przewidywalna. Jednocześnie może uczynić to tylko w takiej sytuacji, w której cele postępowania karnego, tak jak mówi art. 387 w § 2 zostaną w całości osiągnięte mimo nieprzeprowadzenia rozprawy w całości.

Tutaj istotnym elementem jest to, że w sprawach o zbrodnie nie istnieje możliwość konsensualnego zakończenia postępowania w innym miejscu, niż na rozprawie, a więc pod kontrolą sądu, który rozpoczyna prowadzenie postępowania i ocenia, czy materiał dowodowy zgromadzony przez prokuratora pozwala uznać, że okoliczności popełnienia przestępstwa i wina nie budzą wątpliwości. Innymi słowy, nie jest to możliwe do wykonania na początkowym etapie postępowania. Jest to możliwe dopiero na etapie, w którym dowody w istotnej mierze zostają przeprowadzone, a ze względów pragmatycznych interesujące jest dla wymiaru sprawiedliwości zakończenie postępowania szybciej i to nie uwolnieniem sprawcy od odpowiedzialności, ale jego skazaniem.

Cały model postępowania karnego, który prezentowany jest w projekcie rządowym, preferuje konsensualne zakończenia postępowania ze względu na to, że prowadzą one do odpowiedzialności sprawcy, a są korzystne ze względu na ekonomikę procesową. Proszę zwrócić uwagę na to, że ten element realizowany jest pod kontrolą sądu i tylko wówczas, gdy rzecznik oskarżenia publicznego, a więc prokurator nie sprzeciwia się takiemu konsensualnemu zakończeniu. Dziękuję.

Przewodniczący poseł Krzysztof Kwiatkowski (PO):

Dziękuję. Czy jeszcze w tej sprawie? Pan poseł Kownacki.

Posel Bartosz Kownacki (PiS):

Jedno zdanie tylko. Panie ministrze, przeraził mnie pan wymieniając tylko jeden cel postępowania karnego. Przypomnę art. 2 § 1 pkt 2 k.p.k. i pan minister dobrze wie, że te cele są daleko szersze i samo wymierzenie kary oskarżonemu nie jest jedynym celem postępowania karnego. Mogą to być argumenty obosieczne, ale jednak trochę mnie przeraża ta filozofia, że tylko i wyłącznie kara. Jednak poszanowanie prawa i ukształtowanie świadomości społeczeństwa też ma znaczenie i właśnie po to proces w przypadku zbrodni powinien się odbyć.

Przewodniczący poseł Krzysztof Kwiatkowski (PO):

Przystępujemy do procedury głosowania. Kto z pań i panów, członków Komisji jest za wnioskiem pana posła Kownackiego o skreślenie tej jednostki redakcyjnej? Proszę o podniesienie ręki? (4) Kto jest przeciwny? (4) Kto się wstrzymał? (0)

Wniosek nie uzyskał wymaganej większości, jednostka redakcyjna została przyjęta w zaproponowanym brzmieniu.

Przechodzimy do jednostki redakcyjnej nr 132. Czy w sprawie tej jednostki redakcyjnej ktoś ma jakieś uwagi? Nie słyszę.

Stwierdzam, że została ona przyjęta.

Przechodzimy do jednostki redakcyjnej nr 133. Proszę bardzo. Biuro Legislacyjne.

Legislator Tomasz Czech:

Mamy jedynie redakcyjne poprawki. Jeżeli chodzi o lit. a, wydaje nam się, że należy wykreślić przecinek po wyrazach „zeznaje odmiennie niż poprzednio”. Nie ma go w obecnym brzmieniu k.p.k. Wydaje nam się, że nie jest on konieczny. A także w § 1c i 1d, przy czym w § 1c proponujemy wykreślić przecinek po wyrażeniu „W przypadku określonym w art. 167 § 1 zdanie drugie i trzecie lub art. 167 § 2”, a jeżeli chodzi o § 1d – „W przypadku ujawnienia protokołu na rozprawie”. Jeżeli nie będzie sprzeciwu.

Przewodniczący poseł Krzysztof Kwiatkowski (PO):

Powiem szczerze – niestety, ta sala ma pewną wadę, że nie słychać jak nie ma idealnej ciszy. Na czym polega uwaga Biura Legislacyjnego? Gdyby można było powtórzyć.

Legislator Tomasz Czech:

Chodzi nam o wykreślenie trzech przecinków.

Przewodniczący poseł Krzysztof Kwiatkowski (PO):

Trzech przecinków, dobrze. Czy wykreślenie trzech przecinków możemy uznać za poprawkę redakcyjną, a nie merytoryczną?

W takim razie stwierdzam, że jednostka redakcyjna została przyjęta z uwagą dotyczącą wykreślenia trzech przecinków.

Przechodzimy do jednostki redakcyjnej nr 134. Czy do tej jednostki redakcyjnej ktoś ma jakieś uwagi? Nie słyszę.

Stwierdzam, że została ona przyjęta.

Przechodzimy do jednostki redakcyjnej nr 135. Pan poseł Witold Pahl.

Posel Witold Pahl (PO):

To poprawka również w posiadaniu Wysokiej Komisji. Po przyjęciu nowego brzmienia art. 391, z wykreśleniem trzech przecinków oczywiście, jest to poprawka doprecyzująca. Uzasadnienie także znajduje się w posiadaniu Wysokiej Komisji.

Przewodniczący poseł Krzysztof Kwiatkowski (PO):

Czy do tej jednostki redakcyjnej są jeszcze jakieś uwagi? Nie słyszę. Przystępujemy do procedury głosowania poprawki zgłoszonej przez pana posła Pahl. Kto jest „za”? Proszę o podniesienie ręki. (11) Kto jest przeciwny? (0) Kto się wstrzymał? (0)

Stwierdzam, że jednostka redakcyjna została przyjęta z poprawką zgłoszoną przez pana posła.

Przechodzimy do jednostki redakcyjnej nr 136. Czy do tej jednostki redakcyjnej ktoś ma jakieś uwagi? Nie słyszę.

Stwierdzam, że została ona przyjęta.

Przechodzimy do jednostki redakcyjnej nr 137. Czy do tej jednostki redakcyjnej ktoś ma jakieś uwagi? Nie słyszę.

Stwierdzam, że została ona przyjęta.

Przechodzimy do jednostki redakcyjnej nr 138. Czy do tej jednostki redakcyjnej ktoś ma jakieś uwagi? Nie słyszę.

Stwierdzam, że została ona przyjęta.

Przechodzimy do jednostki redakcyjnej nr 139. Czy ktoś ma jakieś uwagi? Nie słyszę.

Stwierdzam, że została ona przyjęta.

Przechodzimy do jednostki redakcyjnej nr 140. Czy ktoś ma jakieś uwagi? Nie słyszę.

Stwierdzam, że została ona przyjęta.

Przechodzimy do jednostki redakcyjnej nr 141. Czy ktoś ma do niej jakieś uwagi? Nie słyszę.

Stwierdzam, że została ona przyjęta.

Przechodzimy do jednostki redakcyjnej nr 142. Czy ktoś ma do niej jakieś uwagi? Nie słyszę.

Stwierdzam, że została ona przyjęta.

Przechodzimy do jednostki redakcyjnej nr 143. Czy ktoś ma do niej jakieś uwagi? Nie słyszę.

Stwierdzam, że została ona przyjęta.

Przechodzimy do jednostki redakcyjnej nr 144. Czy ktoś ma do niej jakieś uwagi? Nie słyszę.

Stwierdzam, że została ona przyjęta.

Przechodzimy do jednostki redakcyjnej nr 145. Czy ktoś ma do niej jakieś uwagi? Nie słyszę.

Stwierdzam, że została ona przyjęta.

Przechodzimy do jednostki redakcyjnej nr 146. Czy ktoś ma do niej jakieś uwagi? Nie słyszę.

Stwierdzam, że została ona przyjęta.

Przechodzimy do jednostki redakcyjnej nr 147. Czy ktoś ma do niej jakieś uwagi?
Biuro Legislacyjne.

Legislator Piotr Podczaski:

Ponownie przecinek przed wyrazami „kto złożył”, czyli „Wyrok z uzasadnieniem doręcza się temu, kto złożył [...]”.

Przewodniczący poseł Krzysztof Kwiatkowski (PO):

Nie słyszę zgłoszeń. Stwierdzam, że jednostka redakcyjna z poprawką redakcyjną została przyjęta.

Przechodzimy do jednostki redakcyjnej nr 148. Czy ktoś ma do niej jakieś uwagi? Nie słyszę.

Stwierdzam, że została ona przyjęta.

Przechodzimy do jednostki redakcyjnej nr 149. Czy ktoś ma do niej jakieś uwagi? Nie słyszę.

Stwierdzam, że została ona przyjęta.

Przechodzimy do jednostki redakcyjnej nr 150, w której chciałem zgłosić poprawkę, żeby art. 427 § 4 otrzymał brzmienie: „§ 4. W środku odwoławczym nie można podnosić zarzutu nieprzeprowadzenia przez sąd określonego dowodu, jeżeli strona nie składała w tym zakresie wniosku dowodowego”. To jest poprawka, która pomija ostatnią część zdania, i tak naprawdę bez niej maleje szansa na wprowadzenie procesu kontradyktoryjnego i realnych zmian w zakresie zaproponowanym istotą nowelizacji. Czy w zakresie tej poprawki ktoś chce zabrać głos? Pomija ona zdanie drugie w tym paragrafie.

Poseł Jerzy Kozdroń (PO):

„[...] ani też zarzutu przeprowadzenia dowodu, pomimo braku wniosku strony w tym przedmiocie lub poza zakresem wniosku”. Chodzi o taką sytuację – sąd przeprowadzi dowód z urzędu i strona może podnosić zarzut, że sąd przeprowadził określony dowód mimo, że takiego wniosku nie było, czyli ponad wniosek. Chodziło o to, żeby nie można było podnosić takiego zarzutu procesowego.

Przewodniczący poseł Krzysztof Kwiatkowski (PO):

Ja przedstawiłem, że wpłynęła taka poprawka. Czy ktoś ją zgłasza? Pan poseł Pahl, dobrze.

Posel Witold Pahl (PO):

Ja przejmuję tę poprawkę.

Przewodniczący poseł Krzysztof Kwiatkowski (PO):

Pan poseł Pahl zgłasza ją formalnie, ale spokojnie, bo widzę, że niektórzy jeszcze się zapoznają. Czy ktoś w tej sprawie chce zabrać głos? Jeżeli możemy przystąpić do procedury głosowania, to kto jest za poprawką zgłoszoną przez pana posła Pahl? Proszę o podniesienie ręki. (10) Kto jest przeciwny? (1) Kto się wstrzymał? (0)

Stwierdzam, że poprawka została przyjęta i cała jednostka redakcyjną z tą poprawką.

Przechodzimy do jednostki redakcyjnej nr 151. Czy do tej jednostki redakcyjnej ktoś ma jakieś uwagi? Nie słyszę.

Stwierdzam w takim razie, że jednostka redakcyjna została przyjęta.

Przechodzimy do jednostki redakcyjnej nr 152. Czy do tej jednostki redakcyjnej ktoś ma jakieś uwagi? Nie słyszę.

Stwierdzam, że została ona przyjęta.

Przechodzimy do jednostki redakcyjnej nr 153. Czy ktoś ma do niej jakieś uwagi? Nie słyszę.

Stwierdzam, że została ona przyjęta.

Przechodzimy do jednostki redakcyjnej nr 154. Czy ktoś ma do niej jakieś uwagi? Nie słyszę.

Stwierdzam, że została ona przyjęta.

Przechodzimy do jednostki redakcyjnej nr 155. Czy ktoś ma do niej jakieś uwagi? Nie słyszę.

Stwierdzam, że została ona przyjęta.

Przechodzimy do jednostki redakcyjnej nr 156. Czy ktoś ma do niej jakieś uwagi? Biuro Legislacyjne.

Legislator Tomasz Czech:

Proponujemy wykreślić przecinek w § 4 po wyrażeniu „Przepis § 3 stosuje się odpowiednio w stosunku do pokrzywdzonego”.

Przewodniczący poseł Krzysztof Kwiatkowski (PO):

Poprawka czysto redakcyjna. Czy ktoś ma inne? Nie słyszę.

Stwierdzam, że jednostka redakcyjna została przyjęta.

Przechodzimy do jednostki redakcyjnej nr 157. Czy ktoś do tej jednostki redakcyjnej ma jakieś uwagi? Nie słyszę.

Stwierdzam, że została ona przyjęta.

Przechodzimy do jednostki redakcyjnej nr 158. Pan poseł Pahl, proszę bardzo.

Posel Witold Pahl (PO):

Chciałem zgłosić poprawkę. Odczytam nowe brzmienie art. 447 § 5: „§ 5. W postępowaniu wszczętym z inicjatywy strony w apelacji nie można podnosić zarzutu niedopuszczenia dowodu z urzędu lub niedostatecznej aktywności sądu w przeprowadzaniu dowodu”. Uzasadnienie jest takie, że przed chwilą usunęliśmy z treści art. 427 § 4 zdanie drugie, a więc w podobnym zakresie. Przypomnę tylko, że usunęliśmy część mówiącą o tym, że podstawą nie może być stwierdzenie zarzutu przeprowadzenia dowodu pomimo braku wniosku strony w tym przedmiocie.

Przewodniczący poseł Krzysztof Kwiatkowski (PO):

Dziękuję bardzo. Przystępujemy do procedury głosowania poprawki zgłoszonej przez pana posła Pahl. Kto jest „za”? (10) Kto jest przeciwny? (0) Kto się wstrzymał? (1)

Stwierdzam, że jednostka redakcyjna została przyjęta.

Przechodzimy do jednostki redakcyjnej nr 159. Czy do tej jednostki redakcyjnej ktoś ma do jakieś uwagi? Nie słyszę.

Stwierdzam, że została ona przyjęta.

Przechodzimy do jednostki redakcyjnej nr 160. Czy ktoś ma jakieś uwagi? Nie słyszę. Stwierdzam, że ta jednostka redakcyjna została przyjęta.

Przechodzimy do jednostki redakcyjnej nr 161. Czy ktoś ma do niej jakieś uwagi? Nie słyszę.

Stwierdzam, że została ona przyjęta.

Przechodzimy do jednostki redakcyjnej nr 162. Czy ktoś ma do niej jakieś uwagi? Nie słyszę.

Stwierdzam, że została ona przyjęta.

Przechodzimy do jednostki redakcyjnej nr 163. Czy ktoś ma do niej jakieś uwagi? Proszę.

Poseł Witold Pahl (PO):

To bardzo ważna zmiana. Przypominam, że dokonaliśmy zmiany i wprowadziliśmy nowe brzmienie art. 167. Przeczytałem w tej chwili treść poprawki: „§ 2. Sąd odwoławczy, uznając potrzebę uzupełnienia przewodu sądowego, przeprowadza dowody na rozprawie,” i tutaj – „w wyjątkowych, szczególnie uzasadnionych wypadkach, także z urzędu, jeżeli przyczyni się to do przyspieszenia postępowania, a nie jest konieczne przeprowadzenie na nowo przewodu w całości. Dowody można dopuścić również przed rozprawą”.

Tak jak państwo pewnie pamiętają, była szeroko dyskusja na ten temat. Chodzi tu przede wszystkim o to, że bez tej zmiany sąd pierwszej instancji będzie oceniał wyniki postępowania dowodowego przeprowadzonego przez strony, a sąd drugiej instancji z urzędu bez żadnych ograniczeń będzie musiał przeprowadzać postępowanie dowodowe. A więc model postępowania jednoinstancyjnego byłby niespójny z modelem dwuinstancyjnym.

Przewodniczący poseł Krzysztof Kwiatkowski (PO):

Pan dr Sakowicz, proszę bardzo.

Specjalista z Biura Analiz Sejmowych Andrzej Sakowicz:

Biuro Analiz Sejmowych, Andrzej Sakowicz. Poprawka zgłoszona w tym zakresie nie wydaje się konieczna. Można by to osiągnąć poprzez wykreślenie słów „także z urzędu”. Wówczas, poprzez odpowiednie stosowanie art. 167 § 1, osiągnięty zostanie identyczny skutek bez konieczności dodawania kolejnych zbędnych zwrotów na gruncie postępowania odwoławczego. Pragnę zwrócić uwagę, że wtedy także w szczególnie uzasadnionych wypadkach sąd odwoławczy mógłby sięgać do własnej inicjatywy. Model rozwiązania w zakresie przeprowadzania dowodów byłby niewątpliwie spójny i nie wymagałby wprowadzenia konkretnych dodatkowych zwrotów.

Przewodniczący poseł Krzysztof Kwiatkowski (PO):

Strona rządowa.

Podsekretarz stanu w MS Michał Królikowski:

Bardzo dziękuję. Strona rządowa przychyliła się do opinii pana dr Andrzeja Sakowicza co do tego, że bardziej zasadne jest skreślenie słów „także z urzędu” niż wprowadzanie tej reguły wyjątkowości, która co do zasady może powodować problem. Polega to na tym, że sąd odwoławczy, jeżeli ma mieć uprawnienie przeprowadzania dowodu z urzędu, które potem nie jest zaskarżalne, nie powinien działać inaczej niż według reguł będących w pierwszej instancji. Stąd, moim zdaniem, rozwiązanie, które prowadzi do tego, że w postępowaniu apelacyjnym odtwarza się model inkwizycyjny, jest rozwiązaniem niespójnym z modelem kontradyktoryjnym w pierwszej rozprawie. Dziękuję.

Przewodniczący poseł Krzysztof Kwiatkowski (PO):

Sekundę. Dobrze, zgłaszam poprawkę o wykreślenie słów „także z urzędu” i rozumiem, że to będzie konsumować zgłoszone uwagi.

Poseł Witold Pahl (PO):

Tak, zgadzam się. Rzeczywiście, powielamy tutaj, a nie ma potrzeby powtórnej akcentacji tej formuły. Zgadzam się, a więc ograniczam poprawkę i wnoszę o to, aby dokonać skreślenia słów „także z urzędu”.

Przewodniczący poseł Krzysztof Kwiatkowski (PO):

W takim razie jedyną poprawką, którą w tym momencie mamy zgłoszoną, jest poprawka polegająca na skreśleniu słów „także z urzędu” w art. 452 § 2, zawartym w jednostce nr 163. Kto jest za przyjęciem tej poprawki? Proszę o podniesienie ręki. (12) Kto jest przeciwny? (0) Kto się wstrzymał? (0)

Stwierdzam, że jednostka redakcyjna z poprawką została przyjęta.

Przechodzimy do jednostki redakcyjnej nr 164. Czy ktoś z członków Komisji zgłasza uwagi? Nie słyszę.

Została ona przyjęta.

Przechodzimy do jednostki redakcyjnej nr 165. Czy ktoś z członków Komisji zgłasza tu poprawki? Nie słyszę.

Została ona przyjęta.

Jednostka redakcyjna nr 166. Czy ktoś zgłasza tutaj poprawki? Nie słyszę.

Stwierdzam, że została ona przyjęta.

Jednostka redakcyjna nr 167. Czy ktoś zgłasza tutaj poprawki? Nie słyszę.

Stwierdzam, że została ona przyjęta.

Jednostka redakcyjna nr 168. Czy ktoś zgłasza poprawki? Nie słyszę.

Stwierdzam, że została ona przyjęta.

Jednostka redakcyjna nr 169. Czy ktoś zgłasza poprawki? Nie słyszę.

Stwierdzam, że została ona przyjęta.

Jednostka redakcyjna nr 170. Czy ktoś zgłasza poprawki? Nie słyszę.

Stwierdzam, że została ona przyjęta.

Jednostka redakcyjna nr 171. Czy ktoś zgłasza poprawki? Nie słyszę.

Stwierdzam, że została ona przyjęta.

Jednostka redakcyjna nr 172. Czy ktoś zgłasza poprawki? Nie słyszę.

Stwierdzam, że została ona przyjęta.

Jednostka redakcyjna nr 173. Czy ktoś zgłasza poprawki? Nie słyszę.

Stwierdzam, że została ona przyjęta.

Jednostka redakcyjna nr 174. Nie słyszę, żebyś ktoś zgłaszał poprawki.

Stwierdzam, że została ona przyjęta.

Jednostka redakcyjna nr 175. Czy ktoś zgłasza poprawki? Nie słyszę.

Stwierdzam, że została ona przyjęta.

Jednostka redakcyjna nr 176. Czy ktoś zgłasza poprawki? Nie słyszę.

Stwierdzam, że została ona przyjęta.

Jednostka redakcyjna nr 177. Czy ktoś zgłasza poprawki? Nie słyszę.

Stwierdzam, że została ona przyjęta.

Jednostka redakcyjna nr 178. Czy ktoś zgłasza poprawki? Nie słyszę.

Stwierdzam, że została ona przyjęta.

Jednostka redakcyjna nr 179. Czy ktoś zgłasza poprawki? Nie słyszę.

Stwierdzam, że została ona przyjęta.

Jednostka redakcyjna nr 180. Czy ktoś zgłasza poprawki? Nie słyszę.

Stwierdzam, że została ona przyjęta.

Jednostka redakcyjna nr 181. Czy ktoś zgłasza poprawki? Nie słyszę.

Stwierdzam, że została ona przyjęta.

Jednostka redakcyjna nr 182. Czy ktoś zgłasza poprawki? Nie słyszę.

Stwierdzam, że została ona przyjęta.

Jednostka redakcyjna nr 183. Czy ktoś zgłasza poprawki? Nie słyszę.

Stwierdzam, że została ona przyjęta.

Jednostka redakcyjna nr 184. Czy ktoś zgłasza poprawki? Nie słyszę.

Stwierdzam, że została ona przyjęta.

Jednostka redakcyjna nr 185. Czy ktoś zgłasza poprawki? Nie słyszę.

Stwierdzam, że została ona przyjęta.

Jednostka redakcyjna nr 186. Czy ktoś zgłasza poprawki? Nie słyszę.

Stwierdzam, że została ona przyjęta.

Jednostka redakcyjna nr 187. Czy ktoś zgłasza poprawki? Nie słyszę.

Stwierdzam, że została ona przyjęta.

Jednostka redakcyjna nr 188. Czy ktoś zgłasza poprawki? Nie słyszę.
Stwierdzam, że została ona przyjęta.
Jednostka redakcyjna nr 189. Czy ktoś zgłasza poprawki? Nie słyszę.
Stwierdzam, że została ona przyjęta.
Jednostka redakcyjna nr 190. Czy ktoś zgłasza poprawki? Nie słyszę.
Stwierdzam, że została ona przyjęta.
Jednostka redakcyjna nr 191. Czy ktoś zgłasza poprawki? Nie słyszę.
Stwierdzam, że została ona przyjęta.
Jednostka redakcyjna nr 192. Proszę bardzo, pan poseł Pahl.

Poseł Witold Pahl (PO):

Pragnę tylko przypomnieć, że dokonaliśmy zmiany brzmienia art. 100 k.p.k. Treść poprawki i uzasadnienie jest również w posiadaniu członków Komisji. Dziękuję.

Przewodniczący poseł Krzysztof Kwiatkowski (PO):

Czyli przystępujemy do procedury głosowania poprawki zgłoszonej przez pana posła Pahl. Pan poseł Kabaciński? Kto z członków Komisji jest za przyjęciem poprawki? Proszę o podniesienie ręki. (11) Kto jest przeciwny? (0) Kto się wstrzymał? (0)

Stwierdzam, że poprawka i przez to jednostka redakcyjna wraz z poprawką została przyjęta jednogłośnie.

Jednostka redakcyjna nr 193. Czy ktoś ma jakieś uwagi? Nie słyszę.
Stwierdzam, że została ona przyjęta.

Jednostka redakcyjna nr 194. Czy ktoś ma jakieś uwagi? Nie słyszę.
Stwierdzam, że została ona przyjęta.

Jednostka redakcyjna nr 195. Czy ktoś ma jakieś uwagi? Nie słyszę.
Stwierdzam, że została ona przyjęta.

Jednostka redakcyjna nr 196. Czy ktoś ma jakieś uwagi? Nie słyszę.
Stwierdzam, że została ona przyjęta.

Jednostka redakcyjna nr 197. Czy ktoś ma jakieś uwagi? Nie słyszę.
Stwierdzam, że została ona przyjęta.

Jednostka redakcyjna nr 198. Czy ktoś ma jakieś uwagi? Nie słyszę.
Stwierdzam, że została ona przyjęta.

Jednostka redakcyjna nr 199. Pan poseł Pahl ma uwagi.

Poseł Witold Pahl (PO):

Pragnę tylko przypomnieć czy wyjaśnić Wysokiej Komisji, że przepis dotyczy jednej kwestii w zakresie niesłusznego skazania lub niesłusznego stosowania środków przymusu – chodzi o skład orzekający. Wydaje się, że z uwagi na charakter tych spraw właściwym byłoby wprowadzenie ławników, a nie ograniczenie się tylko do zawodowego składu orzekającego. Stąd propozycja, aby sąd okręgowy w takich sprawach orzekał wyrokiem na rozprawie w składzie jednego sędziego i dwóch ławników.

Przewodniczący poseł Krzysztof Kwiatkowski (PO):

Pan poseł zgłosił poprawkę. Przystępujemy do procedury jej głosowania. Biuro Legislacyjne. To jest już ostatnia poprawka, którą się zajmujemy.

Poseł Witold Pahl (PO):

Jest jeszcze jedna.

Legislator Tomasz Czech:

Do poprawki nie mamy uwag. Jeżeli chodzi o § 4, proponujemy po wyrażeniu „W razie uwzględnienia roszczeń choćby w części” wykreślić przecinek.

Przewodniczący poseł Krzysztof Kwiatkowski (PO):

Redakcyjna w sprawie przecinka. Kto jest za przyjęciem poprawki zgłoszonej przez pana posła Pahl? (11) Kto jest przeciw? (0) Kto się wstrzymał? (0) Nie widzę.

Została przyjęta.

Okej, ostatnia zmiana, nr 200. Czy są do niej jakieś uwagi? A, proszę bardzo, pan poseł Pahl.

Posel Witold Pahl (PO):

Bardzo krótkie są dotychczas obowiązujące terminy przedawnienia, jeśli chodzi o możliwość dochodzenia roszczeń o odszkodowanie i zadośćuczynienie. Roczny okres wydaje się być rażąco niesprawiedliwy. W związku z tym jest propozycja, aby wydłużyć ten termin do lat trzech.

Przewodniczący poseł Krzysztof Kwiatkowski (PO):

„[...] po upływie 3 lat”. Jakież uwagi w tej sprawie?

Podsekretarz stanu w MS Michał Królikowski:

Panie przewodniczący...

Posel Witold Pahl (PO):

Może ja przeczytam: „Art. 555. Roszczenia przewidziane w niniejszym[...]”...

Przewodniczący poseł Krzysztof Kwiatkowski (PO):

Nie, proszę państwa.

Posel Witold Pahl (PO):

Dobrze. Nie zdążymy.

Przewodniczący poseł Krzysztof Kwiatkowski (PO):

Głosowanie jest za dwie minuty.

Posel Witold Pahl (PO):

Jeśli ma być dyskusja, to nie zdążymy.

Przewodniczący poseł Krzysztof Kwiatkowski (PO):

O której godzinie możemy kontynuować? Czy dzisiaj jest szansa wznowić posiedzenie? Czy będziemy mieli salę? Nie jesteśmy w stanie powiedzieć. Ja niestety mam spotkanie z jednym z klubów poselskich. Czy np. godzina 12.00? Od której?

Posel Jerzy Kozdroń (PO):

O 15.00 chyba.

Przewodniczący poseł Krzysztof Kwiatkowski (PO):

Proszę państwa, a czy jutro?

Posel Jerzy Kozdroń (PO):

O 15.00 możemy pracować.

Posel Witold Pahl (PO):

Nie, musimy dzisiaj to zrobić.

Przewodniczący poseł Krzysztof Kwiatkowski (PO):

Proszę państwa, od której godziny jest posiedzenie Komisji Ustawodawczej?

Posel Witold Pahl (PO):

Powinniśmy skończyć do 13.00.

Przewodniczący poseł Krzysztof Kwiatkowski (PO):

Ustawodawczą? Skończyć? O godz. 13.00 kontynuacja posiedzenia Komisji w tej sali. Nie wiemy czy w tej? Proszę państwa, inaczej. Niech pan poseł Kownacki powie, bo rozumiem, że jest kolizja.

Posel Bartosz Kownacki (PiS):

Mam kolizję. Pytałem się w sekretariacie, była mowa, że do 12.00 pracujemy, a później o 15.00.

Przewodniczący poseł Krzysztof Kwiatkowski (PO):

Czy o 15.00 by wszystkim pasowało? Nie mamy sali, tak?

Posel Bartosz Kownacki (PiS):

Prośba, ja bym chciał jednak...

Przewodniczący poseł Krzysztof Kwiatkowski (PO):

Spokojnie, wiemy już, że do 15.00 nie.

Poseł Bartosz Kownacki (PiS):

Jakoś wpół do trzeciej. Byłem przekonany, że mamy od 12.00.

Przewodniczący poseł Krzysztof Kwiatkowski (PO):

O której godzinie członkom Komisji by jeszcze dzisiaj pasowało?

Poseł Jerzy Kozdroń (PO):

Po posiedzeniu może, o 15.00.

Przewodniczący poseł Krzysztof Kwiatkowski (PO):

Czy od 15.00 pasowałoby członkom Komisji? Nie wiemy, czy mamy salę. Będziemy wysyłać smsy. Czy po 15.00 byłaby możliwa kontynuacja pracy?

Poseł Jerzy Kozdroń (PO):

Będzie możliwa.

Przewodniczący poseł Krzysztof Kwiatkowski (PO):

O 15.00, w której sali, to roześlemy smsy. Chciałbym państwu bardzo serdecznie podziękować. Kto chce otrzymać smsa, proszę o numer komórki do pań z sekretariatu Komisji.

[Po przerwie]

Przewodniczący poseł Krzysztof Kwiatkowski (PO):

Proszę o pozostanie na miejscach, mam sygnał, że będą jeszcze dochodzić posłowie.

Wszystkim tym, którzy we wrażliwych podkomisjach mówią, że pan przewodniczący poseł jest niepracowity, mówimy „nie” po przyjeździe pana na to posiedzenie Komisji i wypełnieniu kworum. Niech pan poseł nie przejmuje się tabloidami. Tabloidami się nie zajmujemy. Zaczynamy pracę.

Skończyliśmy na jednostce redakcyjnej nr 199, przyjmując ją, prawda?

Przechodzimy do jednostki redakcyjnej nr 200, czyli art. 555. Czy do tej jednostki redakcyjnej ktoś ma jakieś uwagi?

To jest kontynuacja, więc nie otwieram formalnie posiedzenia. Witam wszystkich gości, witam zmienioną, ale jakże silną reprezentację Krajowej Izby Radców Prawnych, witam wszystkich państwa bardzo serdecznie.

Czy do jednostki redakcyjnej nr 200 ktoś ma jakieś uwagi? Proszę bardzo, pan poseł Pahl.

Poseł Witold Pahl (PO):

Pozwolę sobie powtórzyć raz jeszcze brzmienie: „Art. 555. Roszczenia przewidziane w niniejszym rozdziale przedawniają się po upływie 3 lat od daty uprawomocnienia się orzeczenia dającego podstawę do odszkodowania i zadośćuczynienia, a w wypadku określonym w art. 552b – po upływie 3 lat od daty zwolnienia.”. Uzasadniałem już tę poprawkę. Sprawy dotyczą odszkodowania z tytułu niewątpliwie niesłusznego tymczasowego aresztowania i skazania. Wyraziłem tutaj przekonanie, że tak krótki okres nie spełnia standardów konstytucyjnych w rozumieniu art. 45 i 77 ust. 2 konstytucji oraz związkowo – art. 2. Dziękuję.

Przewodniczący poseł Krzysztof Kwiatkowski (PO):

Dziękuję bardzo. Czy w tym punkcie ktoś chce jeszcze zabrać głos? Legislatorzy? Nie słyszę. Przystępujemy do procedury głosowania poprawki zgłoszonej przez pana posła Witolda Pahl. Kto jest „za”? Proszę o podniesienie ręki? Panie poseł pewnie są „za”.

(10) Dziękuję. Kto jest przeciwny? (0) Kto się wstrzymał? (0)

Stwierdzam, że jednostka redakcyjna ze zgłoszoną poprawką została przyjęta.

Przechodzimy do jednostki redakcyjnej nr 201, która dotyczy art. 557 § 1. Czy do tej jednostki redakcyjnej ktoś ma jakieś uwagi? Nie słyszę.

Stwierdzam, że została przyjęta.

Przechodzimy do jednostki redakcyjnej nr 202. Czy ktoś ma do niej jakieś uwagi? Nie słyszę.

Stwierdzam, że została przyjęta.

Przechodzimy do jednostki redakcyjnej nr 203, która polega na uchyleniu art. 559. Czy do tej jednostki redakcyjnej ktoś ma jakieś uwagi? Nie słyszę.

Stwierdzam, że została przyjęta.

Przechodzimy do jednostki redakcyjnej nr 204. Czy do tej jednostki redakcyjnej ktoś ma jakieś uwagi? Nie słyszę.

Stwierdzam, że została przyjęta.

Przechodzimy do jednostki redakcyjnej nr 205. Czy ktoś ma do niej jakieś uwagi? Nie słyszę. Stwierdzam, że została przyjęta.

Przechodzimy do jednostki redakcyjnej nr 206. Czy ktoś ma do niej jakieś uwagi? Proszę, legislatorzy.

Legislator Tomasz Czech:

Tylko uwaga redakcyjna. Proponujemy w zdaniu wprowadzającym po wyrazie „ponadto” wykreślić przecinek.

Przewodniczący poseł Krzysztof Kwiatkowski (PO):

Jest to poprawka redakcyjna. W związku z tym, skoro nie słyszę żadnych wniosków, stwierdzam, że jednostka redakcyjna z wnioskiem o usunięcie przecinka została przyjęta.

Przechodzimy do jednostki redakcyjnej nr 207. Czy ktoś ma do niej jakieś uwagi? Nie słyszę.

Stwierdzam, że została przyjęta.

Przechodzimy do jednostki redakcyjnej nr 208. Pan poseł Witold Pahl.

Poseł Witold Pahl (PO):

Wysoka Komisja otrzymała również w pakiecie poprawek treść proponowanej poprawki wraz z uzasadnieniem. Pragnę tylko przypomnieć, że jest to poprawka precyzująca. Chodzi o odesłanie w zakresie art. 261 oraz o właściwie legislacyjną zmianę. Zamiast określenia „europejski nakaz” należy użyć pojęcia „nakazu europejskiego”. To jest całość uzasadnienia.

Przewodniczący poseł Krzysztof Kwiatkowski (PO):

Do § 4 dokładnie, proszę zwrócić uwagę.

Poseł Jerzy Kozdroń (PO):

To jest upoważnienie dla ministra sprawiedliwości.

Przewodniczący poseł Krzysztof Kwiatkowski (PO):

Tak. Czy w sprawie tej jednostki redakcyjnej ktoś chce jeszcze zabrać głos? Nie słyszę. Przystępujemy do procedury głosowania wniosku pana posła Witolda Pahl. Kto jest „za”? Proszę o podniesienie ręki. (10) Czy ktoś jest przeciwny? (0) Czy ktoś się wstrzymał? (0)

Stwierdzam, że jednostka redakcyjna z poprawką została przyjęta.

Przechodzimy do jednostki redakcyjnej nr 209. Czy ktoś ma do niej jakieś uwagi? Nie słyszę.

Stwierdzam, że została przyjęta.

Przechodzimy do jednostki redakcyjnej nr 210. Czy ktoś ma do niej jakieś uwagi? Nie słyszę.

Stwierdzam, że została przyjęta.

Przechodzimy do jednostki redakcyjnej nr 211. Czy ktoś ma do niej jakieś uwagi? Legislatorzy.

Legislator Tomasz Czech:

Też redakcyjna uwaga. W ostatnim zdaniu proponujemy po słowach „Wyrażając zgodę na cofnięcie wystąpienia” wstawić przecinek.

Przewodniczący poseł Krzysztof Kwiatkowski (PO):

Dobrze. Jest to poprawka czysto redakcyjna, więc nie musi być głosowana. Nie słyszę innych wniosków.

Stwierdzam, że ta jednostka redakcyjna została przyjęta.

Przechodzę do jednostki redakcyjnej nr 212. Czy ktoś ma jakieś uwagi? Nie słyszę. Stwierdzam, że została przyjęta.

Przechodzę do jednostki redakcyjnej nr 213. Czy ktoś ma do niej jakieś uwagi? Nie słyszę.

Stwierdzam, że została przyjęta.

Przechodzimy do jednostki redakcyjnej nr 214. Czy ktoś ma do niej jakieś uwagi? Legislatorzy.

Legislator Tomasz Czech:

Też redakcyjna poprawka. Proponujemy po wyrazach „w tym przedmiocie wydaje odpowiednio sąd pierwszej instancji, sąd odwoławczy” tutaj wstawić przecinek.

Przewodniczący poseł Krzysztof Kwiatkowski (PO):

Dobrze, czyli też redakcyjna poprawka. Nie słyszę żadnych innych uwag.

Stwierdzam, że jednostka redakcyjna została przyjęta.

Przechodzimy do – teraz przepraszam, bo się zagubiłem – nr 215, tak? Czy do tej jednostki redakcyjnej ktoś ma jakieś uwagi? Nie słyszę.

Stwierdzam, że została przyjęta.

Przechodzimy do jednostki redakcyjnej nr 216. Czy ktoś ma do niej jakieś uwagi? Nie słyszę.

Stwierdzam, że została przyjęta.

Przechodzimy do jednostki redakcyjnej nr 217. Czy ktoś ma do niej jakieś uwagi? Nie słyszę.

Stwierdzam, że została przyjęta.

Przechodzimy do jednostki redakcyjnej nr 218. Czy ktoś ma do niej jakieś uwagi? Nie słyszę.

Stwierdzam, że została przyjęta.

Czy ktoś ma jakieś uwagi do jednostki redakcyjnej nr 219? Nie słyszę.

Stwierdzam, że została przyjęta.

Przechodzimy do art. 2, zgłaszam się do głosu. W art. 2 w brzmieniu art. 47 w §...

Posel Jerzy Kozdroń (PO):

Ale jest pkt 1.

Przewodniczący poseł Krzysztof Kwiatkowski (PO):

A, przepraszam. Ja do pkt 2, czyli do minimalnego wynagrodzenia.

Posel Jerzy Kozdroń (PO):

Chyba co do określenia nie ma wątpliwości?

Przewodniczący poseł Krzysztof Kwiatkowski (PO):

Przepraszam, do określenia nie ma wątpliwości.

Posel Jerzy Kozdroń (PO):

To może najpierw procedujemy.

Przewodniczący poseł Krzysztof Kwiatkowski (PO):

Przepraszam, tak. Dojdziemy do tego.

Posel Jerzy Kozdroń (PO):

A potem dojdzie pan przewodniczący do punktu, który pana boli. Ja panu nawet zwrócę uwagę, bo będę się łaskawie nie zgadzał z pańskim stanowiskiem.

Przewodniczący poseł Krzysztof Kwiatkowski (PO):

Proszę państwa. Czy do pkt 1 są jakieś uwagi? Nie słyszę.

Czy do pkt 2 są jakieś uwagi? Nie słyszę.

Czy do pkt 3 są jakieś uwagi? Nie słyszę. Tak?

Legislator Tomasz Czech:

Można do lit. b? Też językowo – wydaje nam się, że w obecnym przepisie nie ma potrzeby wstawiania przecinka pomiędzy „określonego w § 1” a „orzeka”. Także proponujemy wykreślić ten przecinek.

Przewodniczący poseł Krzysztof Kwiatkowski (PO):

Poprawka czysto redakcyjna, przyjmujemy. Czy w pkt 4 ktoś ma jakieś uwagi? Nie słyszę.

Posel Jerzy Kozdroń (PO):

Pkt 4 to jest pański przepis.

Przewodniczący poseł Krzysztof Kwiatkowski (PO):

A, przepraszam, za szybko byśmy procedowali. Proszę państwa, pkt 4 dotyczący art. 119 § 1, którego brzmienie zaproponowane przez podkomisję to: „Kto kradnie lub przywłaszcza sobie cudzą rzecz ruchomą, jeżeli jej wartość nie przekracza połowy minimalnego wynagrodzenia, podlega karze aresztu, ograniczenia wolności albo grzywny”. To jest znany państwu problem przestępstwa przepołowionego. Propozycja podkomisji ustala granicę na poziomie 800 zł. Wynika to z wysokości minimalnego wynagrodzenia, czyli 1600 zł.

Przypomnę jednocześnie, iż rozwiązanie, które przyjmujemy, jest o tyle wygodne, że nie wprowadza potrzeby nowelizacji, jeżeli chcielibyśmy tę granicę przesunąć z uwagi na to, że jest ona skorelowana z wysokością minimalnego wynagrodzenia, która na ogół zmienia się rok rocznie. W przyszłym roku będzie to już suma 1680 zł. Uważam, iż jest to bardzo dobre rozwiązanie, że określamy to wartością odnoszącą się do wysokości minimalnego wynagrodzenia.

Po szerokich konsultacjach w tym zakresie, zarówno z przedstawicielami organizacji reprezentujących przedstawicieli środowiska kupieckiego i po rozmowach z ministrem sprawiedliwości proponuję obniżenie tej sumy do jednej czwartej minimalnego wynagrodzenia, czyli 400 zł. Czy ktoś ma inne wnioski w tym zakresie? Proszę, pan poseł Kozdroń, później pan poseł Kownacki.

Posel Jerzy Kozdroń (PO):

Szanowni państwo, proponowałbym zostawić propozycję, jaka została przyjęta przez podkomisję. Chciałbym państwu zagwarantować i zaręczyć, że propozycja podkomisji jest propozycją wyważoną. W 1997 r. wszedł Kodeks wykroczeń. Panie ministrze, my widzimy pańską rękę. W 1997 r. minimalną granicą między wykroczeniem a przestępstwem było „do 250 zł”. W tymże roku minimalne wynagrodzenie wynosiło 500 zł, czyli była to połowa minimalnego wynagrodzenia. Dzisiaj chcemy odnieść to do tego, co uczynił ustawodawca w 1997 r. W swojej mądrości wyszedł z założenia, że od momentu przekroczenia połowy minimalnego wynagrodzenia będziemy mieli do czynienia już z przestępstwem.

Co będzie, jeżeli damy jedną czwartą, czyli dzisiejsze 400 zł? To są drobne sprawy. W istocie rzeczy poprzez to przepołowione przestępstwo my kreujemy przestępców. Pytanie jest następujące – o ile zwiększy się liczba przestępców? Wiem, że dla organizacji kupieckich, dla wielkich sieci handlowych to jest niepożądane zjawisko, bo przecież lepiej kogoś oskarżyć o przestępstwo, aniżeli o wykroczenie. Jednak musimy też patrzeć na to, że poprzez swoje ustawy my w istocie rzeczy kreujemy albo większą liczbę przestępców w kraju, albo mniejszą. Dlatego proponuję, żeby to zostawić. Pan minister chciał zabrać głos.

Przewodniczący poseł Krzysztof Kwiatkowski (PO):

Sekundę, w kolejności zgłoszeń: pan poseł Kownacki, później pan minister. A ja, żeby się ostudzić, dopiszę się dopiero po panach, aby odpowiedzieć panu przewodniczącemu. Proszę bardzo.

Posel Bartosz Kownacki (PiS):

Panie przewodniczący. Na początku chciałem zwrócić uwagę, że prosiłem, abyśmy przed rozpoczęciem art. 2 na chwilę się wstrzymali, bo przynosiłem w tym czasie poprawkę.

Przewodniczący poseł Krzysztof Kwiatkowski (PO):

A, przepraszam.

Posel Bartosz Kownacki (PiS):

Po prostu sekretariat miał dalej do ksero niż ja i dlatego ją kserowałem. Niestety, z tego powodu dwa moje wnioski o odrzucenie, które miały zostać złożone, nie zostały uwzględnione.

Przewodniczący poseł Krzysztof Kwiatkowski (PO):

Sekundę, możemy dokonać reasumpcji. Którego artykułu to dotyczyło?

Poseł Bartosz Kownacki (PiS):

I do pkt 2 i 3 w art. 2. Teraz jesteśmy w pkt 4. W obydwu składałem wniosek o odrzucenie. Zresztą była taka poprawka, przesyłałem ją.

Poseł Jerzy Kozdroń (PO):

Ale wrócimy.

Przewodniczący poseł Krzysztof Kwiatkowski (PO):

Wrócimy, nie widzę żadnego problemu. Oczywiście, że tak.

Poseł Bartosz Kownacki (PiS):

To jedna kwestia. Teraz przechodząc do meritum, czyli do tego, od jakiej kwoty będziemy mieli przestępstwo. Sugeruję, żeby w ogóle zlikwidować przestępstwa, nie będziemy mieli wtedy w ogóle przestępczości. Zlikwidujemy k.k., nie będzie problemu. Statystyki będą znakomite. Ja wiem, że minister sprawiedliwości i policja też by chciała, żeby ta kwota była jak najwyższa, to jest naturalne, bo będą mieli jak najmniej pracy.

Ale teraz proszę się odnieść do tego, jakie są fakty. Chociażby, po pierwsze, też spotykałem się z organizacjami zrzeszającymi handlowców. Dzisiaj przy kwocie 250 zł straty zostały wyliczone na 1200 mln € rocznie z tytułu drobnych kradzieży do 250 zł prowadzonych przez zorganizowane grupy przestępcze, które później sprzedają rzeczy skradzione na bazarach. Te 1200 mln € to są pieniądze, które nie wpłynęły z tytułu podatków do budżetu. Co więcej, to jest wzrost kosztów prowadzenia działalności gospodarczej i wyliczono to na poziomie ok. 1,5%.

Pan poseł Kozdroń mówi o 800 zł. Jeżeli państwo uważacie, że to nie problem, jeśli kwota strat z 1200 mln wzrośnie – lekko szacuję – kilkukrotnie, bo łatwiejsza będzie dostępność atrakcyjnych produktów do sprzedania. To będzie kilka miliardów euro rocznie strat – kilka miliardów euro szarej strefy. Czy to będzie 400 zł, bo takie będzie minimalne wynagrodzenie, czy 800 zł, to nie ma znaczenia. To jest wzrost pieniędzy, które strumieniem kierowane są do zorganizowanych grup przestępczych.

Idąc dalej, panie pośle, mówimy tutaj o 400/800 zł. Średni zysk małego sklepiku gdzieś na wsi to jest 2-3 tys. zł. Proszę sobie policzyć – dwie, trzy kradzieże w miesiącu i ten sklepikarz pracuje za darmo. Duże sieci sobie jeszcze jakoś poradzą. Więcej pieniędzy dadzą na monitoring, lepszą ochronę, jakoś będą z tym walczyły. Co to będzie oznaczało? Że ten drobny, niezamożny przedsiębiorca będzie musiał albo się opłacić lokalnej grupce przestępczej, żeby ona nie wchodziła do niego i nie kradła, albo będzie miał taką sytuację, jak ten sklepikarz w Poznaniu, który zdesperowany zamykał sklep.

Idąc dalej. Jaka to jest rola wychowawcza, jeżeli mówimy – możesz wejść do sklepu, ukraść telefon komórkowy, ukraść rower, zrób to nawet ordynarnie – powiemy takiemu młodemu człowiekowi – to nie będzie przestępstwo, to będzie wykroczenie. A idąc jeszcze dalej, to już logiki procesu kontradyktoryjnego kompletnie nie rozumiem, bo postępowanie o wykroczenia będzie cały czas miało dotychczasowy charakter, a postępowanie o przestępstwa, czyli o poważne sprawy, ma charakter kontradyktoryjny. Już tego kompletnie nie rozumiem, czemu nie zmieniacie całkowicie również formuły postępowania w sprawach o wykroczenia. To jest brak logiki.

Apelowałbym, żeby się zastanowić, czy ta zmiana w ogóle jest potrzebna, bo ona jest naprawdę szkodliwa. Koszty prowadzenia działalności gospodarczej są w Polsce ogromne, a podwyższanie tej kwoty o każdą złotówkę powyżej 250 zł to jest zwiększenia kosztów prowadzenia działalności gospodarczej. Dlatego składałem wniosek o odrzucenie tej zmiany. Przy kolejnych punktach też będzie analogicznie złożony wniosek, bo przecież to nie dotyczy tylko tego jednego wykroczenia. Dziękuję.

Przewodniczący poseł Krzysztof Kwiatkowski (PO):

Wyjątkowo przed panem ministrem pozwolę odpowiedzieć panu posłowi Kozdroniowi, bo sposób prezentacji opinii pana posła był, powiedziałbym, dosyć mocny. Dlatego umożliwiam odpowiedź panu przewodniczącemu Kozdroniowi.

Posel Jerzy Kozdroń (PO):

Panie pośle, argumentacja, że sieci sklepowe ponoszą miliard ileś tam milionów euro rocznie straty z tytułu kradzieży mnie nie przekonuje. Przede wszystkim jedna rzecz – wrzucamy do worka wszystkie straty i wszystkie szkody, łącznie ze szkodami, które popełnione są nie tylko przez sprawców drobnych kradzieży. Niech ma pan też tego świadomość. W przeszłości istniało takie przestępstwo z art. 218 k.k., jeszcze w kodeksie z 1970 r., a więc przestępstwo niedoboru. To przestępstwo zniknęło. Wiem z praktyki, że były niejednokrotnie takie sytuacje, kiedy osoby odpowiedzialne materialnie, sprzedawcy mówili po prostu – przydałoby się dobre włamanie, bo można wtedy rzucić wszystko, całą stratę na złodziei. Dlatego tłumaczenie, że mamy takie straty to nie znaczy, że taką liczbę osób złapano. Przecież pan doskonale wie, że te fanty, skradzione przedmioty nie odpowiadają wartości miliarda kilkuset milionów złotych. W związku z tym argumentacja jest żadna. Sieci mają swoje ochrony, możliwość monitorowania i wyłapują złodziejasków w lepszym lub gorszym stopniu.

Argumentacja, żeby pozostawić na niezmiennym poziomie 250 zł wartość, od której zaczyna się przestępstwo, jest zamykaniem oczu na rzeczywisty problem polegający na tym, że to państwo poprzez swoje ustawodawstwo kreuje przestępców w sytuacji, kiedy równie dobrze i równie sprawnie można ścigać za wykroczenie. Przecież nie mówimy, że mamy tu do czynienia z bezkarnością. Mówimy, że popełniasz wykroczenie. Z jednej strony, podnosimy larum, że prokuratura źle funkcjonuje, że organy policji nie ścigają w odpowiednim czasie i odpowiednio szybko przestępców, a z drugiej strony, zawalamy ich robotą w takich drobnych sprawach, gdzie 250 zł to jest przeprowadzenie normalnego, pełnowymiarowego dochodzenia. Dziękuję, to wszystko.

Przewodniczący poseł Krzysztof Kwiatkowski (PO):

Pan poseł Kownacki i pan poseł Witczak.

Posel Bartosz Kownacki (PiS):

Panie pośle, jak pan powiedział, sieci sobie poradzą. Drobni sklepikarze już sobie tak nie poradzą.

Posel Jerzy Kozdroń (PO):

Poradzą sobie.

Posel Bartosz Kownacki (PiS):

Tak? To znakomicie. Dzisiaj sobie też świetnie radzą. Ten pan w Poznaniu też sobie radził. Ale przechodząc do konkretów. Pan mówi o niedoborze. Przecież nie mówię tylko o tych kradzieżach, które zostały wykryte, bo średnio wykrywana jest 1/5. Naturalne, że części przestępstw, szczególnie tak drobnych, się nie wykrywa. Proszę pójść do pierwszego lepszego kryminologa i to panu powie, że jest taka ciemna liczba przestępstw, które nie są wykrywane. To jest jedna rzecz.

Po drugie, oczywiście, że są kradzieże wewnątrzsklepowe. To nie są tylko ludzie, którzy przychodzą z zewnątrz i wynoszą. To jest personel, to jest obsługa, to jest pracownik, to jest ochrona. Ci ludzie też kradną i wiedzą, że jak ukradną do 250 zł, a teraz do 400 czy 800 też będą mogli to zrobić, co najwyżej ryzykują zwolnieniem z pracy. Pan poseł jeszcze mówi, że łatwiej będzie ścigać, to ja panu podam zwykły przykład. Dzisiaj w portfelu mam 150 zł. Jechałem tramwajem, jakby mi wyciągnięto ten portfel, to nie ma przestępstwa, jest wykroczenie, ale jeszcze jakbym miał te 250 zł, bo czasem noszę taką większą kwotę, to już mamy do czynienia z przestępstwem.

Posel Jerzy Kozdroń (PO):

I błąd.

Posel Bartosz Kownacki (PiS):

Ale rzadko kiedy ktoś nosi w dzisiejszych czasach – z różnych powodów, już nie chcę bawić się w demagogię – 400 czy 800 zł w portfelu. To jak teraz tych doliniarzy ścigać? Przecież policja mówi, że mają z tym problem. Jest to drobna, bardzo uciążliwa przestępczość, którą strasznie trudno jest ścigać, a pan chce jeszcze tym ludziom pozwolić, żeby już w ogóle mogli wszystko. To proponuję, zlikwidujemy przestępstwo zabójstwa

w k.k., może być jakaś rodzinna wendetta i nie będzie w ogóle przestępczości w Polsce. Nie o to chyba nam chodzi.

Przewodniczący poseł Krzysztof Kwiatkowski (PO):

Pan poseł Witczak, później pan minister Michał Królikowski.

Poseł Mariusz Witczak (PO):

Dziękuję, panie przewodniczący. Zwracam się do pana posła Kownackiego, żeby jednak nie uprawiać demagogii w tak profesjonalnej i merytorycznej Komisji i nie mówić nam o tym, żeby w ogóle likwidować przestępczość czy że dyskusja lub poprawki do tego dążą. We wszystkich rozwiniętych państwach jest rozgraniczenie pomiędzy drobnymi wykroczeniami a pełnokrwistą przestępczością, która jest osądzana w kompletnie innej procedurze. Jeden i drugi przypadek nie pozostaje też bez kary czy bez obciążenia dla osoby, która dopuszcza się wykroczenia. Ona też może być dotkliwie ukarana za takie działanie i z tego punktu widzenia nie prowadziłbym na pańskim miejscu, panie pośle, tego typu argumentacji.

Kończąc, chcę bardzo mocno poprzeć wniosek pana ministra Kwiatkowskiego, ponieważ, z jednej strony, w sposób ostrożny podnosi kwotę, która będzie stanowiła granicę pomiędzy wykroczeniem a przestępstwem, a z drugiej strony, wprowadza też mechanizm zdroworozsądkowego rewaloryzowania kwoty w sposób automatyczny, bo rzeczywiście coś jest na rzeczy. Jeżeli spojrzymy na kwotę, która została ustalona wiele lat temu, to chyba trochę zmieniła się rzeczywistość: i finansowa, i inflacyjna, i rozwojowa w naszym państwie. Z tego względu jest to bardzo wyważone, złoto-środkowe rozwiązanie pana ministra i ja je popieram. Dziękuję.

Przewodniczący poseł Krzysztof Kwiatkowski (PO):

Dziękuję bardzo.

Poseł Jerzy Kozdroń (PO):

Które jest złotym środkiem?

Przewodniczący poseł Krzysztof Kwiatkowski (PO):

Pan minister.

Podsekretarz stanu w MS Michał Królikowski:

Bardzo dziękuję. Chciałem zwrócić uwagę na trzy zagadnienia. Po pierwsze, postępowanie w sprawach o wykroczenia w porównaniu do postępowania karnego jest postępowaniem uproszczonym. W związku z tym znacznie mniejsze są obowiązki dowodowe, które spoczywają na organie wnoszącym skargę, co ułatwia egzekucję odpowiedzialności, w tym wypadku karno-wykroczeniowej.

Po drugie, sankcje, które można orzec w związku z popełnieniem wykroczenia w porównaniu do przestępstwa kradzieży niewielkiej wartości często są bardziej surowe, niż w przypadku reakcji prawnokarnej związanej z kradzieżą niewielkiej wartości. W przypadku tego przestępstwa, a więc czynu z art. 278 najczęstszą praktyką jest albo warunkowe umorzenie postępowania karnego, albo umorzenie postępowania karnego ze względu na znikomą szkodliwość społeczną czynu. Innymi słowy, dzisiaj jest tak, i w konstrukcji przepołowienia, oznaczonej na tej niewielkiej kwocie, będzie tak, że dla sprawy lepiej będzie ukraść więcej niż mniej.

Gdyby kwota była wyżej, jak jest w propozycji pana przewodniczącego Kozdronia, to ryzyko jest mniejsze, bo wtedy już znacznie mniej prawdopodobne jest umarzenie postępowania karnego w sytuacji, kiedy kradzież dotyczy kwoty 800 zł. Natomiast, jeżeli kradzież, w sensie przestępstwa będzie dotyczyła kwoty 500 zł, o wiele bardziej prawdopodobne jest umarzenie ze względu na znikomą społeczną szkodliwość czynu. Stąd rząd przedstawiał propozycję wyjściową jako 1000 zł i wspierał kompromis, który został wypracowany w podkomisji, zarówno co do sposobu przeliczania, jak i co do wysokości wartości.

Trzecia sprawa jest związana z tym, że zmiana przepołowienia służy temu, żeby skoncentrować działania prokuratury na przestępczości poważniejszej i żeby zostawić policji postępowanie i oskarżanie w tych sprawach, jako organowi samodzielnie pro-

wadzącemu postępowania. Nie widzę niebezpieczeństwa polegającego na tym, że tego rodzaju rozwiązanie będzie ośmielać drobną przestępczość. Zwracam uwagę również na to, iż istnieje konstrukcja czynu ciągłego, czyli art. 12 k.k., który w przypadku kilku wykroczeń popełnionych w ramach z góry powziętego zamiaru, przekształca te drobne czyny w jeden czyn, jaką jest kradzież na kwotę, która będzie sumą poszczególnych kwot będących przedmiotem kradzieży. Bardzo dziękuję.

Przewodniczący poseł Krzysztof Kwiatkowski (PO):

Nie słyszę więcej zgłoszeń poselskich. Proszę bardzo, jeszcze pan poseł Kownacki.

Poseł Bartosz Kownacki (PiS):

Jeszcze jedno pytanie natury konstytucyjnej. Wiem, że pewne rzeczy do k.k. określane są rozporządzeniem, ale czy wprowadzenie takiej metody przeliczenia, że jest to odniesienie do minimalnego wynagrodzenia wynikającego z rozporządzenia, nie jest złamaniem zasady *nulum crimen sine lege scripta*? Czyli spisania w k.k. jasno, czy mam do czynienia z przestępstwem, czy nie. Czy taki zarzut nie zostanie za chwilę postawiony przez Trybunał Konstytucyjny i czy nie będziemy musieli się z niego tłumaczyć? Czy nie lepiej, żeby ta kwota jasno i wyraźnie była określona, czytelnie dla ewentualnego sprawcy?

Po drugie, jak to się będzie odnosiło do zasady stosowania ustawy względniejszej dla sprawy? W międzyczasie kwota się zwiększy...

Poseł Jerzy Kozdroń (PO):

Mamy uchwalone przepisy przejściowe.

Poseł Bartosz Kownacki (PiS):

Dobrze, z drugim nie byłem pewien.

Przewodniczący poseł Krzysztof Kwiatkowski (PO):

Minister Michał Królikowski i pan dr Sakowicz.

Podsekretarz stanu w MS Michał Królikowski:

Bardzo dziękuję. Gdybym na to pytanie odpowiadał w 1998 albo 1999 r., odpowiedziałbym, że uwaga jest słuszna, bo wtedy TK stał na stanowisku tzw. zupełności określenia ustawowego typu czynu zabronionego. Innymi słowy, wszystkie fragmenty zdaniem Trybunału powinny być określone w ustawie. Gdzieś od 2000-2001 r. Trybunał przeszedł na konstrukcję tzw. zasady wyłączności, czyli stwierdził, że wystarczające jest, aby podstawa typu czynu zabronionego była ustalona w ustawie, natomiast dopełnienie typu może nastąpić przez odesłanie do rozporządzenia, do aktu wykonawczego. Innymi słowy, nie widzę takiego ryzyka, ponieważ Trybunał osłabił standard w tym zakresie.

Nie, bez wątpienia to dotyczy takiej sytuacji, czyli określoności typu czynu zabronionego i określoności sankcji. Trybunał powiedział – wystarczy, że podstawa ustalenia treści zakazu i wysokości sankcji będzie określona w ustawie i będzie czytelne odesłanie do elementu dopełniającego. To po pierwsze.

A po drugie, art. 4 k.k. będzie rozstrzygał o tym...

Poseł Bartosz Kownacki (PiS):

To już wycofuję.

Podsekretarz stanu w MS Michał Królikowski:

...która ustawa będzie miała znaczenie. Dziękuję.

Przewodniczący poseł Krzysztof Kwiatkowski (PO):

Pan dr Sakowicz.

Specjalista z BAS Andrzej Sakowicz:

Andrzej Sakowicz, BAS. Art. 2 § 1 k.w. rozstrzyga tę kwestię. Jest tutaj przepis intertemporalny, który wyraźnie wskazuje, że stosujemy ustawę nową, chyba że poprzednia jest względniejsza dla osoby sprawcy.

Przewodniczący poseł Krzysztof Kwiatkowski (PO):

Dziękuję bardzo. Proszę państwa, pozwolę sobie jeszcze na drobną uwagę po słowach pana ministra Królikowskiego, że większą wspólnotę poglądów odnalazłem w rozmowie z panem ministrem Biernackim co do wysokości konkretnej sumy. A teraz już przechodząc... Proszę bardzo.

Poseł Witold Pahl (PO):

Ja oczywiście we własnym sumieniu, jak każdy z nas, podejmę decyzję, który wariant wybrać. Jednak chciałem w tym miejscu zwrócić uwagę na to, iż wydaje się, że problem winien być rozwiązany kompleksowo. Powinniśmy bardzo poważnie zastanowić się nad powrotem to tzw. małego wymiaru sprawiedliwości, powrotem do recydywy w przypadku wykroczeń. Oczywiście...

Poseł Jerzy Kozdroń (PO):

Ale w k.w. jest ten artykuł.

Poseł Witold Pahl (PO):

Wiem, natomiast nie mamy rejestru. Myślę, że te elementy powinny towarzyszyć państwu przy głosowaniu, iż mamy jeszcze takie możliwości legislacyjne na przyszłość. Dziękuję.

Przewodniczący poseł Krzysztof Kwiatkowski (PO):

Dziękuję. Przystępujemy do procedury głosowania. Głosować będziemy w następującej kolejności. Wpierw wniosek najdalej idący o odrzucenie poprawki. To jest wniosek pana posła Kownackiego. Następnie wniosek, który złożyłem ja, regulujący brzmienie art. 119 § 1, że „nie przekracza jednej czwartej minimalnego wynagrodzenia”.

Kto z pań i panów posłów jest za poprawką zgłoszoną przez pana posła Kownackiego? Proszę o podniesienie ręki. (2) Kto jest przeciwny? (8) Kto się wstrzymał? (2)

Poprawka pana posła Kownackiego została odrzucona.

Teraz poprawka zgłoszona przeze mnie. Kto z pań i panów posłów jest za jej poparciem? Proszę o podniesienie ręki. (4) Kto jest przeciwny? (1) Kto się wstrzymał? (4)

Poprawka uzyskała wymaganą większość, w związku z tym sformułowanie w art. 119 § 1 będzie brzmieć „jedna czwarta minimalnego wynagrodzenia”.

Uwaga, proszę o uwagę, bo w związku ze zgłoszoną poprawką pana posła Kownackiego wracamy jeszcze do art. 2 pkt 2. Pan poseł wnosił, żeby go odrzucić. Punkt dotyczy dodania § 9 w art. 47. Czy pan poseł chce jeszcze coś dodać? Nie. Przystępujemy do procedury głosowania. Kto jest za poparciem wniosku pana posła Kownackiego? Proszę o podniesienie ręki. Niech panie policzą. (2) Kto jest przeciwny? (7) Kto się wstrzymał? (2)

Stwierdzam, że poprawka została odrzucona.

Wracamy teraz do pkt 5 w art. 2. Czy do tego punktu ktoś ma jakieś uwagi?

Poseł Bartosz Kownacki (PiS):

Przepraszam, jeszcze poprawka w pkt 3 o skreślenie.

Przewodniczący poseł Krzysztof Kwiatkowski (PO):

Przepraszam bardzo gorąco. Niech pan poseł przedstawi tę poprawkę.

Poseł Bartosz Kownacki (PiS):

Ona wiąże się z art. 178 § 2 k.k. Wolalbym uzasadnić to w trakcie analizy tamtego przepisu, który będzie za chwilę głosowany. Także tutaj tylko wniosek o odrzucenie jako konsekwencja tak naprawdę przyjęcia innej poprawki.

Przewodniczący poseł Krzysztof Kwiatkowski (PO):

Dobrze, wniosek pana posła Kownackiego o odrzucenie pkt 3. Kto jest „za”? Proszę o podniesienie ręki. (2) Kto jest przeciwny? (8) Kto się wstrzymał? (2)

Poprawka została odrzucona.

Przechodzimy do pkt 5. Czy są tu jakieś uwagi? Nie słyszę.

W pkt 6?

Poseł Izabela Mrzygłocka (PO):

A konsekwencja zmiany co do minimalnego wynagrodzenia jest czy nie?

Przewodniczący poseł Krzysztof Kwiatkowski (PO):

A, oczywiście, przepraszam. Sekundeczkę. Przepraszam, wracamy do pkt 5 oczywiście. Konsekwencją przyjęcia poprawki w pkt 4 jest potrzeba głosowania poprawki w pkt 5 i zamiany wartości w brzmieniu, że „nie przekracza połowy minimalnego wynagrodzenia”. Tutaj oczywiście zgłaszam konsekwentnie poprawkę, że „nie przekracza jednej czwartej minimalnego wynagrodzenia”. Pani poseł, proszę bardzo.

Posel Izabela Mrzygłocka (PO):

Rozumiem, że pan przewodniczący zgłasza w pkt 5, 6 i 7?

Przewodniczący poseł Krzysztof Kwiatkowski (PO):

Jeżeli nikt nie zgłasza tutaj sprzeciwu, poddalibyśmy to... Pan poseł Kownacki, proszę.

Posel Jerzy Kozdroń (PO):

Oczywiście, że jest wniosek o odrzucenie.

Przewodniczący poseł Krzysztof Kwiatkowski (PO):

Dobrze, czyli, po pierwsze, będziemy głosować w pkt 5 wniosek pana posła Kownackiego, a później mój, i tak samo będzie w pkt 6 i 7. Przystępujemy do głosowania wniosku w pkt 5.

Posel Jerzy Kozdroń (PO):

Ale może łącznie?

Przewodniczący poseł Krzysztof Kwiatkowski (PO):

Czy pan poseł wyrazi zgodę, żebyśmy głosowali łącznie odrzucenie pkt 5, 6 i 7?

Posel Bartosz Kownacki (PiS):

Oczywiście, że wyrażę zgodę.

Przewodniczący poseł Krzysztof Kwiatkowski (PO):

Kto z pań i panów jest za poparciem wniosku pana posła Kownackiego o odrzucenie pkt 5, 6 i 7? Proszę o podniesienie ręki? (2) Kto jest przeciwny? (8) Czy są osoby wstrzymujące się? (2)

Poprawki pana posła Kownackiego zostały odrzucone.

Analogicznie proszę o łączne głosowanie moich poprawek odnośnie pkt 5, 6 i 7 i zmiany sformułowania, że „nie przekracza jednej czwartej minimalnego wynagrodzenia”. Kto z pań i panów posłów jest za poparciem tego wniosku? Proszę o podniesienie ręki. (6) Kto jest przeciwny? (0) Kto się wstrzymał? (6)

Poprawka została przyjęta.

Nie słyszę więcej wniosków odnośnie pkt 5, 6 i 7. W związku z tym stwierdzam, że przyjęliśmy art. 2 z przegłosowanymi poprawkami.

Przechodzimy do art. 3. Czy są jakieś wnioski odnośnie art. 3? Nie słyszę.

Stwierdzam, że art. 3 został przyjęty.

Przechodzimy do art. 4. Czy ktoś ma jakieś uwagi do art. 4? Nie słyszę.

Stwierdzam, że art. 4 został przyjęty.

Przechodzimy do art. 5. Czy ktoś ma jakieś poprawki do art. 5? Pan poseł Kozdroń, proszę bardzo.

Posel Jerzy Kozdroń (PO):

Panie przewodniczący, jeżeli chodzi o ustawę o radcach prawnych, to w pkt 1 nie mam uwag. Natomiast mam uwagę do art. 8 ust. 6, czyli do pkt 4. Czyli do pkt 1-3 nie mam uwag, natomiast mam do pkt 4. Jeżeli pan łaskawie przejdzie te trzy punkty.

Przewodniczący poseł Krzysztof Kwiatkowski (PO):

Czy do pkt 1-3 ktoś ma jakieś uwagi? Nie słyszę. Przechodzimy do pkt 4.

Posel Jerzy Kozdroń (PO):

Tutaj w pkt 4 chodzi o art. 8 ust. 6. Proponuję, aby brzmienie tego przepisu było następujące: „Pomoc prawna polegająca na występowaniu przez radcę prawnego w charakterze obrońcy w sprawach o przestępstwa i przestępstwa skarbowe może być świadczona w ramach wykonywania przez niego zawodu na podstawie umowy cywilnoprawnej, w kancelarii radcy prawnego oraz w spółce, o której mowa w ust. 1, pod warunkiem,

że radca prawny nie pozostaje w stosunku pracy. Zakaz zatrudnienia nie dotyczy pracowników naukowych i naukowo-dydaktycznych”. Koniec, kropka.

Przewodniczący poseł Krzysztof Kwiatkowski (PO):

Czy do tej poprawki ktoś ma jakieś uwagi?

Poseł Bartosz Kownacki (PiS):

Ja mam i tak naprawdę w konsekwencji byłaby do wcześniejszych punktów. Formalnie nie złożyłem wniosku o odrzucenie, ale oczywiście w pierwszej kolejności zarówno w pkt 2, jak i w pkt 4 złożyłbym wniosek o odrzucenie.

Poseł Jerzy Kozdroń (PO):

Ale już przegłosowaliśmy.

Poseł Bartosz Kownacki (PiS):

Tak. Dobrze, w pkt 2 może pozostać, zgłaszam w pkt 4. Jak uda się, żeby przeszła, najwyżej brak będzie systematyki w ustawie, bardzo proszę. To jest jedna kwestia.

Natomiast druga z poprawek, którą zgłaszam, byłaby konsekwencją tego, co przed chwilą zgłosił pan poseł Kozdroń, bo liczę się z tym, że może się tak zdarzyć, iż moja poprawka nie przejdzie. Wtedy proponowałbym dodanie ust. 7 i 8, ponieważ poprawka pana posła Kozdronia jest pewną deklaracją. Teraz trzeba by jeszcze, żeby w przepisach ustawy była jakaś gwarancja, że deklaracja radcy prawnego będzie prawdziwa. Wiadomo, jak trudne jest zweryfikowanie tego rodzaju oświadczenia. Co więcej, nie ma praktycznie żadnej sankcji poza odpowiedzialnością dyscyplinarną, a z tą bywa różnie.

W związku z tym prosiłbym o dodanie ust. 7 – taka poprawka zostałaby zaraz rozdana – w brzmieniu: „Radca prawny składający upoważnienie do obrony oświadcza równocześnie pod rygorem odpowiedzialności karnej z art. 233 Kodeksu karnego, że nie pozostaje w stosunku pracy” – żeby była jasność, że jeżeli skłamię, to naruszy nie tylko zasady etyki. Może to też później być chociażby podstawą do odwołania w postępowaniu apelacyjnym. W związku z tym wnosimy o ustanowienie takiej sankcji. Dalej, w ust. 8, jest upoważnienie dla ministra sprawiedliwości do określenia w drodze rozporządzenia oświadczenia, o którym mowa w ust. 7. Tak, żeby poprawka, którą zgłosił pan poseł Kozdroń, była kompleksowo rozwiązana.

Przewodniczący poseł Krzysztof Kwiatkowski (PO):

Proszę bardzo.

Poseł Jerzy Kozdroń (PO):

Jeżeli mógłbym się odnieść do poprawek złożonych przez pana posła Kownackiego. Jeśli chodzi o poprawkę o dodanie ust. 7 do art. 8 ustawy o radcach prawnych to uważam, że ten przepis jest zbędny, ponieważ złożenie samego nieprawdziwego oświadczenia rodzi odpowiedzialność karną i powoływanie się na art. 233 k.k. jest w ogóle bezprzedmiotowe. Przyjmujemy, że do pełnomocnictwa do obrony pełnomocnik będzie miał obowiązek dołączyć swoje oświadczenie, wpisać je na druku pełnomocnictwa – oświadczam, że nie pozostaję w stosunku pracy – i podpis. A pouczanie o odpowiedzialności karnej jest zbędne, bo każdy wie, że jeżeli składa nieprawdziwe oświadczenie to podlega odpowiedzialności karnej.

Po drugie, ust. 8 – wzór oświadczenia. Na Boga, po co to? Czy nie wiemy, jak się składa oświadczenie, że jeszcze trzeba specjalne wzory druków jak to oświadczenie powinno wyglądać?

Uważam, że jeżeli już się zgodzić, to na ust. 7, że radca prawny składając upoważnienie do obrony oświadcza równocześnie, że nie pozostaje w stosunku pracy. Koniec, kropka. A ust. 8 jest w ogóle zbędny.

Przewodniczący poseł Krzysztof Kwiatkowski (PO):

Pan poseł Borys Budka.

Poseł Borys Budka (PO):

Ja tylko bardzo krótko. Po pierwsze, czy słowo „upoważnienie” jest właściwe, a nie „pełnomocnictwo”? Nie jestem specjalistą od k.p.k., natomiast czy rzeczywiście składa się

upoważnienie czy pełnomocnictwo? To pierwsza rzecz do rozważenia przez wnioskodawcę.

Druga rzecz, „jeżeli nie pozostaje w stosunku pracy”, to trzeba by wskazać „który uniemożliwia mu obronę”. Jestem radcą prawnym, pozostaję w stosunku pracy jako pracownik naukowo-dydaktyczny, a w myśl poprawki pana...

Poseł Jerzy Kozdroń (PO):

Jest wyłączenie.

Poseł Borys Budka (PO):

Jest wyłączenie, ale nie mogę złożyć oświadczenia, że nie pozostaję w stosunku pracy. Jeżeli złożyłbym oświadczenie, że nie pozostaję w stosunku pracy, to złożyłbym fałszywe oświadczenie, więc musi być odwołanie, że „nie pozostaje w stosunku pracy, który uniemożliwia” albo „nie pozostaje w stosunku pracy[...]”...

Poseł Jerzy Kozdroń (PO):

„[...] o którym mowa w ust. 6” i koniec.

Poseł Borys Budka (PO):

Z jakimś zastrzeżeniem, bo wydaje mi się, że...

Poseł Bartosz Kownacki (PiS):

Ale, panie pośle, jest pan radcą prawnym. Dobrze pan wie, że jeżeli nawet dodamy to zastrzeżenie, które dodał pan poseł Kozdroń – „w ust. 6” – to przepisy czyta się łącznie. Ustawodawca jest racjonalny; proszę dokonać wykładni ust. 6 z ust. 7 i to jest oczywiste, że chodzi o inny stosunek pracy poza stosunkiem naukowo-dydaktycznym. Jeżeli jakkolwiek sąd miałby prawo skazać pana z tego tytułu, to gdzież byśmy żyli?

Poseł Borys Budka (PO):

Przepisy powinny być formułowane jasno. W pierwszej kolejności w ten sposób, ażeby nie potrzeba było dokonywania wykładni...

Poseł Bartosz Kownacki (PiS):

Ale, panie pośle, ja panu nie przerywałem. Jeżeli można, to jest klasyczny dowód na to, dlaczego radcowie prawni nie powinni być obrońcami, bo jeżeli w tak oczywistej sprawie nie są w stanie się wybronić, to może być trudno. Panie pośle, sprawa jest oczywista. Nie zgadzam się również z tym, że nie powinno być pouczenia. Właśnie dlatego, że brak pouczenia może skutkować brakiem odpowiedzialności karnej, a tylko i wyłącznie odpowiedzialnością dyscyplinarną, lepiej żeby to pouczenie było, żeby sens był jasno wyrażony. A rozporządzenie dla ministra sprawiedliwości może być pewnym utrudnieniem, ale powoduje, że nie ma żadnej wątpliwości, jest pełna przejrzystość co do przepisu, a nie żeby każdy radca prawny miał swój własny wzór oświadczenia.

Przewodniczący poseł Krzysztof Kwiatkowski (PO):

Oddaję głos panu Borysowi Budce z ciepłą nadzieją, że to będzie podsumowywać wymianę zdań.

Poseł Borys Budka (PO):

W trybie *ad vocem*. Pominę uwagi, bo gdybym był złośliwy to musiałbym powiedzieć, że w takim razie adwokatowi potrzebne jest rozporządzenie ministra sprawiedliwości, bo nie potrafi napisać oświadczenia. Natomiast nie jestem złośliwy w tym zakresie i proszę nie obrażać zawodu, który wspólnie wykonujemy – zawodu prawniczego. Te uwagi są niepotrzebne.

Panie pośle, w mojej ocenie, przepisy powinny być formułowane w taki sposób, żeby nie było potrzeba dokonywać wykładni systemowej czy celowościowej. Wykładnia literalna to jest pierwsze, co powinno być dokonywane w przepisach. Dlatego zwróciłem uwagę. Nie jestem specjalistą, nie zamierzam bronić w sprawach karnych, ale zapytałem czy słowo „upoważnienie” jest prawidłowe, czy nie lepsze jest „pełnomocnictwo”? Tu się nie upieram.

Natomiast zwracam uwagę, że jeżeli miałbym złożyć oświadczenie o niepozostawianiu w stosunku pracy, to oświadczenie to byłoby obarczone błędem. Rozumiem inten-

cję, więc, żebyśmy się nie kłócili, prosiłbym ekspertów od legislacji o zajęcie stanowiska w tym zakresie. Bardzo chętnie popnę poprawkę pana posła, tylko mając świadomość, że nie jest ona wadliwa pod względem legislacyjnym. Dziękuję.

Przewodniczący poseł Krzysztof Kwiatkowski (PO):

Pan minister Michał Królikowski, a później Biuro Legislacyjne.

Podsekretarz stanu w MS Michał Królikowski:

Bardzo dziękuję. Panie przewodniczący, Wysoka Komisjo, myślę, że niepokój będący źródłem pewnego napięcia dałoby rozwiązać się w następujący sposób: „Radca prawny oświadcza, iż nie pozostaje w stosunku pracy uniemożliwiającym występowanie przed sądami w charakterze obrońcy”. To jest sens tego oświadczenia.

Poseł Bartosz Kownacki (PiS):

Przepraszam, przepis art. 6 jest jasny.

Podsekretarz stanu w MS Michał Królikowski:

Art. 6 ust. 1.

Poseł Bartosz Kownacki (PiS):

Teraz pytanie, jak interpretować takie oświadczenie, które pan wymienił? Bez pouczenia o odpowiedzialności karnej z art. 233 taka osoba może uniknąć odpowiedzialności karnej. Dlatego mówimy, że oświadczenie musi być złożone pod rygorem odpowiedzialności karnej, a nie dyscyplinarnej, zawodowej etc.

Przewodniczący poseł Krzysztof Kwiatkowski (PO):

Proszę państwa, będę troszkę porządkował dyskusję. Tę poprawkę, jak widzę, i tak będzie zgłaszał pan poseł Kozdroń. Teraz, czy Biuro Legislacyjne albo BAS chce jeszcze włączyć się w dyskusję? Proszę bardzo.

Legislator Piotr Podczaski:

Panie przewodniczący, jeśli chodzi o doprecyzowanie, to jesteśmy jak najbardziej za tym. Rzeczywiście, lepiej jest tworzyć przepisy, które nie wymagają wykładni systemowej, a jasno, językowo wynika z konkretnej normy prawnej, czego ona dotyczy. Mam jeszcze uwagę co do zaproponowanego ust. 8. Niestety, to upoważnienie nie zawiera wytycznych, a jest to wymóg konstytucyjny, żeby każde upoważnienie zawierało wytyczne. Niestety, nawet upoważnienie, które ma określać wzór dokumentu.

Przewodniczący poseł Krzysztof Kwiatkowski (PO):

Czy pan dr Sakowicz chce zabrać głos?

Specjalista z BAS Andrzej Sakowicz:

Zgadzam się jak najbardziej z Biurem Legislacyjnym.

Przewodniczący poseł Krzysztof Kwiatkowski (PO):

Dziękuję. Zaproponuję... Pan minister?

Podsekretarz stanu w MS Michał Królikowski:

Wracam jeszcze do jednej rzeczy, którą powiedział pan poseł Kownacki, a która zyskiwała aprobatę u pana posła Budki. Mianowicie nie ma takiej możliwości, że to oświadczenie, gdyby byłoby składane po poinformowaniu o odpowiedzialności karnej mogłoby stanowić podstawę odpowiedzialności karnej z art. 233. Dlatego, że art. 233 stanowi o innego rodzaju postępowaniu. Gdyby chcieć wprowadzić odpowiedzialność karną, to należałoby do rozdziału „Przestępstwa przeciwko wymiarowi sprawiedliwości” wprowadzić przepis, który stanowiłby, że odpowiedzialności karnej podlega ten, kto niezgodnie z przepisami albo wbrew uprawnieniu podejmuje się obrony w sprawach karnych. Nie można tego osiągnąć przez odpowiedzialność karną za złożenie niewłaściwego oświadczenia, ponieważ przepis art. 233 dotyczy składania zeznania mającego służyć za dowód w postępowaniu innym, w tym wypadku niż sądowe, prowadzonym na podstawie ustawy. To po prostu nie zadziała konstrukcyjnie.

Także do rozstrzygnięcia są dwa zagadnienia. Jedno, czy ma być odpowiedzialność karna, a jeśli tak, to w jaki sposób należy ją zrealizować.

Posel Jerzy Kozdroń (PO):

Panie ministrze, ja zgłoszę tę poprawkę...

Przewodniczący poseł Krzysztof Kwiatkowski (PO):

Sekundę, pan poseł Kozdroń, później pan poseł Kownacki, później pan dr Sakowicz.

Posel Jerzy Kozdroń (PO):

... przy k.k., a nie w tym miejscu. Nie przy ustawie o radcach prawnych, tylko ewentualnie przy k.k. Natomiast chciałbym doprecyzować ust. 7: „Radca prawny wykonując obowiązki obrońcy” – może mnie pan posłuchać? Panie ministrze. Propozycja poprawki w ust. 7: „Radca prawny wykonując obowiązki obrońcy oświadcza, że nie pozostaje w stosunku pracy” – tak to miało być?

Podsekretarz stanu w MS Michał Królikowski:

Tzn. „że nie pozostaje w stosunku pracy, który uniemożliwia występowanie przed sądami w charakterze obrońcy”. To jest odpowiednie przepisanie części art. 6.

Posel Jerzy Kozdroń (PO):

Aha, „że nie pozostaje w stosunku pracy, który uniemożliwia”...

Podsekretarz stanu w MS Michał Królikowski:

„występowanie przed sądami w charakterze obrońcy”. To jest odpowiednie odwołanie do art. 6 ust. 1 w wersji tekstowej.

Przewodniczący poseł Krzysztof Kwiatkowski (PO):

Wyjątkowo, jeszcze przed dr Sakowiczem, z uwagi na charakter poprawki, którą omawiamy, oddaję głos przedstawicielom samorządu radcowskiego.

Wiceprezes Krajowej Rady Radców Prawnych Dariusz Sałajewski:

Dziękuję, panie przewodniczący. Panie i panowie posłowie, oczywistą rzeczą jest, że dobrze by było w zaistniałej sytuacji, aby pojawił się przepis, który w sposób jednoznaczny rozwiewa wątpliwości co do prawidłowej legitymacji radcy prawnego jako obrońcy. Oczywiście, sytuacja jest o tyle trudna, że radca prawny już na gruncie dzisiaj obowiązujących przepisów posiada uprawnienie do bycia obrońcą w sprawach o wykroczenia. Wydaje nam się więc, że jeżeli generalnie zastosować by kwestię dotyczącą oświadczenia, to objęłoby ono również sprawy o wykroczenia, a tam nie przewiduje się wykluczenia z bycia obrońcą zatrudnionych radców prawnych. Dlatego też regulacja powinna uwzględniać istniejący stan prawny. Jeżeli pan przewodniczący pozwolił wyrazić naszą opinię, to jesteśmy za tym, aby ta regulacja nastąpiła, tylko żeby była spójna systemowo.

Ze swej strony uważamy, po pierwsze, że trzeba niewątpliwie posługiwać się słowem „pełnomocnictwo”, bo to w momencie składania pełnomocnictwa następowałoby również składanie oświadczenia. Dlatego też przepis, jeżeliby ktoś z pań lub panów był uprzejmy przejąć tę propozycję, mógłby brzmieć w sposób następujący. Mówię o przepisie, który sygnalizuje pan poseł Kozdroń jako ewentualny ust. 7, oczywiście, w art. 8: „Pełnomocnictwo udzielone obrońcy składane przez radcę prawnego powinno zawierać oświadczenie, że nie pozostaje on w stosunku pracy z zastrzeżeniem ust. 6 zdanie drugie”. Mówię o ust. 6 zdanie drugie, ponieważ zakładam, że ust. 6 brzmiałby w taki sposób, jak przed chwilą zostało to zaproponowane przez pana posła Kozdronia. Oczywiście, tylko wtedy, gdyby poprawka pana posła Kozdronia przeszła, wówczas również ust. 7 mógłby brzmieć w sposób, który pozwoliłem sobie państwu wyrecytować. Dziękuję bardzo.

Przewodniczący poseł Krzysztof Kwiatkowski (PO):

Mam gorącą prośbę do pana prezesa – zaraz oddam głos panu dr Sakowiczowi – żeby powtórzył, bo musimy to napisać i zgłosić na piśmie.

Posel Jerzy Kozdroń (PO):

Macie to państwo?

Przewodniczący poseł Krzysztof Kwiatkowski (PO):

Chyba, że państwo mają to na piśmie. Zarządzam trzyminutową przerwę.

[Po przerwie]

Przewodniczący poseł Krzysztof Kwiatkowski (PO):

Proszę konkludować rozmowy.

Proszę państwa, wznawiamy posiedzenie. Proszę także o czujność, bo poprawek było sporo, gdybym popełnił jakieś niedopatrzenie formalne. Czy będzie zgłaszana? Tak, widzę, że pan poseł Kozdroń podpisał i będzie zgłaszał poprawkę. Proponuję następujące procedowanie.

Wracamy do art. 5. Do pkt 1 nie było uwag. Do pkt 2 pan poseł Kownacki ekumenicznie już powiedział, że nie będzie zgłaszał wniosku o odrzucenie, bo już go przyjęliśmy. Pkt 3 także.

Uwaga, jesteśmy w pkt 4. Wydaje mi się, że wpierw będziemy głosować wniosek o odrzucenie, który złożył pan poseł Kownacki. Od tego bym rozpoczął. Kto z pań i panów, członków Komisji jest za przyjęciem wniosku zgłoszonego przez pana posła Kownackiego? Proszę o podniesienie ręki. (2) Kto jest przeciwny? (6) Kto się wstrzymał? (2)

Poprawka pana posła została odrzucona.

Następnie poprawka pana posła Kozdronia, proszę żeby ją przypomniał.

Poseł Jerzy Kozdroń (PO):

Do pkt 4, czyli do art. 8 ust. 6 proponuję następujące brzmienie: „6. Pomoc prawna polegająca na występowaniu przez radcę prawnego w charakterze obrońcy w sprawach o przestępstwa i przestępstwa skarbowe może być świadczona w ramach wykonywania przez niego zawodu na podstawie umowy cywilnoprawnej, w kancelarii radcy prawnego oraz w spółce, o której mowa w ust. 1, pod warunkiem, że radca prawny nie pozostaje w stosunku pracy. Zakaz zatrudnienia nie dotyczy pracowników naukowych i naukowo-dydaktycznych”. To jest moja poprawka.

Przewodniczący poseł Krzysztof Kwiatkowski (PO):

Przystępujemy do procedury...

Poseł Bartosz Kownacki (PiS):

Przepraszam, panie pośle, ale czy dalej będą zgłoszone poprawki...

Przewodniczący poseł Krzysztof Kwiatkowski (PO):

Ale to już będzie ust. 7.

Poseł Jerzy Kozdroń (PO):

Dodanie ust. 7 będzie w pkt 5.

Poseł Bartosz Kownacki (PiS):

Ale czy nie możemy głosować tego łącznie? One się łączą.

Poseł Jerzy Kozdroń (PO):

Nie, bo czego innego dotyczą.

Przewodniczący poseł Krzysztof Kwiatkowski (PO):

A jest jeszcze wniosek pana posła także w kontekście ust. 7 i 8, według pańskiej wersji.

Poseł Bartosz Kownacki (PiS):

Być może, wspólnie znajdziemy wersję poprawki.

Poseł Jerzy Kozdroń (PO):

Nie, najpierw przegłosujmy ust. 6 w pkt 4.

Przewodniczący poseł Krzysztof Kwiatkowski (PO):

Ja też uważam, że nie zrobimy tego naraz. Dokładnie. Poddaję pod głosowanie pkt 4, czyli ust. 6 w brzmieniu zaproponowanym przez pana posła Kozdronia. Kto z pań i panów, członków Komisji, jest za przyjęciem tej poprawki? Proszę o podniesienie ręki. (8) Kto jest przeciwny? (0) Kto się wstrzymał? (3)

Poprawka została przyjęta. Do ust. 6 nie mamy już więcej poprawek.

Przechodzimy do propozycji odnośnie do ust. 7, a czasami nawet ust. 8. Proponuję, wpięrow niech pan poseł Kozdroń przedstawi to, co zostało przygotowane, bo może to będzie wychodzić naprzeciw pewnym oczekiwaniom.

Poseł Jerzy Kozdroń (PO):

Dodanie ust. 7, tak jak pan powiedział, tylko że w innej wersji: „7. Radca prawny nie może być ustanowiony jako obrońca w sprawach o przestępstwa lub przestępstwa skarbowe, jeśli pozostaje w stosunku pracy uniemożliwiającym występowanie przed sądami w charakterze obrońcy”.

Poseł Bartosz Kownacki (PiS):

Jestem wzrokowcem, więc nie bardzo to widzę. Raczej powtarza pan ust. 6, w ogóle to nie ma nic wspólnego z moim wnioskiem.

Przewodniczący poseł Krzysztof Kwiatkowski (PO):

Dobrze, czyli pan poseł Kozdroń wycofuje się ze swoich poprawek. Przepraszam, tamta została przyjęta, mówię o tej. Pan poseł Kownacki.

Poseł Bartosz Kownacki (PiS):

Ja pozostaję przy swojej poprawce z takimi modyfikacjami, że w ust. 7: „Radca prawny składając upoważnienie do obrony oświadcza równocześnie pod rygorem odpowiedzialności karnej z art. 233 § 5 Kodeksu karnego, że nie pozostaje w stosunku pracy”. Konsekwencją tego jest ust. 8: „Minister Sprawiedliwości określi w drodze rozporządzenia wzór oświadczenia, o którym mowa w ust. 7, wraz z pouczeniem o odpowiedzialności karnej, o której mowa w ust. 7”.

Przewodniczący poseł Krzysztof Kwiatkowski (PO):

Pamiętamy także o uwagach Biura Legislacyjnego.

Poseł Bartosz Kownacki (PiS):

Staralem się już to tak...

Legislator Tomasz Czech:

Pan poseł powiedział art. 233 § 5, ale nie wiem, czy tak ma być? Rozumiem art. 233?

Poseł Bartosz Kownacki (PiS):

Art. 233 § 5.

Legislator Tomasz Czech:

§ 5?

Poseł Bartosz Kownacki (PiS):

§ 5.

Legislator Piotr Podczaski:

Chyba § 6.

Poseł Bartosz Kownacki (PiS):

Przepraszam, § 6. Tak, dokładnie.

Przewodniczący poseł Krzysztof Kwiatkowski (PO):

Dobrze, proszę bardzo, dr Sakowicz.

Specjalista z BAS Andrzej Sakowicz:

Andrzej Sakowicz, BAS. Proponowałbym pozostawić w proponowanym ust. 7 cały art. 233 z uwagi na to, że § 6 odwołuje się do § 1-3 oraz § 5.

Przewodniczący poseł Krzysztof Kwiatkowski (PO):

Rozumiem, że wnioskodawca przyjmuje to w formie autopoprawki.

Poseł Bartosz Kownacki (PiS):

Przyjmuję.

Przewodniczący poseł Krzysztof Kwiatkowski (PO):

Dobrze. W takim razie za chwilę poddam pod głosowanie propozycję przepisu ust. 7 i 8. Czy ktoś jeszcze do tych ustępów i do tej propozycji ma jakieś uwagi? Kto z pań i panów, członków Komisji jest za przyjęciem ust. 7 w wersji zaproponowanej przez pana posła Kownackiego? Proszę o podniesienie ręki. (3) Kto jest przeciwny? (6) Kto się wstrzymał? (1)

Stwierdzam, że ust. 7 nie został przyjęty.

W związku z tym nie ma sensu głosowania ust. 8.

Przechodzimy w takim razie do art. 6. Kto z pań i panów, członków Komisji, ma do niego uwagi? Proszę bardzo, Biuro Legislacyjne.

Legislator Tomasz Czech:

Panie przewodniczący, tu jest nasza uwaga dotycząca równoległej pracy na projektem rządowym z druku nr 1130. Dotyczy to ustawy o postępowaniu w sprawach nieletnich. Jest tam zaproponowane, aby uchylić całe rozdziały 3-5, a w związku z tym art. 48 również znajduje się w tych rozdziałach. Informacyjnie powiem, że w dniu wczorajszym Komisja Sprawiedliwości i Praw Człowieka przyjęła sprawozdanie o tym projekcie i prawdopodobnie zostanie on uchwalony jeszcze przed wakacjami sejmowymi. Dlatego proponujemy wykreślić art. 6.

Przewodniczący poseł Krzysztof Kwiatkowski (PO):

Przyjmujemy tę uwagę, ale musimy rozstrzygnąć formalnie. Kto z pań i panów, członków Komisji jest za wykreśleniem art. 6? Proszę o podniesienie ręki. Proszę państwa, tu była zachęta do głosowania przez Biuro Legislacyjne, bo artykuł jest już bezprzedmiotowy. Czy ktoś jeszcze ewentualnie, żebyśmy uzbierali kworum? (6) Kto jest przeciwny? (0) Kto się wstrzymał? (0) Nie mamy już kworum, tak? Ile osób potrzebujemy do kworum? Ośmiu.

Dobrze, to inaczej. Do art. 6 wrócimy – ale nie, mieliśmy już podane wyniki głosowania. Zarządzam pięciominutową przerwę.

[Po przerwie]

Przewodniczący poseł Krzysztof Kwiatkowski (PO):

Dobrze, pan poseł Borys Budka wrócił, więc na sali mamy ośmiu posłów, ale ogłosiliśmy już pięciominutową przerwę, to jeszcze te trzy minuty poczekamy.

Czy członkowie Komisji wyrażą zgodę, żeby skrócić przerwę? Nie słyszę sprzeciwu. Wracamy do pracy, na sali jest wymagane kworum.

Przypomnę, że jesteśmy przy art. 6. Nie, wciąż przy art. 6. Jest wniosek o jego wykreślenie w związku z informacją Biura Legislacyjnego, że zakres ten jest objęty inną regulacją, która trafi na posiedzenie plenarne już na najbliższym posiedzeniu. Kto z członków Komisji jest za wykreśleniem art. 6? Proszę o podniesienie ręki. (7) Kto jest przeciwny? (0) Kto się wstrzymał? (1)

Stwierdzam, że art. 6 został wykreślony.

Przechodzimy do art. 7. Czy do tego artykułu ktoś z pań i panów, członków Komisji, ma jakieś uwagi? Nie słyszę.

Stwierdzam, że został on przyjęty.

Przechodzimy do art. 8. Czy do tego artykułu ktoś ma jakieś uwagi? Biuro Legislacyjne.

Legislator Piotr Podczaski:

Mamy w zestawieniu poprawek, nie tyle do art. 8, tylko na roboczo będzie to art. 7a, oczywiście, później to przenumerujemy. Sygnalizujemy potrzebę dodania nowelizacji ustawy o zawodzie lekarza weterynarii i izbach lekarsko-weterynaryjnych, ponieważ zostało tam jeszcze odesłanie do postępowania uproszczonego.

Legislator Tomasz Czech:

Może wyjaśnię. W dniu 19 kwietnia 2013 r. uchwalona została ustawa o zmianie ustawy o izbach lekarskich oraz niektórych innych ustaw i zostały tam właśnie dodane przepisy, które wiążą się z postępowaniem uproszczonym. Dlatego powinniśmy to skorygować, żeby 1 stycznia 2015 r. przepisy były już zgodne z uchyleniem postępowania uproszczonego.

Przewodniczący poseł Krzysztof Kwiatkowski (PO):

Dobrze, ale w takim razie i tak w odpowiednim momencie musimy...

Legislator Tomasz Czech:

Tak, to jest poprawka nr 5 w naszym zestawieniu poprawek, które pan przewodniczący pewnie ma.

Przewodniczący poseł Krzysztof Kwiatkowski (PO):

Sekundeczkę.

Legislator Tomasz Czech:

To są poprawki nr 5, 6 i 8, zmiany w ustawie o zawodzie lekarza weterynarii i izbach lekarsko-weterynaryjnych.

Przewodniczący poseł Krzysztof Kwiatkowski (PO):

Czyli to są poprawki nr 5, 6 i 8. Może państwu przedstawię. Biuro Legislacyjne proponuje, żeby po art. 7 dodać art. 7a w brzmieniu: „Art. 7a. W ustawie z dnia 21 grudnia 1990 r. o zawodzie lekarza weterynarii i izbach lekarsko-weterynaryjnych [...] w art. 62 w ust. 1 pkt 1 otrzymuje brzmienie: «1) ustawy z dnia 6 czerwca 1997 r. – Kodeks postępowania karnego; nie stosuje się przepisów o oskarżycielu prywatnym, powódzie cywilnym, przedstawicielu społecznym, o postępowaniu przygotowawczym oraz środkach przymusu, z wyjątkiem przepisów o karze pieniężnej;»”.

Zgłaszam tę poprawkę i poddaję pod głosowanie. Kto z pań i panów, członków Komisji, jest za? Proszę o podniesienie ręki. (7) Kto jest przeciwny? (0) To jest korekta wynikająca wyłącznie ze zmiany przepisów w innych ustawach. Czy ktoś się wstrzymał? (2) Dziękuję bardzo.

Stwierdzam, że poprawka zaproponowana przez Biuro Legislacyjne została przyjęta.

Kolejna z bloku przygotowanego przez Biuro Legislacyjne to, żeby po art. 8 dodać art. 8a w brzmieniu: „Art. 8a. W ustawie z dnia 19 kwietnia 1991 r. o izbach aptekarskich [...] w art. 62 w ust. 1 pkt 1 otrzymuje brzmienie: «1) ustawy z dnia 6 czerwca 1997 r. – Kodeks postępowania karnego; nie stosuje się przepisów o oskarżycielu prywatnym, powódzie cywilnym, przedstawicielu społecznym, o postępowaniu przygotowawczym oraz środkach przymusu, z wyjątkiem przepisów o karze pieniężnej;»”. Kto z pań i panów, członków Komisji, jest za przyjęciem poprawki, którą zgłaszam? (9) Kto jest przeciwny? (0) Kto się wstrzymał? (0)

Poprawka została przyjęta.

Ostatnia propozycja Biura Legislacyjnego, żeby po art. 14 dodać art. 14a w brzmieniu: „Art. 14a. W ustawie z dnia 27 lipca 2001 r. o diagnostyce laboratoryjnej [...] w art. 70a pkt 1 otrzymuje brzmienie: «1) ustawy z dnia 6 czerwca 1997 r. – Kodeks postępowania karnego; nie stosuje się przepisów o oskarżycielu prywatnym, powódzie cywilnym, przedstawicielu społecznym, o postępowaniu przygotowawczym oraz środkach przymusu, z wyjątkiem przepisów o karze pieniężnej;»”. Kto z pań i panów, członków Komisji, jest za przyjęciem poprawki, którą zgłaszam? (9) Kto jest przeciwny? (0) Kto się wstrzymał? (0)

Poprawka została przyjęta.

Czy teraz możemy przejść już do art. 8? Tak, przechodzimy do art. 8. Czy ktoś zgłasza jakieś uwagi? Nie słyszę.

Stwierdzam, że został on przyjęty.

Przechodzimy do art. 9. Czy do art. 9 ktoś zgłasza jakieś uwagi? Nie słyszę.

Stwierdzam, że został on przyjęty.

Przechodzimy do art. 10. Czy do art. 10 ktoś zgłasza jakieś uwagi? Nie słyszę.

Stwierdzam, że został on przyjęty.

Jesteśmy przy art. 11. Zgłaszam tutaj poprawkę.

Poseł Jerzy Kozdroń (PO):

Do jakiego artykułu?

Przewodniczący poseł Krzysztof Kwiatkowski (PO):

Do art. 11, a konkretnie do art. 59a. Proponuję następującą poprawkę, żeby art. 59a § 1 brzmiał następująco: „§ 1. Jeżeli przed rozpoczęciem przewodu sądowego w pierwszej instancji sprawca naprawił szkodę wyrządzoną przestępstwem, a jeżeli pokrzywdzony doznał krzywdy, zadośćuczynił również wyrządzonej krzywdzie, na wniosek pokrzywdzonego można umorzyć postępowanie karne o występki zagrożony karą nieprzekraczającą 3 lat pozbawienia wolności, jeżeli nie był karany za przestępstwo umyślne” i „§ 2. Jeżeli czyn został popełniony na szkodę więcej niż jednego pokrzywdzonego, warunkiem zastosowania § 1 jest naprawienie przez sprawcę szkody oraz zadośćuczynienie za wyrządzono krzywdę w stosunku do wszystkich pokrzywdzonych”. Pan minister Michał Królikowski.

Podsekretarz stanu w MS Michał Królikowski:

Bardzo dziękuję. Z pewnością brzmienie tego przepisu jest bardziej czytelne niż art. 59a w wersji przyjętej w sprawozdaniu podkomisji. Po pierwsze, wydaje mi się, że ten, który ma nie być karany za przestępstwo umyślne, to sprawca, a nie występki. Brzmienie przepisu wskazuje na to, że to występki ma być niekarany. To, po pierwsze.

Po drugie, rozumiem, że sens poprawki sprowadza się do trzech rzeczy. Raz – względna obligatoryjność umorzenia zostaje zastąpiona fakultatywnością decyzji prokuratora. Dwa – jest bezpośrednie i wyraźne rozwiązanie sytuacji wielości pokrzywdzonych, gdzie przepis art. 59a w przypadku nienaprawienia szkody w stosunku do jednego z pokrzywdzonych, jeżeli jest ich wielu, nie będzie mógł mieć zastosowania. To przesądzenie jest czytelne. Trzecia istotna zmiana jest związana z tym, że jest obowiązek naprawienia i szkody, i krzywdy, jeżeli miała miejsce.

Czwarta zmiana, która z mojej perspektywy jest całkowicie nieprawidłowa, to likwidacja tej części występków, wobec których możliwe było zastosowanie art. 59a, czyli występki przeciwko mieniu zagrożony karą nieprzekraczającą 5 lat pozbawienia wolności, jak również występki określony w art. 157 § 1. Instytucja, która jest tutaj zaprojektowana, w przypadku przyjęcia propozycji przewodniczącego nie będzie mogła mieć zastosowania do kradzieży, co jest kontrskuteczne, bo na takie rzeczy została przygotowana.

W związku z tym rozumiem, że pan przewodniczący wskazuje na potrzebę fakultatywności decyzji. My o tym długo dyskutowaliśmy. To jest jedna rzecz. Druga rzecz to konieczność naprawienia krzywdy i trzecia to kwestia wielości pokrzywdzonych. Wydaje mi się, że najistotniejsze w poprawce jest fakultatywność oraz wielość pokrzywdzonych. Obowiązek naprawienia krzywdy jest dla mnie lekką nadregulacją, ale jeżeli jest przekonanie, że tak trzeba, to oczywiście można to zawrzeć, tylko bardzo komplikuje to przepis.

Po trzecie, prosiłbym o uwzględnienie szerszego zakresu występków. Takiego, jaki Komisji został zaproponowany. A gdyby jednak chcieć włączyć to do tego zdania, to stałoby się ono strasznie skomplikowane. Wydaje mi się, że powinniśmy jeszcze raz je przeczytać na spokojnie i zobaczyć, jak by ono brzmiało, bo dla względów czystości proponowałbym zrezygnować z tego...

Poseł Jerzy Kozdroń (PO):

Zostawmy to tak, jak jest.

Przewodniczący poseł Krzysztof Kwiatkowski (PO):

Z uwagi na charakter przepisu zaraz oddam głos Biuru Legislacyjnemu, ale proszę jeszcze o zabranie głosu przez przedstawiciela prokuratora generalnego. Zaraz umożliwię dyskusję także posłom.

Prokurator Prokuratury Generalnej Tomasz Szafrński:

Proszę państwa, brzmienie przepisu, które przeczytał pan przewodniczący – tam rzeczywiście powinno być „sprawca nie był karany za przestępstwo umyślne” – wydaje się przyjmować formułę znacznie lepszą z punktu widzenia jednoznacznych zasad ścigania pewnych czynów, ale także z generalno-prewencyjnego punktu widzenia. Pamiętajmy, że takie przepisy wywierają także, jako pewne warunki ustawowej odpowiedzialności

karnej, wpływ na potencjalne zachowania sprawców czynów, którzy mogą bądź nie mogą skorzystać z dobrodziejstwa pewnych instytucji.

Kwestia następująca, to, po pierwsze, doprecyzowanie wymogu pełnej kompensaty dla pokrzywdzonego w sytuacji, kiedy jest zarówno krzywda jak i szkoda jest istotne po to, żeby interes pokrzywdzonego był w maksymalnym zakresie uwzględniony. Również fakt, że to organ procesowy jest dysponentem zastosowania tej instytucji, a nie jest mu to niejako narzucane przez formułę względnej obligatoryjności, która była w pierwotnej wersji przepisu, jest bardzo cenny dla prokuratora.

Natomiast chciałem krótko odnieść się do tego, co pan minister był łaskaw powiedzieć co do kwestii zakresu czynów, które miałyby być objęte stosowaniem tej instytucji. Zdaniem Prokuratury Generalnej, nie da się obronić wycinkowego dopuszczenia do tego umorzenia kompensacyjnego – jak instytucja jest już potocznie nazywana – rozwiązania, które mówi w ten sposób: – co prawda, prawodawca określając na pewnym etapie typy czynów zabronionych poprzez wyznaczenie określonych zagrożeń ustawowych uznał, że czyny godzące w różne dobra prawne są kategorialnie przynajmniej o podobnym abstrakcyjnym stopniu społecznej szkodliwości, ponieważ i tu przyjął 5 lat jako górną granicę, i tutaj – ale nagle prawodawca mówi – w odniesieniu do pewnych czynów, a mianowicie przeciwko mieniu, czyli „ten, kto kradnie” może być potraktowany łagodniej pod warunkiem, że naprawi szkodę. Co oznacza to np. w przypadku projektowanego art. 59a? Zwróci skradziony przedmiot, złapany za rękę. Natomiast ktoś, kto popełnił inny czyn, abstrakcyjnie równie ciężki czy równie lekki, w zależności jak popatrzmy, ale skierowany przeciwko innemu dobru niż własność, z tego dobrodziejstwa nie może skorzystać.

Teraz jest pytanie, w którym chcę nawiązać też do poglądu wyrażonego w opinii eksperta, pana mecenasa Chojniaka. Dlaczego np. przyjmuje się dopuszczalność stosowanie tej instytucji w sprawach przeciwko mieniu, a nie przyjmuje się w sprawach przestępstw gospodarczych? Sprawy o przestępstwa gospodarcze w kolejnym rozdziale k.k. są również zagrożone w wielu wypadkach karą do 5 lat pozbawienia wolności. Innymi słowy, czy czyn godzący w mienie usytuowany w typowym rozdziale charakteryzuje się jakimś dodatkowym uprzywilejowującym substratem w stosunku do godzącego w obrót gospodarczy, że mówimy – kompensata wystarcza, żeby sprawę uznać za załatwioną, a w drugim wypadku ta kompensata nie wystarcza?

Wracając jeszcze raz do kwestii przestępstw przeciwko mieniu. Być może sytuacja wyglądałaby też nieco inaczej dla oceny takiego rozwiązania, o którym mówi pan minister, gdybyśmy w naszym kodeksie mieli chociażby takie rozwiązania, które zostały usunięte w 1998 r., jak kradzież szczególnie zuchwała. W tej chwili tego rodzaju rozwiązań nie ma, a pamiętajmy, że czyny przeciwko mieniu mogą być postrzegane przez wiele osób jako błahe, ale są powszechne i nagminne. Sytuacja, w której przepis będzie umożliwiał uniknięcie odpowiedzialności karnej nawet przez sprawcę, który w sposób ponawiający zajmuje się tego rodzaju zachowaniem przestępnym, bez wątpienia nie będzie wywierała pozytywnego wpływu generalno-prewencyjnego. Dziękuję bardzo.

Przewodniczący poseł Krzysztof Kwiatkowski (PO):

W kolejności: pan poseł Kownacki, pan minister Królikowski, pan dr Sakowicz. Zapytam też Biuro Legislacyjne i z uwagi na to, że nie jest to taka zerojedynkowa kwestia – pan poseł Kozdroń, oczywiście. Zgłosił się też przedstawiciel „Iustitii” i również umożliwiew zabranie głosu.

Poseł Jerzy Kozdroń (PO):

Pan minister podsumuje.

Przewodniczący poseł Krzysztof Kwiatkowski (PO):

Czyli pan minister Królikowski chce na końcu? Proszę bardzo. Nie wiem tylko, czy pan poseł Kozdroń miał... Proszę, pan poseł Kownacki.

Poseł Bartosz Kownacki (PiS):

Chciałbym już bardzo krótko mówić, ponieważ wielokrotnie rozmawialiśmy na temat tego przepisu. Ogólna refleksja jest taka, że zależy to od sposobu patrzenia na funk-

cjonowanie, rolę i zakres imperium państwa, jak głęboko ono sięga i czy przestępstwo jest tylko prywatną sprawą pokrzywdzonego i sprawcy, bo tak państwo w tym rozwiązaniu to traktujecie, czy też państwo ze względu na prewencję generalną ma coś tutaj do powiedzenia. To taka ogólna uwaga.

Co do poprawki, którą zgłasza pan poseł – ja jej nie widzę, więc ciężko odnosić się do czegoś, czego się dokładnie nie przeczyta. Natomiast nie uwzględnia pewnych uwag, które cały czas podnosiliśmy. Po pierwsze, jedna taka ogólna. Pan poseł mówi o przestępstwie umyślnym, „osoba wcześniej skazana za przestępstwo umyślne”, czyli dostrzega problem, żeby w jakimś sensie nie było recydywy. Jak już raz został skazany, to z tej instytucji nie może skorzystać. Mam tu w ogóle pewną wątpliwość, bo są różne przestępstwa umyśle. Jeżeli już, to „podobne przestępstwo umyślne”, bo ktoś może raz kogoś pobić, a później ukraść coś, więc jak już szlibyśmy w tym kierunku, to byłoby logiczniej.

Ale o co mi chodzi, panie przewodniczący? Bo do pana w szczególności ta uwaga, ponieważ pan dostrzegł kwestię recydywy. Przecież cały czas pozostaje taka oto sytuacja, że sprawca takich czynów, który dogadał się z pokrzywdzonym, nie będzie karany, bo nie ma żadnego rejestru umorzenie z tytułu art. 59a. Czyli, z jednej strony, ustawodawca widzi – nie może ktoś, kto popełnia przestępstwa, korzystać z tego dobrodziejstwa, bo być może fajnie raz byłoby dać komuś szansę. Ale on może sobie ustalić stałe źródło dochodu, pracować np. w ten sposób, że kradnie. Kradnę, kradnę, kradnę, jak mnie złapią to zapłacę. Więcej, to nie jest nigdzie odnotowane, bo to jest zwykle umorzenie i znowu kradnę, kradnę, kradnę, po dziesiątym razie mnie złapią i znowu korzystam z tej instytucji. Jest tu wewnętrzna sprzeczność logiczna z tym, co pan powiedział, skoro dostrzega, że sprawca, czyli ktoś, kto popełnia przestępstwo, nie powinien korzystać z tego dobrodziejstwa. A nie ma, wbrew zapewnieniom ministerstwa, żadnego rejestru takich umorzeń i nie będzie wiadomo, czy ktoś już korzystał z tej instytucji, bo gdyby taki rejestr był, to być może podeszlibyśmy troszeczkę inaczej do tego przepisu.

Jeszcze jedna rzecz, której ja już kompletnie nie rozumiem, jeżeli państwo chcecie upraszczać postępowanie karne. Te przepisy dotyczą spraw, gdzie jest zindywidualizowany pokrzywdzony, a jest gros drobnych przestępstw, gdzie tego zindywidualizowanego pokrzywdzonego nie ma. Wracam do sfałszowania awizo. Mąż podpisał za żonę, bo żona akurat była w łazience i podpisał jej nazwiskiem, bo nie wiedział, że ma napisać z upoważnienia. Tutaj postępowanie karne mimo, że jest to absurdalne, będzie cały czas się toczyło. Co więcej, trafi przed sąd. Bez sensu. Jeżeli już, to ten przepis powinien dotyczyć również takich przestępstw, jeżeli rzeczywiście chcecie uprościć postępowanie karne.

My mamy swoją poprawkę do art. 66, który w jakimś sensie konsumuje art. 59a. Dlatego, że, w mojej ocenie, w normalnie funkcjonującym państwie – u nas jest to zaburzone – prawidłowe korzystanie z instytucji warunkowego umorzenia postępowania byłoby idealne. Wtedy osoba jest skazana, jest w rejestrze, jest poddana okresowi próby i to widać. Później sąd czy prokurator korzystając z tej instytucji ocenia za co był skazany, może wręcz odwieść tamto postępowanie, jest środek probacyjny. Jeżeli państwo wprowadzicie art. 59a, to de facto zastąpi art. 66, czyli środek probacyjny, który ma być z jednej strony prewencją generalną, ale też wychowaniem dla sprawcy czynu – dajemy ci szansę, tym razem nie poniesiesz jeszcze żadnej odpowiedzialności, umorzmy postępowanie, ale jeżeli w przeciągu 2 lat powrócisz do przestępstwa, to możemy ci to postępowanie odwieść, jeżeli nie wykonasz pewnych obowiązków, to też możemy ci je odwieść.

Uważam, że ustawodawca – i tutaj apelowałbym do pana ministra Królikowskiego – powinien w pierwszej kolejności skoncentrować się na dobrym brzmieniu art. 66 i, po drugie – na praktyce. Dlatego, że poza sądami i prokuraturą wojskową warunkowe umorzenie jest naprawdę bardzo rzadko stosowane i to jest dzisiaj problem. Apelowałbym w związku z tym tak naprawdę o wykreślenie – i taką poprawką składał – art. 59a. Dziękuję.

Przewodniczący poseł Krzysztof Kwiatkowski (PO):

Czy słyszałem, że pan minister Królikowski chce coś zaproponować?

Podsekretarz stanu w MS Michał Królikowski:

Panie przewodniczący, szanowni państwo. Ja przemieściłem się tak po sali po to, żeby szukać rozwiązania, jakiegoś kompromisu pomiędzy propozycją podkomisji a propozycją zgłoszoną przez pana przewodniczącego. Zaproponowałbym następujące...

Posel Bartosz Kownacki (PiS):

Panie ministrze, sugerowałbym też moje uwagi uwzględnić. Chyba, że pan ich nie słyszał.

Podsekretarz stanu w MS Michał Królikowski:

Panie pośle, ja pana uwagi mam przede wszystkim przed sobą. Natomiast zastanawiam się, gdzie jest możliwość budowania kompromisu. Proponowałbym następujące brzmienie tego przepisu: „§ 1. Jeżeli przed rozpoczęciem przewodu sądowego w pierwszej instancji sprawca, który nie był uprzednio skazany za umyślne przestępstwo z użyciem przemocy, naprawił szkodę lub zadośćuczynił wyrządzonej krzywdzie, na wniosek pokrzywdzonego można umorzyć postępowanie karne o występki zagrożony karą nieprzekraczającą 3 lat kary pozbawienia wolności, a także występki przeciwko mieniu zagrożony karą nieprzekraczającą 5 lat kary pozbawienia wolności, jak również o występki określony w art. 157 § 1.”. Wówczas § 2 należałoby zaproponować w wersji przedstawionej przez pana przewodniczącego.

Teraz jedno zdanie dotyczące tego, co powiedział pan prokurator Tomasz Szafrąński. Otóż to, że ustawodawca ze względu na stopień społecznego niebezpieczeństwa pewnego rodzaju typowego zachowania przewiduje taką samą sankcję, a co do zasady posługuje się sześcioma różnymi typami sankcji w k.k., nie ma wpływu na to, że te dobra są jednak jakościowo różne. Charakter dobra, które jest zagrożone, a który wpływa oczywiście na odpowiednią wysokość sankcji, może jednocześnie przesądzić o tym, że kodeks będzie przewidywał inny sposób reakcji prawnokarnej ze względu na jego charakter. Proszę zwrócić uwagę, jest to wprowadzone w art. 309 k.k., gdzie przewidziana jest specjalna sankcja ze względu na charakter dobra mimo tego, że sankcje są dobrane w sposób podobny jak do innych czynów. Ja nie dostrzegam tutaj tego zagrożenia, które wskazywał pan prokurator Szafrąński. Dziękuję.

Przewodniczący poseł Krzysztof Kwiatkowski (PO):

Proszę państwa, za chwilę przed nami dużo trudniejsze rozstrzygnięcie niż wywołująca oczywiście spór emocjonalny granica między przestępstwem a wykroczeniem, ale chciałbym mieć takie poczucie, że udaję nam się mimo wszystko stworzyć jak najlepsze rozwiązanie. Dlatego tym razem umożliwię szerszą dyskusję. Jest zapisany pan poseł Kozdroń, nie wiem w którym momencie, ale chce zabrać głos i to umożliwię. Jest zarówno przedstawiciel prokuratora generalnego, jak i środowiska sędziowskiego, aczkolwiek proszę panów, żeby to były: a) krótkie wypowiedzi, b) odnoszące się do propozycji przepisów, które już zostały przedstawione. W kolejności zgłoszeń: pan sędzia – reprezentant „Iustitii”, pan mecenas Chojniak, pan prokurator Szafrąński. Wasz głos będzie najważniejszy, więc na końcu.

Posel Jerzy Kozdroń (PO):

Pan prokurator Szafrąński już mówił.

Przewodniczący poseł Krzysztof Kwiatkowski (PO):

Ale chce zmodyfikować propozycję w związku z nową propozycją pana ministra.

Przedstawiciel Stowarzyszenia Sędziów Polskich „Iustitia” Łukasz Kluska:

Dziękuję bardzo, panie przewodniczący. Sędzia Łukasz Kluska, „Iustitia”. Trzymając się reguł, które pan nam wyznaczył, bardzo krótko. Jeżeli chodzi o pańską propozycję poprzez dodanie słowa „może umorzyć postępowanie”, to słowo „może” jest bardzo niebezpieczne. Przekształca ono tę instytucję z tzw. względnej obligatoryjności w fakultatywną. Spowoduje to dość niejasną, bo opartą na niejasnych zasadach, kontrolę nad takim orzeczeniem przez sąd drugiej instancji. Niesie także ryzyko zbyt dużych różnic w orzecznictwie na podstawie tego artykułu, bo będzie to zupełna dowolność. Sędzia będzie mógł skorzystać z tej instytucji, a nie będzie względnej obligatoryjności, tak jak

do tej pory proponuje to przepis. Uważam, że mogą być spore koszty społeczne tego zwrotu „można umorzyć”.

A propos, jeszcze dwa słowa co do obligatoryjnego obowiązku naprawienia krzywdy. Otóż, pojawiają się tutaj bardzo duże problemy techniczne. Co to znaczy „zadośćuczynił krzywdzie”? Czy ma zapłacić określoną kwotę pieniędzy, czy ma przeprosić? W jaki sposób ma to wykazać przed sądem? O ile odnośnie do obowiązku naprawienia szkody sytuacja jest zupełnie jasna, o tyle przy krzywdzie kodeks karny nie zna takiej instytucji jak obligatoryjne naprawienie krzywdy i proponowałbym to sformułowanie usunąć. Ono wprowadzi po prostu bardzo duży zamęt.

Jeszcze tylko na sam koniec proponowałbym rozważyć również, czy po art. 157 nie dodać jeszcze art. 286, ponieważ przepełniamy czyny kradzieży, przywłaszczenia, zniszczenia rzeczy. Natomiast nie ma wprowadzonego do k.w. wykroczenia oszustwa, czyli art. 286 k.k., i spowoduje to również dość duże niezrozumienie społeczne. Dlaczego ktoś, kto np. w Internecie sprzedaje drobną rzecz, następnie jej nie wyśle, czyli oszuka na kwotę 20 czy 30 zł, będzie odpowiadał za czyn zagrożony co najmniej karą do 2 lat pozbawienia wolności, a jeżeli prokuratura przyjmie § 1, to do 8 lat pozbawienia wolności? Natomiast ktoś, kto popełni to przestępstwo przy przyjęciu § 1, nie może nawet starać się o skorzystanie z instytucji art. 59a. Proponuję rozważyć dodanie art. 286 § 1. Dziękuję.

Przewodniczący poseł Krzysztof Kwiatkowski (PO):

Dziękuję bardzo. Pan mecenas Łukasz Chojniak.

Ekspert Forum Obywatelskiego Rozwoju dr Łukasz Chojniak:

Dziękuję bardzo. Panie przewodniczący, panie i panowie posłowie, szanowni państwo, rzeczywiście krótko, żeby nie zabrać cennego czasu i odnosząc się w dwóch punktach do zgłoszonych już propozycji. W trzecim – trochę szerzej odnośnie do ewentualnego uzupełnienia brzmienia art. 59a. Wydaje się, i to jest zgodne z tym, co przedstawialiśmy w opinii, że uczynienie fakultatywności umorzenia może spowodować daleko idące komplikacje. Mówiąc krótko, że ta instytucja nie będzie w praktyce stosowana. Taką mamy obawę. To i tak jest pewne *novum*, które wprowadzamy do procedury karnej. Dodatkowe osłabienie tego fakultatywnością może spowodować, że nie znajdzie ona należytego zastosowania.

Ponieważ kierunek zmian można uznać za słuszny, w związku z powyższym przyłączam się również do głosów, które mówiły, iż ograniczanie zakresu stosowania tej normy nie jest właściwe. Przynajmniej pozostawienie pierwotnej regulacji w tym zakresie, czyli występki do 3 lat, 5 lat jeżeli chodzi o występki przeciwko mieniu i art. 157 jest rozsądnym kompromisem. Zawężanie zakresu działania art. 59a poniżej tego, co zostało przyjęte może spowodować w praktyce, że znowuż nie znajdzie on zastosowania, a nie idzie o to, żeby tworzyć instytucje, które są instytucjami niefunkcjonującymi, wręcz martwymi.

Trzecia rzecz, odnośnie do tego, co powiedział pan poseł Kownacki. Wiem, że nie zostało to objęte samą poprawką ani przedmiotem rozwiązań, ale jeżeli mogę skorzystać z udzielonego głosu, prosba o ewentualne pochylenie się nad problemem, iż art. 59a – rozumiem, że dotyczy umorzenia kompensacyjnego – pomija zupełnie przestępstwa bez pokrzywdzonego. To się da rozwiązać, ponieważ można byłoby w przypadku przestępstw drobniejszych, w cudzysłowie oczywiście ujmowanych, jak przestępstwo przeciwko wiarygodności dokumentów orzekać obowiązek zapłaty określonego świadczenia na określony cel. Natomiast bez tego w szeregu przestępstw nie będzie można niestety zastosować art. 59a, także ze szkodą dla postępowania, bo będzie to powodowało niepotrzebną przewlekłość poprzez rozpoznawanie spraw, które mogłyby znaleźć rozwiązanie w zupełnie innym trybie. Obiecałem nie przedłużać i tak kończę. Dziękuję.

Przewodniczący poseł Krzysztof Kwiatkowski (PO):

Dziękuję bardzo. Pan prokurator Szafrąński.

Prokurator Prokuratury Generalnej Tomasz Szafrąński:

Proszę państwa, króciuteńko trzy kwestie. Z zadziwieniem zaczynam zauważać postrzeganie instytucji z art. 59a jako jakiegoś uprawnienia osoby oskarżonego, czyli osoby, która

popęłnia karalne bezprawie, do uzyskania zupełnej absencji – uwolnienia od odpowiedzialności. Mianowicie, to co mówi pan Chojniak, iż zawężenie i nadanie statusu fakultatywnego powoduje, że być może będzie to za wąsko stosowane. Nie wiem, czy ma to być szeroko stosowane. To ma być stosowane racjonalnie. Pamiętajmy, że prawodawca wyznaczył klasę zachowań jako karalne, a my teraz mówimy tak – mimo, że popełniłeś przestępstwo wyjątkowo nie podlegasz karze, ponieważ spełniłeś pewne warunki oraz, jeżeli ma to być rzeczywiście oportunizm procesowy, organ prowadzący postępowanie, prokurator w szczególności uznał, że nie ma interesu społecznego w ściganiu. A nie ma to być sytuacja, że ponieważ spełniłeś pewien wymóg, mianowicie zabrałeś, przywłaszczyłeś rzecz, a następnie zwróciłeś ją złapany *in flagranti*, to my mamy obowiązek potraktować cię jako obywatela praworządnego, który nigdy nie naruszył prawa.

Przepraszam bardzo. Zasadą jest odpowiedzialność karna, czyli ukaranie za karalne bezprawie. To jest wyjątek. Właśnie sądy i prokuratorzy powinni wyznaczyć racjonalny zakres korzystania, a nie być przymuszeni, jak pałką normatywną, kształtem względnej obligatoryjności, jaką proponuję wersja pierwotna. To nie może być w ten sposób, że uzgodnienie pomiędzy pokrzywdzonym a oskarżonym, które może być oparte na pojednaniu, ale może być oparte na metodzie kija bądź marchewki, de facto wpływa w sposób decydujący na treść rozstrzygnięcia. To jest pierwsza kwestia.

Druga kwestia. Nie wiem dlaczego w propozycji, którą zgłosił pan minister Królikowski, bez mocnej argumentacji zrezygnowano z elementu, który był zawarty w poprawce pana posła. A mianowicie, żeby w sytuacji, kiedy w skutek czynu doszło zarówno do szkody, jak i krzywdy, maksymalnie zabezpieczyć interes pokrzywdzonego. W poprawce pana posła było powiedziane, że jeżeli naprawił szkodę, a jeżeli zaistniała krzywda, również naprawił krzywdę. Tutaj pan minister wraca znowu do separowania tych dwóch elementów funktorem alternatywy łącznej „lub” czyli w wypadku zaistnienia obu tych substratów będzie możliwość wyboru, czy płacę nawiązkę, czy płacę odszkodowanie.

Poseł Jerzy Kozdroń (PO):

Ale niech nie wychodzi Kropiwnicki.

Przewodniczący poseł Krzysztof Kwiatkowski (PO):

Proszę państwa, informacyjnie, chcę dokończyć prace nad art. 11. Zakończymy posiedzenie poświęcone procedurze karnej i przypomnę, że mamy dwa projekty, którymi musimy się zająć na posiedzeniu, które było zwołane na godz. 17.00. Dlatego proszę już państwa o krótkie wypowiedzi.

Prokurator Prokuratury Generalnej Tomasz Szafrński:

Kończąc, panie przewodnicząc, jeżeli umorzenie restytucyjne ma być elementem sprawiedliwości wyrównawczej, czyli maksymalny interes pokrzywdzonego jako przesłanka uwolnienia sprawcy, to dajmy możliwość, by prokurator czy sąd mógł oczekiwać, by cała szkoda materialna i niematerialna została naprawiona. Poprawka do tego zmierza, stanowisko rządu ogranicza to rozwiązanie. Nie znam racji za takim ograniczeniem.

Trzecia kwestia: jeszcze raz pytam, dlaczego przestępstwa przeciwko mieniu mają być tutaj dopuszczane, a inne przestępstwa, np. przeciwko obrotowi gospodarczemu...

Poseł Jerzy Kozdroń (PO):

Pan się powtarza, panie prokuratorze.

Prokurator Prokuratury Generalnej Tomasz Szafrński:

Bo tutaj nie ma żadnego argumentu.

Przewodniczący poseł Krzysztof Kwiatkowski (PO):

Pan poseł Kozdroń.

Prokurator Prokuratury Generalnej Tomasz Szafrński:

Ostatnia kwestia. Pan minister zaproponował jeszcze wyłączenie stosowania tej instytucji do sprawców skazanych za przestępstwa umyślne z użyciem przemocy. Wskażę, że jest to jakaś logiczna tautologia, bo nie ma przestępstw nieumyślnych z użyciem przemocy. Użycie przemocy przesądza umyślność. Natomiast nie wiem, dlaczego właśnie uży-

cie przemocy miałoby wykluczać. Jeżeli, to w ogóle skazanie za przestępstwo umyślne. Ewentualnie stosowanie przemocy w ramach tego czynu...

Przewodniczący poseł Krzysztof Kwiatkowski (PO):

Pana przewodniczącego Witczaka prosimy o powrót na salę, bo chcemy mieć kworum.

Prokurator Prokuratury Generalnej Tomasz Szafranski:

Byłbym sobie w stanie wyobrazić, żeby użycie przemocy w ramach czynu, który jest poddawany właśnie badaniu w trybie art. 59a, było dodatkową przesłanką negatywną. Dziękuję bardzo.

Przewodniczący poseł Krzysztof Kwiatkowski (PO):

Pan poseł Kozdroń.

Poseł Jerzy Kozdroń (PO):

Proszę państwa, jaka przede wszystkim jest idea? Rozumiem stanowisko prokuratury, rozumiem stanowisko pana posła Kownackiego. Chodzi o to – trzymam klienta w garści jako prowadzący postępowanie przygotowawcze. Czy umorzę czy nie umorzę, to ode mnie będzie zależało. Natomiast my stawiamy tutaj nacisk na jedną rzecz – na pojednanie się pokrzywdzonego ze sprawcą, bo w istocie rzeczy w pierwszym rzędzie szkoda dotyczy pokrzywdzonego i to jest jego strata. My zapominamy o tym człowieku, zaczynamy go traktować przedmiotowo. Traktujmy go podmiotowo, i to on jest tutaj wnioskodawcą, on występuje o umorzenie. Twierdzenie pana prokuratora, że nie ma tutaj nic do powiedzenia, to zapominanie o § 2, który stanowi, że mogą nie zgodzić się na to pojednanie stron jako prowadzący postępowanie przygotowawcze.

W związku z tym proponuję poprawkę. Nie chciałbym już w ogóle tych poprawek, ale jak już je nabazgraliście, to wobec tego przejmę poprawkę w wersji przez siebie ostatecznie poprawionej. Pan pozwoli, że przeczytam: „§ 1. Jeżeli przed rozpoczęciem przewodu sądowego w pierwszej instancji sprawca, który nie był uprzednio skazany za przestępstwo umyślne z użyciem przemocy, naprawił szkodę lub zadośćuczynił wyrządzonej krzywdzie, umarza się” – nie może, tylko umarza się – „na wniosek pokrzywdzonego postępowanie karne o przestępstwo zagrożone karą nieprzekraczającą 3 lat pozbawienia wolności, a także o występki przeciwko mieniu zagrożony karą nieprzekraczającą 5 lat pozbawienia wolności, jak również o przestępstwo określone w art. 157 § 1 Kodeksu karnego.”

I § 2, który był dotychczas w zaproponowanym sprawozdaniu: „§ 2. Przepisu § 1 nie stosuje się, jeżeli zachodzi szczególna okoliczność uzasadniająca, że umorzenie postępowania byłoby sprzeczne z potrzebą realizacji celów kary”. Czyli może się ugodzić pokrzywdzony ze sprawcą, ale organ prowadzący nie zastosuje możliwości umorzenia, bo dojdzie do wniosku, że cele kary są inne i że chodzi o ukaranie sprawcy.

I § 3 byłby taki, jak jest proponowany, bo rozumiem, że chodzi tutaj o wielość pokrzywdzonych: „Jeżeli czyn został popełniony na szkodę więcej niż jednego pokrzywdzonego, warunkiem zastosowania § 1 jest naprawienie przez sprawcę szkody oraz zadośćuczynienie za wyrządzoną krzywdę w stosunku do wszystkich pokrzywdzonych”. Jest więc wielość pokrzywdzonych, bo przedtem rozważaliśmy, że przy wielości pokrzywdzonych nie ma możliwości pojednania się, bo trudno jest wszystkich znaleźć. Tutaj dajemy *expressis verbis*, że jeżeli się ze wszystkimi pokrzywdzonymi się pojedna, to wtedy jest możliwość umorzenia postępowania.

Przewodniczący poseł Krzysztof Kwiatkowski (PO):

Biuro Legislacyjne i dr Sakowicz, ostatnie dwa głosy.

Legislator Piotr Podczaski:

Panie przewodniczący, nam jest się trudno wypowiedzieć, bo nie widzimy tego przepisu, tak, że proszę wybaczyć, ale nie będziemy się do niego odnosić.

Przewodniczący poseł Krzysztof Kwiatkowski (PO):

Pan dr Sakowicz.

Specjalista z BAS Andrzej Sakowicz:

Andrzej Sakowicz, BAS. Chciałem się odnieść do propozycji, którą przeczytał na początku pan przewodniczący. Natomiast, jak już słyszę, ta propozycja została odrzucona.

Przewodniczący poseł Krzysztof Kwiatkowski (PO):

Ona nie była głosowana, ale zamierzam procedować w taki sposób, że propozycję pana posła Kozdronia potraktuję jako najdalej idącą i będziemy ją głosować jako pierwszą.

Specjalista z BAS Andrzej Sakowicz:

Zatem chciałbym się odnieść do pierwszej propozycji, którą odczytał pan przewodniczący, wskazując jej zasadność w tym kształcie. Bowiem, z jednej strony, wprowadza fakultatywność, a po drugie, ogranicza zakres przedmiotowy stosowania. To nie do końca jest tak i tutaj nie zgodzę się z panem ministrem, że nie obejmuje kradzieży, bo obejmuje wypadki mniejszej wagi i nawet w przypadku oszustwa ta regulacja miałaby swoje zastosowanie.

Nie zgodzę się tutaj z panem sędzią z „Iustitii”, że istniałyby problemy orzecznicze. Myślę, że właśnie orzecznictwo wypracowałoby pewne mechanizmy w tym zakresie. Nie zgodzę się też z kolegą, panem dr Chojniakiem, który mówił, że problem stanowi fakultatywność. Bowiem fakultatywność istnieje w przypadku innych instytucji: warunkowego umorzenia postępowania, art. 60, i też funkcjonuje. W przypadku warunkowego umorzenia postępowania jest to ok. 9-11% wszystkich spraw w Polsce.

Trzecia rzecz – przyjmując pierwszą propozycję, którą odczytał pan przewodniczący, zasadnym byłoby umieszczenie tego przepisu w ustawie k.p.k. z uwagi na jej charakter oportunistyczny. Dziękuję.

Przewodniczący poseł Krzysztof Kwiatkowski (PO):

Dobrze. W takim razie mamy już wypowiedziane wszystkie głosy. Proponuję następujący sposób procedowania. Jako pierwszą głosowałbym propozycję pana posła Kozdronia. Zastanawiam się tylko, że jak zagłosujemy inaczej niż łącznie wszystkie trzy paragrafy, to przy różnych pomysłach będzie to, moim zdaniem, nie do złożenia, przepraszam za kolokwializm. Dlatego proponuję...

Poseł Jerzy Kozdroń (PO):

Mam teraz pytanie do pana przewodniczącego. Czy pan popiera swoją poprawkę, czy nie? Bo jeżeli pan jej nie popiera, to rozwiązaliśmy temat. Jest tylko moja poprawka i na tej poprawce się zatrzymujemy.

Przewodniczący poseł Krzysztof Kwiatkowski (PO):

Pomysł mój jest następujący, że nie muszę odpowiadać na tak postawione pytanie, kiedy proponuję głosowanie pana propozycji, panie przewodniczący, jako pierwszej, bo może efekt spowoduje, że nie będę już na to pytanie musiał odpowiadać.

Poseł Jerzy Kozdroń (PO):

Aha, w ten sposób. Rozumiem.

Poseł Bartosz Kownacki (PiS):

Panie pośle, ja dostrzegam problem już w ramach klubu Platformy oraz relacji rząd – posłowie Platformy. Nie potraficie państwo uzgodnić jednego stanowiska, co mnie niezmiernie cieszy, bo widać, że przepis jest ważny. A chyba jednak mój wniosek był daleko dalej idący, aniżeli pana posła przewodniczącego, jak i również pana posła Kozdronia, bo wnosilem o odrzucenie tej poprawki.

Przewodniczący poseł Krzysztof Kwiatkowski (PO):

Dobrze, głosujemy. Pokażemy jedność...

Poseł Bartosz Kownacki (PiS):

Gdyby rzeczywiście ktoś zechciał posłuchać...

Przewodniczący poseł Krzysztof Kwiatkowski (PO):

Pokażemy panu posłowi...

Posel Bartosz Kownacki (PiS):

...bo zauważam, że pan minister Królikowski ani jednym zdaniem nie odniósł się i nie szukał kompromisu z opozycją, tylko poszukiwał kompromisu w ramach ugrupowania.

Przewodniczący poseł Krzysztof Kwiatkowski (PO):

Dziękuję, chciałem bardzo gorąco podziękować panu posłowi za tę ideę. Mamy szansę pokazać jedność w głosowaniu. Kto jest za przyjęciem poprawki pana posła Kownackiego? (2) Kto jest przeciwny? (6) Kto się wstrzymał? (1)

Teraz głosujemy poprawkę pana posła Kozdronia obejmującą wszystkie trzy paragrafy. Kto z pań i panów, członków Komisji, jest za przyjęciem tej poprawki? (5) Kto jest przeciwny? (3) Kto się wstrzymał? (2)

Stwierdzam, że przyjęta została propozycja przedstawiona przez pana posła Kozdronia i tym samym przyjęliśmy art. 11 pkt 1. Zamykam w tej części posiedzenie. Zaczniemy później od art. 11 pkt 2 i dokładnie za 30 sekund otworzę posiedzenie Komisji, które było zwołane na godz. 17.00.